

Coperta și supracoperta: *Tudor Jebeleanu*

EMIL BOTTA

SCRIERI

1

Ediție îngrijită de
IOANA DIACONESCU

Prefață de
AL. PIRU

EDITURA MINERVA
București — 1980

PREFAȚA

în rîndul marilor poeți dintre cele două războaie trebuie să așezăm și pe Emil Botta (Adjud, 15 septembrie 1911—24 iulie 1977), neuitatul actor tragic, reprezentant, față de Arghezi, Blaga, Barbu și Philippide, al generației* noi care se afirmă după 1930 (Jebeleanu, Beniuc, Miron Radu Paraschivescu, Stelaru, Geo Dumitrescu, Constant Tonegaru).

Particularitatea lui Emil Botta care a debutat în 1937, abia trecut de 25 de ani, cu un volum de poezii *întunecatul April*, premiat de Fundația Regală, și altul de proză, *Trîntorul*, stă în aceea că nu i se pot recunoaște modelele, nu seamănă cu nici un poet anterior, fiind parțial îndatorat, spre deosebire de poezii români, apropiați de lirica franceză sau germană, în legătură cu romanticii și prerafaeliții englezi. Critica a văzut de la început în el o reîncarnare a personajelor shakespeariene, un Hamlet și un Ariei, un melancolic interogativ și imaginativ împlinindu-și cu curaj destinul și un geniu aerian, ministru, gata oricînd nu numai să realizeze dorințele, să execute ordinele stăpînului, dar și să le nască sau să le sugereze. Poezia înțeleasă ca o aventură a spiritului pendulează la Emil Botta între grav și sublim și între grotesc și bufon, autorul schimbînd pe nesimțite măștile, alternînd tragicul cu comicul, melancolia cu grimasa, realul cu imaginarul. Poetul e cînd un Dionysos exaltat și nebun, frenetic, luat drept impostor, cînd un Faust cercetător cu ochi de uliu al fericirii dublat de un Goliat al disperării, un „livid făuritor de catastrofe”, un sprintar Ulysse și un măscărici al Parcelor, un arlechin galant, dar speriat de moarte, „bronzat de lună ca un harap”.

Volumul de debut se deschide cu poezia *Ordin*. Poetul e urmărit de o zeităte malignă. întunecatul April, care vrea să-l înlănțuie și să-l înjunghie și de care el, conștient că n-ar putea scăpa („caii verzi" nu l-ar putea duce decât la „sfântul așteaptă") se roagă să-l ia „calfă de înger", scrib zelos în năstrușnicul lui alai. „întunecatul April" ar fi deci răul veacului, neliniștea, groaza, spaima, angoasa poetului luat în posesie în continuare de un alt individ mohorât, Domnul Amărăciune, astrul, destinul său :

Printre oglinzi, la ora cinci, am să cobor,
în haine negre, cu ochi stinși, zîmbind ușor.

E gata ceaiul ? Toți au venit ? Totul e gata ?
Cu o maramă acoperă iute groapa, lopata.

Dansați în cete un joc galant, cîntați, lăute,
arcușuri seci, viori pustii, de ce stați mute ?

Dar te întreb, iubitul meu, ce ai la frunte ?

Amărăciune m-a luat de mină și m-a condus peste o punte.

Dar te observ, iubitul meu, ce palid ești.
Amărăciune, urînd viața, mi-a spus în șoaptă : Să te ferești...
Dă-mi pălăria, bastonul, masca, dă-mi și mănușile,
e cam târziu și de-am să plec, cerniți oglinzile, închideți ușile.

M-așteaptă afară sub steaua rară, un echipaj...
Noaptea se umflă, clopoței și scutură și uite cum flutură
argintiul penaj.

Desperarea, dezamăgirea și obsesia morții sînt stările sufletești permanente ale celui care, figurîndu-și destinul pe măsură, își zdrobește ochii asemenea lui Oedip.

Credem că mai mult poeziile decât experiența i-au stabilit lui Emil Botta reputația de a fi practicat beția rece. în *Vizite* e vorba de un „pirat din Mările Chinei" care sosește în somnul poetului, înțepindu-l cu o șpangă, ca și de Quincey și Anne, nu alții decât Thomas Quincey, autorul faimoaselor *Confessions of an English opium Eater*, și Anne, curtezana care-l poartă prin infernul londonez :

Quincey și Anne mă așteptau în gang
și mi-au pus în mină un ștreang.
Te-am recomandat unui stejar,
omule străveziu ca un pahar.

Spațiul poeziei lui Emil Botta e livresc și fabulos, cu apariții ciudate, produs al unei mitologii proprii, în care vine prin somn „Cel rău", „Mîndra cu coasa" sau „Frumoasa cu buzele pale", mișună gnomi, licorni, priculici, cele trei surori hîde în rochii serafice (Parcele), Dumnezeuul răzbunării însoțit de cete de îngeri derbedei, prințul norilor Adonai (la moartea lui Keats, Shelley îi adresa poemul odă *Adonais*), Ion fără țară, personaj shakesperian, fratele Nimeni, vărul Nicăieri, spiridușul somnului cu voce de pușlama, Spaima-Pădurii, Craiul Amurg, ucigașul macilor, Lebedele aurorii, Nimfa dimineții, cei doi români, Dor și Neliniște. în această lume de basm și magie, vulpile sînt infante, urșii granzi de Spania, un pitic chel se dedă la mascarade și parodii, iar miss Anabell, fecioara Anabell Lee a lui Poe, flutură un drapel negru cu emblema Cap de Mort. într-un „neptunian alai" poetul își duce spre rai iubita îmbrăcată în liniță verde cu buzele mușcate ca de un canibal, pești în păr și inima suptă ca de niște ventuze, nu alta decât Ofelia. El însuși ar dori o „indolentă dispariție", să suridă viclean amicilor potopiți de plîns, el care „și-a exilat viața într-un carnet", posac ca și jupînița „căreia îi tace pururea gurița", „sora moarte". Moartea e o mireasă, nunta cu ea e o petrecere aparent veselă, nimicitoare.

Spusu-mi-a odată moartea
că sînt cel mai nebun paj al ei.
— Față de cenușă,- omule,
nu e un supliciu să fii holtei ?

— Oh ! Doamne, ce tumbe am făcut
pe colina pernelor moi.
Și salve de risete, și vivat, și ura,
și eu însumi de-a dura.

Dar un fum de piatră
și un vînt de granit
ca un val șăgalnic
m-au învăluit.

Altă dată însă moartea e văzută ca o apoteoză și poetul o întâmpină într-un decor solemn, sarcastic față de cei prezenți și indiferent sau ostil cu solii care țin să ia parte la ascensiune (nu lipsește corbul lui Poe) :

Iată ora metamorfozelor :
îmbrăca-voi ale nopții straie,
un opac în opacitate.
Rînjiți, colegii mei, cu dinții voștri albi,
cînd copacii mi-or spune : „Majestate”!

Lupii să nu-mi sfișie veșmintul,
corbule, dă-mi pace.
Să se astîmpere molatecul vînt,
cu miniștri ca el n-am ce face.

Priculiciul,
să lase biciul.
Și inima sus ! înălțarea !
Ducă-se duhul asfodelor
la ruginosul scaun al stelelor.

Pînă și viața de apoi se desfășoară după un protocol aparte, e o călătorie a spiritului beat printr-un spațiu muzical și luminos și totodată un dans macabru :

Cîntați, cete, din ceteri, din oboaie,
să mă încingă a stelelor văpaie.
Amețit sufletul de atîta slavă
să se legene ca rimbaldesca navă.

Cheia farmecelor îmi deschide,
una cîte una, ușile vechilor piramide.
Din sarcofagul ei o regină
îmi aruncă un os de ruini și rugină.

Enigmele stau bosumflăte
ca la dans domnișoarele neinvitate.
Dar eu, cavalier gîndac, vierme cavalier,
cînd începe cadrilul, mîna le-o cer.

Interesant este că ideea morții nu are asupra poetului un efect paralizant, e, dimpotrivă, un izvor de superbe imagini fan-

tastice, chiar un motiv de a-și inventa o existență extraterestră, cosmică, într-o nouă planetă în care lucrurile pămîntești dobîndesc cu totul alte semnificații :

Tinerii vircolaci, atleții,
mi-au ronțăit pereții.
Odaia mea se plimbă prin infinit
lucitoare ca un soare la zenit.

Din cînd în cînd vine o fată
într-o rochie cu trenă, cam demodată.
Geniul odăii îmi spune : „E o stea ;
vezi, poartă-te frumos cu ea”.

Cîte-un miracol bate la ușă ;
eu îi șoptesc : „Plurabella, păpușă !”
Ca un domn mă port, îi ofer cafea.
Nici camera lorzilor nu strălucește
cum strălucește camera mea.

La sfîrșit Emil feotta aduce o ofrandă întunecatului April, zeul care îi dăruise inocența copilăriei făcîndu-l poet („m-ai învățat știința ciocîrliei / care trece vămile pustiei”), dar în același timp declară într-un post-ludum că, amețit de-atîta ciripit de păsări, a făcut, ca Orfeu, să-i plîngă și pietrele de milă, că a fost un pom cu poamă rea, că versurile sale au ton de mustrire, că a simulat iubirea și s-a lăsat în seama hazardului, că a lenevit într-o atmosferă de crepuscul, ceea ce poate fi mai mult sau mai puțin recunoscut, nu îndreptățește în nici un caz decizia de a sfărîma alianța cu poezia, de a o exila („și aș vrea, poezie, să nu te mai văd niciodată”).

Evident, vorbele poezilor nu trebuie niciodată luate din *Za lettre* și Emil Botta nu s-a ținut de cuvînt, revenind după o tăcere bine întreținută, de șase ani, cu o culegere mai bogată de poezii decît prima, *Pe-o gură de rai*, în 1943. Deși mai puțin remarcat la apariție, acest al doilea volum era la înălțimea volumului din același an al lui Blaga, *Nebănuitele trepte* și de aceeași valoare cu volumul de *Poezii* editat de Fundație în 1943 al lui Mihai Beniuc.

Natural, Emil Botta venea din nou cu reminiscentele shakespeariene (Prospero, geniu al născocirilor, Oberon, regele și Ti-

tania, regina feeriilor, Henry IV, Iago), și mussetiene (Fantasio), la care se adăugau epigrafe din Milton (*Sing, heavenly Muse I*), Keats (*Bright Star, would I were stead fast as thou art*), viziuni din Sfânta Tereza de Avilla, Swedenborg, Coleridge (acesta din urmă, consumator de opiu din cauza durerilor reumatice, s-a ilustrat prin proiecții de scene ireale, visuri, apariții de păsări stranii, vase fantomă, peșteri, muzici celeste). Abundă elementele mitologice și folclorice, magice și fantastice, de teatru și de epopee antică, dăm peste Briareu, Selene, Hecate, Cerber, Gorgona, Orfeu, Endymion, Tiresias, Eumenide, vrăjitorul Pan, Marsyas, cele nouă surori (muzele) zise și Avestite, surori ale Satanei, Odiseu, mîndra Elină, „tîlhărița bărbatei Troade”, Asmodeu, Codrul Rusalelor, Trif nebun, Rob Codru, Măiastră, Piaza Rea, Cosînzeana, Frumoasele, Dînsele, Dianele, Regele Șarpe, Lucifer, Irodiada, Barbă Albastră, Marioneta, Porumbiel și Miel, Domnul Patru-Scinduri zis și Tîrie Sabie, văr Dragoste, puiul de lele. Apar eroi ai istoriei naționale, Dragoș, Gelu, Bărbat voievod, Elisafeta, sora lui crai, pețită de Bogdan cel Chior, Mihai Viteazul, Bălcescu.

Poetul e ațintit de un ochi răpitor de Himeră, navighează pe barca Melancoliei, e bîntuit de Eol cel Aprig, de Brumariu, de delicatul Prier, de Austru și de Mistral. Noaptea vine din vis și de neunde ca o Electră cu păru-i de nuntă prelung, din umila micsandră se ridică în delir o Casandră, se aud „cîntătoare Undine”, într-o „ossianică noapte” se vede „adoniana lucire” a stelei pierdute, crinii sînt de c „neroniană splendoare”, curge „stygianul fluviu al groaznicei morți”, asistăm la o „elyseică” nuntă, sclipesc „Isoldele stele”, se aud „pindarice cînturi”. Acest spațiu de basm și de legendă, în care Andersen și Cîntecul lui Roland, Ureche și Ispirescu, Perrault și Gerard de Nerval își dau mîna, peisaj silvestru cu luminișuri lunare și ascunzișuri negre, străbătut de apariții angelice, serafice, și de năluci demoniace, de coșmar, este unic în poezia noastră și poartă marca personalității lirice a lui Emil Botta. Nimeni ca el, care nu era legat prin nimic de iconografia gîndiristă, n-a mai conjurat fantasmale cerului și ale pămîntului, ale paradisu-lui și infernului create de imaginația elină, celtică, gotică și autohtonă.

Copilandri-îngeri cu trompete argintii vor să țină pe loc clipa fericită, un înger alternează ziua cu noaptea mutînd auro-

rele de pe Uil umăr pe altul, noaptea clară e o liră pe care se întrec meșterii îngeri, îngerii intonează iarna un holderlinian acord dintr-o grozavă goarnă, există un înger al obsesiei care te îngheață în lumină ca pe soare, îngeri care părăsesc cetatea cînd se instalează noaptea oceanică, haosul, doi îngeri, simboluri ale zborului final către stele, olăcari (nimic altceva decît ștafete). Anghel sau Angel e un alchimist, un prinț, ca Prospero, al invenției, as al metamorfozelor vieții cu visul, îngerii așteaptă luntrașii de pe pămînt cu dalbe scuturi în cer, un sărac de înger deschide poarta prin care se zărește cetatea raiului, dar tot îngerii sînt „spioni ai Domnului” cînd cel dus vine să dea socoteală de faptele lui cu inima „ca puiul de vrabie”.

În edițiile mai noi ale volumului *Pe-o gură de rai*, Emil Botta a eliminat cîteva imagini cu îngeri care nu mai vin armada m barca de cedru pe fluviu, nu mai lovesc fereastra, nu mai defilează prin pădurile amarului liric, nu mai dau pinteni ducipalilor în straie de comînd, nu mai pășesc lin. îi vedem acum adunați, poetul nu se dă îndărăt s-o spună, în haită :

Tot colindînd am înoptat
sub Ursa Mare, de lume departe
cînd, ce să vezi, haită de îngeri.
Cu o sublimă ferocitate
ne dă tircoale, adulmecă
șleahta bizarilor, haita de îngeri.

Dealtfel noaptea aduce poetului și alte vedenii conduse de un „cetățean al iadului” cu coarne de capră, spîn, o cohortă de demoni sub înfățișarea plantelor provocatoare de halucinații :

Suna și suna pustiu Hecate
și cimbale sunau pe mări înoptate.
O, macii haotici, fremătători,
Corole de foc agitînd,
nu erau oaspeți de rînd,
ci apocalipticii nopții feciori.
Veneau, veneau deșuchiații,
mii, armii, generații.

Observăm că versul lui Emil Botta s-a decantat și sublimat într-o elegie romantică suavă în sunet de flaut, de rezonanță eminesciană :

De m-ar atinge vraja
romanticei păduri î
Și brazii să-și înalțe
întunecații muri.
Pierdut, prelung răsune
cumplitele bucine,
demonicul detunet
al stîncei carpatine.
Să vă mai văd odată,
Păduri-Eurydice,
cîntați-mi să mă satur.
Izvoare, clare fiice,
voi, stele, măști de aur,
hieratice făpturi.
De m-ar atinge vraja
romanticei păduri.

Poetul a reținut aici cuvîntul *bucine* (dintr-un psalm de Dosoftei), latinismul *a desiderata*, în altă parte sau *fărină*, pronunțarea dialectală *piarde*, neologismul *șidere* pentru stele, renunțînd la alte forme' arhaice și ardelenisme din prima ediție care singularizau textul sub raport lexical. Se poate vorbi acum de o părăsire a unor afectări, de atenuarea tonului sarcastic-ironic din *întunecatul April*, de obiectivarea lirismului prin recursul la teme folclorice, de pildă la motivul „amărită turtura”, tratat savant:

în lunca unde-mi spunea, mai an,
turtureaua duiosu-i roman,
acum, îmi aduc adieri singuratice,
doar boarea cucutei socratice.

Regăsim la Botta filomela, privighetoarea, profetită a ex-tazelor iubirii la poale de codru în preajma lacului sub lună, poezia naturii moarte din odaia străveche cu umbre unde totul» ca în gravurile lui Munch, e în aceeași vreme, paradis și infern, daliile își amintesc de saturnalii, iar rozele scot capete de ciini. Noaptea e în viziunea lui Emil Botta o *mater tenebrarum*. Alma mugurelui de primăvară, o matcă a tuturor miturilor;

Singur eu te-am făurit, Noapte,
muză patetică, dureroasă iubire :
adîncă te-am făurit,
pentru setea mea de pieire.

Singur eu te-am plăsmuit, pădure de jad !
Tu, lirică mierlă, idolul meu,
ești aieva cum te-am visat,
frenezia mea dulce, arc în ceruri mereu.

Și marea și catargele și cormoranii
și țarmii lunarelor Lusitanii
sînt legendele mele, halucinația mea.

Nu căuta prea departe cauza stelelor
din zenit, la nadir.

Să spună Betelgeuse, să spună Altair
și luna fecioara
cine le aprinde,
magnifice, seara.

într-o *Anacreontică* dragostea urmează vechile rituri ale pletoșilor geți :

Lup voi fi, Meșter Lup, călătorul,
fi-vei frageda jupîniță mioară,
și sărutări aprinse cu carul ne-om da...
Așterne-te dorului, pînă la moarte.
Moartea, de fapt, nu ne-o lovi,
dar s-ar putea ca într-o bună zi,
îmbătați de ceruri și dragoste,
să uităm din somn a ne mai trezi.

Ca Văcăreștii și Conachi, Emil Botta închină versuri *La frumusețea ei*, cu acest titlu vetust, dar cu ce grații noi, botti-celliene :

Prin.părul tău tremurător
trece temătoare Primăvara,
încă departe-i Vara. Toamna grea
ca un aur pe frunte-ți va sta.

însă de la tonul petrarchist („erano i capei d'oro a l'aura sparsi”) se trece la cel ronsardian, la urarea unei tinereți veșnice :

Și iarnă cîndva de vei fi,
mă voi înfășură în frigul tău ;
ci fii Primăvară mereu
strălucitoare, fii limpede zi !

Caracteristice pentru poezia lui Emil Botta sînt tinjirea, aleanul, sentimentul ciudat de dor pentru tot ceea ce piere, pentru ceea ce nu mai este, pentru ceea ce e departe, inaccesibil :

Mă privea, mă îngheța
ochiul de aur, basiliscul nopții.
Pace vouă, ceruri ! Salut, logodnică noapte !
Veghind în ale îngerilor dumbrave,
stelelor mele paznice, ave !..

Taică, taică, moș Silvane,
de ce gemi ?
Oh, doru-mi e de plaiuri transilvane,
de muntoase cărări, de noiane,
doru-mi-e.

în cele din urmă poemele, din vremea Ardealului vremelnic pierdut prin odiosul dictat de la Viena, iau forma anor incomparabile laude :

Mult iubesc luminișul agonic,
mi-e scumpă zăpada ce muri liniștită.
Și tu, pădurice umilă de brazi,
Și tu mi-ești iubită.

Nu știu ce caut printre străini,
Cînd vedenia voastră îmi astîmpără dorul î
Nu știu ce caut printre oameni delicați și haini
Ca șerpîi, ca pleava, ca norul !

Vă iubesc, zi și noapte, mi-ești dragă amiază,
Tu, lună, icoana, sînta mea ești !
Adorările mele te urmează
în exiluri cerești !

în volumul *Vineri*, apărut pentru prima oară în culegerea de *Versuri* din 1971, o mierlă, „doamna mea”, îl conduce pe Emil Botta într-un „temeteu” din Maramureș, unde doarme voievodul

Ramunc din epopeea Niebelungilor („Der Herzog Râmunc uzer Vlăchen lant”), undeva într-un sat în cimitirul eroilor morți pentru patrie, glorificați de cîntecul natural al păsărilor ca pe vremea lui Clovis și a regilor merovingieni (Charles Martel, învingătorul de la Poitiers, fiul lui Pepin d'Heristal și nepot al lui Clovis III), ori la locul ce-i spun „arboroasa”, stropit de sîngele celui ucis de Iacob Beauri, valonul, Mihai, arborele măreției. Altădată poetul e vizitat în pustiul său din casă de zei-tatea Vîntului, mitologiceste personificare a lui Orfeu, „lucitoare” (vedenie) în ochii căreia se oglindesc trei zmei, „crăișorii” Balașul, Zamfirul și Berlantul. Sau urmărind un cerb într-un parc, poetul intrat și el în mitologie, întâlnește trei călifari, „cerești copii”, „îngeri azurei”, porniți în căutarea lui pe rea cale, căci răspunde el, „nu se află Rusalim (prin părțile noastre) și de April strălucit nu s-a pomenit”, April fiind totdeauna întunecat. E poate aici o ușoară autoironie, frecventă în opera poetului care iubește vastitatea „devastatei” lumi, a prietenilor săi cabotini (Bastardul, Vampirul și Pantalone), incluzînd la un moment dat și pe „fetișcana”, „revelația” Maria (Botta).

Conștiința că arta ridică la universalitate contingenta, că preface infernul tristeților în paradis, și beția în euforie transcendentă, incendiind din nou aștrii morți, o are „școlarul durerii”, cum îi place poetului să se numească, actor cu aer de mort sau „mim sublim, lovit de Erinii”, aspirînd, într-un „mister laic”, la nemurire. îl și vedem, în „mărețele locuri natale”, înviat ca un „senior englez din veacul al XVI-lea” pornit în căutarea Gloriei (a gloriei, desigur), ars de cuvinte și prefăcut în „arătare”, în duh supraterestru.

Și aici Emil Botta este un poet capabil de extraordinare viziuni stranii, trezite o dată, pare-se, de un tablou reprezentînd un fost cîmp de luptă :

Regimentul se zărea în zare
fantomatic.
Și era o groaznică agitare
în acea groaznică nemișcare :
Comandantul era împietrit
ca un stîlp de mirare
și într-o supranemișcare
era țintuit..

Comandantul nu porunceă, nu.
Doar murmura ceva
de neînțeles :
Voi, hecatombe de oase, plebeilor,
veți fi asemeni zeilor,
Eris sicut dii !

„Mutat în alte specii”, în regnul vegetal, are altă dată vi-
ziunea unei invazii de omizi, în frunte cu un „ghinărar” de gen
feminin, după numele lui englezesc :

Oaste de omizi
mândră infanterie,
falnică, parcă ar fi
bizaro-crăiască oaste,
înaintează, înaintează.
Vor să mă veștejească
omizile, vor
să mă putrezească.
Se apropie omizile
sînt peste deal
cu Marșori în frunte.

La Alexandru Philippide clopotele, căzînd ca o grindină,
dau o senzație de terifiantă copleșire, la Emil Botta produc,
dimpotrivă, o stare de beatitudine inumană, în caz că nu e vorba
alegoric de un bombardament aviatic :

Un stol de clopote
în înaltul cerului meu !
Nu unul,
ci zece, o sută, o mie,
miliarde, trilioane, zeci și zeci,
cu aripi vînjoase,
dang, zburînd în sus,
tot mai sus, Ancestralele.
Și sunetele cad
ca imense coloane,
ca păduri de marmură.
Universale Allegrezza,
un imn al bucuriei
intona clopotele.

Erotica lui Emil Botta e nevinovat sălbatică, „cu brio” („pe
rogojina de aur, / Leopardule, spune dezvățata”), dedicată unei
„Dona carnale”, însă de un Don Juan, „El Burlador” (de Sevilla),
seducător nestatornic, trist, în stare cu toate acestea de a rosti
vorbe memorabile, de o mare elevație a spiritului:

închipuire, iubire,
tu îmi arunci
piatra scumpă a iluziei,
mă amețești ca un bici.

Moartea e văzută încă o dată ca o dispariție orfică în cîn-
tece, ca o goană nebună prin noapte și noroi, ca o răpire în
pădurea cu joimărițe, o schlemhiliană lepădare de umbra, ori
o apoteoză ca aceea a regelui Romulus :

O dată prin pădurea cu frunza-i verde,
o dată mă trec. i
O dată, Lumină,
mai sărut pletele tale
nebunește.
O dată, rîndunea,
mă abat și-n calea ta.
Pînă Somnul, voind să mă curme,
se va lua cu vîntul
cel fără urme.
Pînă umbra îmi va petrece de gît
firul ei,
pînă umbra disprețuitoare fi-va
un idol ce mă scupă, doar atît.
Vai, doar atît
în pădurea cu joimărițe
în- pădurea pe șapte muncele,
șapte coline
ca o Roma silvana.

Cîteva elegii deplîng moartea în vinerea patimilor (de unde
titlul ciclului) a fratelui Dan, dispărut pe neașteptate ca la un
joc de păpușari spre totala aneantizare a poetului rămas în
viață :

Ce decapitat eram,
ce crin inocent,
o,, mină de pulbere eram
și pierdut și absent.

Dintr-un număr de cifruri lirice nu știu dacă am ghicit simbolurile incluse în litera T de care e vorba și în poezia *Thanatos* din volumul *Pe-o gură de rai*, unde mai înseamnă și „tebanul Thyresias”, răul prevestitor al lui Oedip. („Fiți foarte atenți cu litera T” — ne previne poetul), poate inițiala aici a numelui Toader, tatăl fraților Botta, dar și a cuvântului Te-roare, groază încercată de poet la moartea fratelui său, când era tentat să scrie un hai-kai despre copacii urne și mume, simbolurile ascuse în riurile surori Tamisa și Amaradia (metafore pentru neamul nostru străvechi celto-getic?), simbolurile nunții de argint la care merg toți crinii, iar poetul ar vrea să se ducă încălțat cu bocanci de lac și cravată de culoarea musonului „uraganul meu preferat”; simbol, în fine, al omului de Monaco venit „cu o morișcă în loc de cap” (cu patima ruletei) într-un car „ca un cub”, anunțat de o femeie ascunsă sub inițiala L. Aerul enigmatic, uneori ermetic, sporește puterea de atracție și seducție a poeziei lui Emil Botta.

Excepționale sînt, în selecția de *Poeme* din 1974, cele treisprezece poeme publicate pentru prima oară în volum. Avem a face cu niște legende simbolice ori cu niște parabole despre destinul artistului rătăcit într-un „vis rău” în care a murit de mii de ori, fără a fi apucat să dea de veste din acele „moarte pustii”, echivalente cu Gomora, sau „canonit” ca Ion vodă Armanul, „trunchiatul cumplit”, prefăcut în pasăre, „sălbăticiune de aer”. După ce a alungat el însuși vrăbiile ajunse prea zglobii, adică lucrurile ușoare, poetul a reținut numai Pasărea-Liră (*Menura Superba*) și Pasărea-Condeier sau Cărturar (*Sagittarius Serpentarius*), cea dintîi sorginte a muzicii, cea de a doua simbol al poeziei, în înțelesul ei original de creație (e vorba de șoimul zis și secretar din cauza motului lung de pene de pe partea superioară a capului, semănînd cu un condei după ureche). Cîntărețul e totdeauna asemenea cucului de pripas slăbit și sleit, un fluieră-vînt suferind ca un fachir jongleriile și clovneriile la care e supus.

Deoarece doamna înmănușată „în piele de suedez”, Ingrid, apare sub un epigraf din Dante („amor che move il sole e l'altre stelle”), înțelegem că dragostea e întruchiparea morții univernale, într-adevăr, Ingrid întinde „blind” cupa cu otravă și poetul, are senzația sfîrșitului lumii :

Aud
sunete seci, sacadate,
sunete lemnoase,
oaseletrosnind,
ca și cum un cariu
ar toca stîlpii lumii.
Și cad globul-soare
și altele stele
scrișnind.

Altădată poetul se visează „ființa culcată pe un pat de moarte în sarcofag de fag”, vîndut de lume și luat de o vrăjitoare într-un sac de papură, prinț fermecat într-o casă cu oglinzi „cum numai la inzi ori la țărmi de Tigru, ori fabulos Euftrat se mai află”, trădat și uzurpat de o iubită ce nu i-a ascultat chemarea, cauzîndu-i pieirea :

Și caii de foc
I-am sunat
Hoarda toată de foc
a lui Han Belzebut.
Și caii aceia năprasnici
oglinzile
praf le-am făcut.

Devenit anahoret prin lecturi de sinaxare, în luptă cu demonul, ca Jacob din tabloul lui Delacroix, poetul cuvîntează la „spelunca din vale” despre „femeia Pierzare”, implorînd „canalia cea luminoasă” să nu-l cosească :

Făpturile visului meu
sînt preacurate,
mîinile mele sînt ostenite
la piept așezate.

Semnificațiile unor poeme de Emil Botta sînt ascunse. Să fie în *Anii mei* vreo aluzie la legenda Sfintei Ursula narată de Jacques de Voragine și ilustrată de Carpaccio? De fapt e vorba

de o femeie cu ochii de gheață și de fier, Ursulina, dintr-un sat ars care, invitată „în crînguri, la frunze, la fragi”, răspunde glacial :

Și mă lovi fără blindețe,
fără iertare,
la bătrînețe.

Volumul *Pe-o gură de rai* se deschide cu poezia *Un dor fără sațiu* :

. De un dor fără sațiu-s învins
și nu știu ce sete mă arde.
Parcă mereu, din adînc,
un ochi răpitor de îiimeră
ar vrea să mă prade.
Și pururi n-am pace,
nici al stelei vrăjit du-te-vino în spații,
nici timpii de aur, nici anii-lumină,
izvoare sub lună, ori dornică ciută,
nimic nu mă stinge," nimic nu m-alină
și parc-aș visa o planetă pierdută.
E atîta nepace în sufletul meu,
bătut de alean și de umbre cuprins...
Un dor fără sațiu m-a-nvins,
și nu știu ce sete mă arde mereu.

Poetul își intitulează ultimul volum, apărut în iș76, cu un an înaintea morții, *Un dor fără sațiu*. Emil Botta își exprimă încă o dată, și de data aceasta definitiv, nostalgia întoarcerii la existența eternă, infinită. Numai că întoarcerea în veșnicie nu se întîmplă fără violență, de unde împotrivirea ființei, protestul sau negația în forma blestemului. Interesant e faptul că, deși om al himerelor, moartea nu e pentru poet un mister, ci ceva *limpede ca lacrima*, cum se cheamă o poezie :

Doar vremea nu trece
de la o vreme.
Și privesc la cer,
la norii, —r trireme
pe marea din cer.
Și trece o umbră
de la o vreme.

— Stai, Moarte,
ai vreme,
nu te grăbi !
— Pe ce cunoști
că sînt Moartea ?
— Te cunoști după semn,
pe rinjetul coasei,
pe sapa de lemn.
Semnele
nu sînt misterioasele semne cerești.
Nu este cazul,
de oculte științe
să le citești.
Cazul e limpede
ca lumina de zi.
Moartea ești, n-ai mai fi !

Moartea e altă dată „Doamna cu toporaș” de care lumea se ferește ca de foc, baricadîndu-se în „refugii de beton”. Poe-tul care, văzînd-o ca pe o imagine a primăverii, a reînvierii, o cîntă cu patimă, nu e de acord ca cei ce nu văd decît toporul și, cuprinși de spaimă animalică, se lasă pradă lașității :

Voi,
cu insolențele voastre,
cu lipsa de tact,
ați alungat cîntecul.
Verzi ca spanacul
și galbeni, de ceară,
o să vă mînințe frica,
să știți,—
Și Doamna cu toporaș
nu o să-l vadă, acest oraș.
Nici ghiociei nu veți vedea.
Să știți voi !

El, poetul, stînd cu o mină la frunte și una la falcă, se simte ca Dionisie Areopagitul care, decapitat, și-a dus capul în mîină două mile spre a-l preda unei femei, Catula :

Parcă port în mîini
un cap fără trunchi ;

parcă țin un potir
ca Denis cel Scurt
săracul martir,
cel de cap scurtat.

Spațiul poeziei lui Emil Botta e o țară a umbrelor cu ciudate fantome. În Zarand e strigătul unui Chezăraș Iulie, undeva doarme buimacul de odinioară... Dus-Pierde-Vară, la Palermo Bălcescu, pe Columna din forul roman dachii, în Apune-Soare „umbra de mîndru bărbat” Petru Cercel, la Mărășești „divizii de oase”. Dar Eminescu? Ce patimă a avut el, întreabă poetul pe „doctorul fantasmelor” dintr-o rimă. „Eminescu se credea Eminescu”, răspunde acela, „o patimă neînduplecată / mai tare ca oțelul și cremenea”. Rareori se pot citi elogii mai mari decît acelea pe care Emil Botta le aduce figurilor ilustre printr-o ușoară înscenare, precum cea cu Eminescu sau cea cu pictorul Whistler, prieten al lui Baudelaire, „plictisitul de moarte / de moarte prins”, așteptînd pe „doamna căruntă / cu brațe de gheață, / în manta ca smoala, cel care a murit viața și a trăit moartea”.

Sigur, în unele cazuri Emil Botta reinterpretează cu o subtilă ironie miturile ca, de exemplu, mitul *Mioriței*, unde nu e vorba de uciderea baciului moldovean, ci de admonestarea și chiar molestarea unui „viclean domnișor” care s-ar înțelege că <a vrut să fure sau să distrugă legenda :

Alei, ce vrei alei !
M-au bătut cei trei,
veri păcurari trei,
ca într-o întîmplare nelumească
m-au lovit
cu bîta lor ciobănească.
Și m-au ciocănit
Și m-au ciomăgit :
Ce vrei de la noi
De la noi
De la oi,
Ce vrei, ce mioară cei
Tu, cu floarea la piept,
Veșted cavalier,

Viclean domnișor,
Nu ești oare ingerul
exterminator ?

Cuvintele lui Horatio cînd Hamlet moare : „Good night, sweet prince” sînt puse pe seama lui Hamlet, „danezul în doliu”, pentru prietenul său Horatio și rostite la moartea ciinelui Zed, oratori prin jur nefiind, cînd e aruncat în „apa dulce a Dîmboviței” : „Noapte bună, Ciine !”

Don Quijote e pe meleagurile noastre un „Vai de mine cu eliptic discurs”, un Stan Pățitul care-și redactează într-un pompos stil de hidalgo naivul credo-testament:

Noi, Stan Pățitul
pe o piele de capră scriind
testamente spaniolești iscălind
pluralul Noi, însumînd
ale mele crunte pățanii
și moare cu vîntul cu tot
și aripile cu o răstignire ia pătrat.
Noi Stan Pățitul
murind
și de a nu muri
fiind nemîngîiat
spre a mea consolare
am murmurat
al meu laitmotiv, al meu Credo :
Frumusețea este o stea
după umila părere a mea.

Vorbind de interpolatorii cronicii lui Grigore Ureche, Simion Dascălul și Misail Călugărul, Dimitrie Cantemir îi face pe unul „teaca minciunilor” și pe celălalt „cinstitul în basne”, pe amîndoi urmași ai unor părinți tilhari de la care au învățat a fura adevărul istoriei. îi apostrofează și Emil Botta împrumutînd limbajul *Hronicului Vechimii*:

Ce fel de călugăr ești Misaile ?
Ce hram porți Misaile
Și cum ești ?
Slab ingerul ori duhul cu doaga sărită ?
Și tu Simioane Dascăle
ce mutră ai ?
Ce isoane ții tu — Simioane ?...

Voi sînteți, vai nouă,
vînzarea neamului nostru.
Și încă mai rău :
sînteți Misail,
sînteți Simion,
tristeți și bureți, vai vouă !

Nimeni n-a cîntat în poezie dragostea ca Emil Botta. De-
testînd femeia ascunsă sub fard, sclavă a poșetei („regina pla-
titudinii”) și a pudrierii cu ajutorul căreia vrea să se îmbu-
joreze și înflăcăreze, poetul îi preferă femeia capabilă de trăire
adîncă a emoției pînă la autonimicire :

O, de-ai ști
cum te rogi,
nu tremura.
Mai bine
înmărmurește,
împietresc,
fii, o statuie,
Niobe să fii
mînjită de sînge.

Dragostea, cînd e adevărată, e pentru poet o sclavie, o re-
legare în veșnicie și beznă, după cum spune răscolitor o pasăre :

Iubirea te-a luat în robie !
Și ce întunecime, ce beznă
și nici o stea !
Secetă mare, uscată-i lumina
și nici urmă de stea nu văd să fie
în spațioasa veșnicie...
Oh comediantule, ce tragedie !
Așa-i cînd Iubirea te ia în robie.

Nu e desigur cazul să ilustrăm poezia lui Emil Botta der-
cupîndu-i imaginile, totuși nu știm dacă cineva a mai vorbit
de grindină „cu nucile sale incasabile” și de o ploaie cu „imens
rafinament sonor” :

Glin, glin
ploaia rară cădea.
Poate aud tot așa
cristalele de Boemia.

Și ele au acest son cristalin,
glin, glin.

Poezia face legătura între pămînt și cer, e o zburătoare
necunoscută către cetatea sacră a tuturor sfinților ca Primăvara
footticellană, reamintind pe pămînt paradisul celest:

Ce arpegii în cer I
cine cîntă,
ce luthier ?
O notă din cer,
scăpată din cer,
numele îmi scapă.
O navetă între pămînt și cer
un zbor straniu (imprevizibile sînt căile tale)
o pasăre
nici pe departe
semănînd cu suratele
o contra-pasăre
o anti-pasăre.
încotro, pasăre-anti,
pe calea soarelui,
pe drumul care duce- la Xanadu,
la burgul d'Ogni Santi ?
Primavera te voi numi !
încotro, Primavera ?
încotro contra-pasăre, pasăre-anti ?
O ce bine ar fi de m-ar lua
Primavera pe aripa sa.

Aspirația către infinit se conjugă cu țintuirea în condiția
de Pagliaccio a artistului claustrat în turnul său de fildeș sub
amenințarea timpului implacabil:

Turnul tău de fildeș
este cel mai frumos
de pe Terra !
Și acoladă și lanțuri
Și parcă m-a prins cu arcanul
Violetera.
Și cîntă cuci în odaie,
aici în colibă,

ca într-o pajiște,
ca pe o colină.
Și nu am văzut
și nu mi-am dat seama
cum brăzdații obraji,
obrajii mei de fâină,
se scurg.
Vai, ești Amurg,
îmi cântă la cap un cântec de mort.
Violetera
ești amurg de fâină.
Plîngi, plîngi,
face bine plînsul
aici în colibă,
aici pe colină
în cel mai frumos
Turn de fildeș
pe Terra.

Ne-am amintit de *La Violetera*, tango-bolero de Jose Padilla, cântat în filmul *Violete imperiale* de Louise Rainer.

AL. PIRU

NOTA BIOBIBLIOGRAFICA

Emil Botta s-a născut la 15 septembrie 1911, în Adjud-Putna. Tatăl său, medicul Theodor Botha, aparținea unei vechi familii ardelenesti, fapt atestat de diploma dată de Christofor Bathori strămoșilor Martin și Mihail Botha în anul 1579. În diplomă li se conferea titlul de voievozi ai ținutului Chioarului, cu localitățile Copalnic-Mănăstur și Cernești din Maramureșul de nord. Printre strămoși se numără episcopul Ioan Bob, coautor al celebrului „Supplex libellus Valachorum”.

În perioada studiilor sale la Viena, Theodor Botha se împrietenește cu Ioan Lupaș și Vasile Lucaciu, alături de care luptă pentru drepturile conaționalilor. Persecutat de autoritățile habsburgice, Theodor Botha este nevoit să se refugieze în Moldova, unde își termină studiile de medicină, devenind medicul căilor ferate la Adjud. Mama, (de care îl va lega o profundă afecțiune), născută Aglaia Franceschi, era fiica lui Francesco Maria Franceschi, originar din Luri, Corsica, stabilit în Moldova în anul 1872.

În timpul primului război mondial, Theodor Botha conduce Spitalul Mobil numărul 8 de pe front. Bolnav, invalid de război, se reîntoarce acasă, unde se va stinge din viață în anul 1921. Aglaia Botha devine directoare a orfelinatului de pe lângă seminarul din Cîmpulung-Muscel, dedicându-și de acum înainte întreaga viață celor doi copii Dan (viitorul scriitor Dan Botta) și Emil.

Emil Botta urmează școala primară și liceul la Adjud și Cluj. La cincisprezece ani fugă de acasă. Anul 1927 îl găsește funcțio-

nar la Institutul de statistică din București. Dorința de a urma conservatorul de artă dramatică devine tot mai puternică. Concomitent cu slujba de funcționar, Emil Botta va urma cursurile Conservatorului între 1929 și 1932. Tot acum debutează în literatură. Revista *Bilete de papagal* nr. 409 din 10 iunie 1929 îi publică poezia *Strofă ultimă*, primul poem semnat în presă de Emil Botta. Tot în această perioadă colaborează la revista *Rampa*, unde e prezent cu o serie de articole și câteva dintre nuvelele ce vor intra în componența volumului *Trîntorul*.

Sfîrșind studiile Conservatorului, Emil Botta va fi angajat, în „Compania 13 + 1” înființată de G. M. Zamfirescu, unde joacă primele sale roluri. Debutează în piesa *Molima tinereții*, de Ferdinand Bruckner.

Tot în anul 1932 colaborează cu poezii la revista *Discobolul*, apoi la *România literară*, (în numărul din 8 iulie 1933 publică un fragment de roman intitulat *Meridian*, roman care a dispărut sau nu a mai fost continuat), *Reporter* (1934), unde publică proze.

Într-un singur an, între 1935 și 1936 scrie poemele ce vor alcătui volumul *întunecatul April* și tot în această perioadă colaborează la revista *Vremea*.

Anul 1937 marchează strălucitul debut în volum al poetului Emil Botta. Este vorba de poemele culegerii *întunecatul April*, operă încununată cu Premiul scriitorilor tineri. Tot în acest an iese de sub tipar volumul de nuvele *Trîntorul*.

Urmează o activitate poetică susținută la revista *Universul literar*, între anii 1939 și 1942. Aici publică o mare parte din poemele ce vor fi adunate în volumul *Pe-o gură de rai*, operă ce apare în anul 1943. După această dată activitatea literară a scriitorului Emil Botta va fi întreruptă datorită prodigioasei activități actoricești. Se dedică în întregime scenei, căreia îi dăruiește zilele și nopțile sale.

În anul 1966 poetul își reia activitatea literară, adunîndu-și cele două volume de versuri într-o ediție nouă intitulată *Poezii*. În 1967 își reia activitatea poetică în presa literară. *Gazeta literară* nr. 39 din acest an îi publică ciclul de poeme *Vineri?* ciclul ce va face parte dintr-un volum intitulat astfel, dar care n-a fost niciodată publicat separat ci doar inclus în ediția *Versuri* din 1971. Colaborează strălucit la toate revistele literare din țară : *România literară*, *Lucașfărușul*, *Viața Românească*, *Steaua*, *Argeș*, *Tomis* etc.

Anal 1974 este anul apariției volumului *Poeze* în colecția „Cele mai frumoase poezii”. Ediția cuprinde o selecție din cele trei volume : *întunecatul April*, *Pe-o gură de rai*, *Vineri*, precum și un ciclu de inedite ce va fi reluat mai târziu în volumul *Un dor fără sașiu*.

În primăvara anului 1975 se stinge din viață, după o îndelungată suferință, Aglaia Botta (Botha), mama poetului. Poetul nu se mai poate refăce în urma loviturii primite. Apar primele semne ale bolii de inimă. Continuă să scrie, să publice, să joace pe scena Teatrului Național. Anul 1976 marchează apariția unui nou volum de versuri intitulat *Un dor fără sașiu*.

Boala de inimă se agravează. În primăvara anului 1977 se internează la secția medicală a spitalului Alexandru Sahia. Revine acasă, unde își continuă fără menajamente activitățile obișnuite. Boala, însă, îl învinge; este dus în stare gravă la secția de reanimare a aceluiași spital. Aici compune ultimele poezii ce vor apărea postum în *Viața Românească* nr. 7, din același an. Lucrează, modifică, revine mereu, cu o conștiință și cu o forță de neimaginat, asupra acestor poezii. Diktează la telefon mici modificări la volumul *Un dor fără sașiu*, aflat în curs de reeditare. La 24 iulie 1977, în jurul orei zece dimineața, marele poet și actor se stinge din viață în urma unui stop cardiac.

IOANA DIACONESCU

NOTA ASUPRA EDIȚIEI

Ediția de față, în trei volume, cuprinde întreaga creație, în versuri și proză, a scriitorului Emil Botta.

Organizarea materiei în primele două volume, consacrate poeziei, este concepută pe titluri, în ordinea primei lor apariții. O secțiune aparte este consacrată poeziilor rămase în periodice, în ordonarea cărora am ținut seama de același criteriu.

Din volumul *Versuri*, 1971 ciclul *Vineri* a fost tratat ca volum de sine stătător, așa cum fusese dorința autorului.

Poezia *Satiricon*, inedită, o publicăm după manuscris, la sfârșii.

Textul de bază adoptat de noi, în ediția de față este cel din volumele : *Versuri*, Editura Eminescu, București, 1971 și *Tiu dor fără sațiu*, Editura Eminescu, București, 1978, volume pe care le considerăm ca exprimând cel mai fidel voința autorului. Volumul *Poeme*, Editura Albatros, colecția „Cele mai frumoase poezii”, 1974, cuprinde o selecție restrânsă din poeziile publicate anterior și, în plus, poezia *Amuzantele valuri*, pe care o reproducem din acest volum.

La transcrierea textului, am aplicat normele ortografice în vigoare, cu respectarea formelor de limbă specifice autorului.

Aparatul critic de note și variante reprezintă o secțiune specială la sfârșitul fiecărui volum. La sfârșitul fiecărui volum am inclus un indice după titlu și după primul vers al tuturor poeziilor publicate.

Mulțumesc pe această cale celor care m-au sprijinit în căutarea materialului necesar acestei ediții, doamnei Alichî Parascopol, lui Luca Dumitrescu, prieteni buni ai poetului, și scriitorului Pericle Martinescu.

I.D.

ÎNTUNECATUL APRIL

193 7

ORDIN

- 1 Să mă refugiez în cortul pădurii,
întunecatul April e pe urmele mele,
zornăitoare lanțuri tirăște
și un cuțit în miini să mi-1 înfigă în coaste.
- 5 Cai verzi, purtați-mă repede ca fulgerul,
izbăviți-mă de rău, de harapnicul groazei,
mi s-a făcut părul măciucă, pielea e o năframă
de sînge,
fuga, fuga
prin ploaia de sînge, ud learcă,
10 doar voi ajunge la sfîntul așteaptă.
- la-mă la tine în trib,
îi strig ca din gură de șarpe,
dă-mi simbrie amară, amară,
fă-mă calfă de înger, zelosul tău scrib.
- 15 N-am desfăcut niciodată amurgul și tăcerea
care sosesc hămesite din peșteri, din grote,
dar acum le insult și iară le strig :
Vulpilor, vreți să-mi las pielea pe-aici, amanet ?
- Și Întunecatul April se face mai subjugator, mai
tiran,
20 acum mă va lua în primire năstrușnicul alai,
acum îmi va săgeta cu o floare umărul
și-mi va porunci laconic : stai.

REMEMBER

Ce departe ești, întunecata mea iubită,
prin pereții odăii te văd ca prin sită,
și te-aud chemându-mă ca din altă planetă
și-mi scrii poesii pe obrazul de cretă.

E posibil, e posibil oare să nu pot muri
să-ți aud vocea suind treapta nopții, coborînd în zi,
să mă ridic din pat ca o stafie, ca marinarul de
să te zăresc în somn de la o mie de leghe?

Da, e posibil, întunecatul meu iubit,
10 să mă auzi cîntînd chiar cînd voi fi murit,
să mă vezi aieve în cereasca oglindă
și în părul meu stele să se stingă și să se aprindă.

Dar să nu te superi dacă sărutul meu va fi rece,
dacă dragostea mea ca un frig o să te sece,
15 dacă îmbrățișarea mea te va face să suferi
aducîndu-ți aminte, nu, să nu te superi.

DOMNUL AMĂRĂCIUNE

„...și steaua se numește Amără-
ciune...”

CANTEMIR

Printre oglinzi, la ora cinci, am să cobor,
în haine negre, cu ochii stinși, zîmbind ușor.

E gata ceaiul ? Toți au venit ? Totul e gata ?
Cu o maramă acoperă iute groapa, lopata.

Dansați în cete un joc galant, cîntați, lăute,
arcușuri seci, viori pustii, de ce stați mute ?

Dar te întreb, iubitul meu, ce ai la frunte ?
Amărăciune m-a luat de mină și m-a condus peste
o punte.

Dar te observ, iubitul meu, ce palid ești.
10 Amărăciune, urînd viața, mi-a spus în șoaptă : Să
te ferești...

Dă-mi pălăria, bastonul, masca, dă-mi și mănușile,
e cam tîrziu și de-am să plec, cerniți oglinzile,
închideți ușile.

M-așteaptă afară, sub steaua rară, un echipaj...
Noaptea se umflă, clopoței-și scutură și uite cum
flutură argintul penaj.

IDILA

1 Numele meu a fost scris pe o apă j
 care curgea în oceanul înfuriat, j
 Acum, plimbîndu-mă pe plaje aurii j
 mă aud chemat. !

5 Iubita mea și-a gravat numele pe nisip
 pentru ca Dumnezeu să-l poată citi.
 Și el, citind cu sfințenie,
 a dezlegat acele rune cît ai clipi.

Așa vremea trecu alintată, calmă, !
 10 stele se așezau pe umeri, în palmă, j
 eu compuneam sonete unde o moarte senină era j
 evocată [
 și ea, cu un bețișor, își scria numele, fermecată. |

Dar blestemele au adus într-o noapte furtuna, I
 pe acel promontoriu din eben, din ivoriu
 15 și rătăceam, două deznădejdi, la negrele țărături. !

Ți-s pleoapele cetluite de plîns, cuvintele sloiuri |
 de gheață... ;
 E numele tău, iubito, pe care-l îngîină oceanul,
 numele, ca un gîrbaci peste față.

ACUM ȘI AICI

1 Splendorile, slava, ecourile,
 prin crîng mereu m-au căutat,
 și cum dormeam cu fereastra deschisă
 au intrat în odaie, pe înserat.

5 Splendorile mi-au contemplat fața
 pe care un rîu de tristețe curgea :
 Să plecăm, nu e din banda noastră,
 în plîsete se va îneca.

Prin fereastra deschisă larg, s-au dus
 10 și am rămas culcat, printre frunze culcate,
 și sufletul meu ridicîndu-se pluti
 peste somnul greu de păcate.

Și ce de muștrări au plouat
 în toamna tîrzie,
 15 peste cineva nemișcat
 ancorat într-o apă fumurie.

EPISOD

- 1 Terasa, portocalele, pianul
s-au rostogolit în somnul meu fabulos.
Tu ești cămară vrăjită a morții
care mă însoțești dincolo de zid ?
- 5 Lucrurile au culoarea eternității.
Și uraganul care geme nu e cumva briza edenului ?
Plînsul tău nu e rouă și lacrimile diamante
așa de turbate că ne-ar putea sparge capetele
savante ?
- 10 Și tu în mohorîta rochie de bal
nu ești oare heruvimul travestit ?
Și cum saltă pe ram veverița, vocea
și buzele care aiurau : Am sosit.

COSMOS

Urma îndrăgostiților s-a pierdut pe cer
spațiile cotrobăiau prin veșnicie.
O cometă pretinde că au trecut pe lângă ea,
Luceafărul tace, nimic nu știe.

Cum ședeam în clăia de fîn
am văzut părul ei deșirat, fluturînd.
Și un braț de smarald, nemaipomenit
pământului bună pace urînd.

Omule, n-ai zărit fugarii ?
Nu stelelor, nu scăpărătoare lună î
Și un dulce somn îmi mîngîie ochii
și cade fața-n palme ca un ban care sună.

UN CUCERITOR

Doruri, m-ați făcut hareea-parcea,
pofte, unde să vă mai așez ?
Iluzii, mi-ați furat echilibrul,
pământul meu se clatină ca un trapez.

Vin acum noptile, roată,
o halima, una mie de nopți.
Vino și tu, sabie, armură,
să lupt cu somnul, care mă fură.

Atît am visat, că nu mai știu,
dacă moartea mea e înger sau drac,
dacă în cer s-au ivit stele sau ghimpi,
dacă luna e lună sau vultur sau rac.

VACANȚA

1 Astăzi nu vă acord audiență
desperare, desamăgire, legiuni crîncene ale morții.
Treceți pe-aici altădată, niciodată
și depuneți galante carta de vizită.

5 Arborii mor în somn ca pruncii în leagăne,
dă Doamne să cunosc și eu astă indolentă dispariție
dormind să surîd viclean, smintit
amicilor turtiți sub potopul de plînsese.

10 Despotul magicei nopți îmi zice : „Vino,
marea e plină de cadavrele femeilor tinere”.
Seducătorule, căpcăunule, sînt iubitele tale
purtînd la frunte o diademă de dureri.

Vai mie, barca pare un sicriu
timonierul e palid, gluga îi acoperă țeasta...
15 Lopătează, lopătează, despică hula :
fuga noastră e povestită în Scripturi.

ALEGORIE

Unul în brațele altuia dormeau
pământ și cer înfrățiți ca niciodată.
Trecea Tatăl prin camera de culcare
mormăind o binecuvântare.

Pământul și cerul dormeau duși
visînd o irealitate.
Ape și văi, codri și munți
se nășteau din albele frunți.

Și au visat o grădină,
și nebuni cari se jucau cu cercul.
Și m-au visat și pe mine
cum întrebam : Cine a fost ? Cine ? Cine ?

MILA PĂMÎNTULUI

- i Munților, nu mai bateți mătănii
la altarul cerului, posomorit, de toamnă,
Dumnezeu e obosit, nu vă dă ascultare
cuvîntul vostru colindă prin veșnicie ca un fum,
la întîmplare.
- 5 Rîuri nu vă mai prosternați,
cîmpii nebuloase, strîngeți-vă sul ca un hrisov
prăfuit,
căruntul Dumnezeu n-are cum să citească jalba
voastră ;
el doarme sub mărul cu roade minunate, de
heruvimistrăjuit.
- 10 Oameni, rugile voastre au muiat fierul și piatra,
lemnul varsă lacrimi pentru voi,
greierul a uitat să cînte, paserile refuză să zboare
și în crîng s-a sinucis un pițigoi.

PROVERB

- 1 Prichindeii
m-au amenințat că mă-mpușcă
dacă mai trec prin pădure fluierînd
și sărutînd copacii pe rînd.
- 5 „Eu sînt Dionysos, spusei,
arborii sînt sorii și luceferii mei
și cerul meu e acest limpede iaz
și vă rog să nu faceți haz.”
- 10 „Ce tot cîntă omul ? întrebă o șopîrlă,
n-ar fi mai bine să-1 facem prada peștilor din
gîrlă ?”
- „E Dionysos cel veșnic, rosti un lăstun,
dar am impresia că e un exaltat și un nebun.
- Să trimitem ștafete în a veacurilor umbră
să întrebe dacă Dionysos avea o privire așa de
sumbră
- 15 și obrazul ca varul și vocea de plîns năruită
și o viață ca o casă părăsită.”
- Dar prichindeii au întins sinețele,
copacii de spaimă și-au acoperit fețele
și vuietul reteză ca o secure
- 20 liniștea pădurii sure.
- „A murit impostorul, falsul Dionysos”, vesti
crainicul de aramă ;
și peste mine așternu o năframă.
Dar luna văzînd cum zăceam asasinat, tembel,
dojenind pe omoritori, le grăi : „Dionysos era el”.

FABULA

- * „Vă voi ridica la rangul de copac,
spus-a Dumnezeu ierburilor blajine,
iată, în primăvara care vine,
creșterii voastre nu voi mai pune capac.”
- 5 „Să nu credeți în el, e un făgăduitor,
zise titirezul care se-nvrtea la rădăcina lor.
Mie mi-a promis că o să mă fac om,
cu ciuboțele, o comoară de om.”
- 10 Dar un grec, un esop, auzindu-1 grăi :
„Dacă Dumnezeu și-ar împlini cuvîntul, ce-ar
mai fi ?
Fapta lui pentru ambițioși e tăgadă
și spusa e ademenire, e încercare, e nadă.”

ANTIPOD

Lumi alăptate de lupoaica ceață,
exploratorii caută Babilonul și Ninive,
corăbii înecate,
scafandri scotocesc mereu prin ale Atlanticului
archive.

Prin bazarul stelelor vechi
o nefericită iubire alege sfârșitul demn de ea ;
dar cum n-a găsit nimic potrivit,
pleacă trâncănind : „Ce peltea f”

Și eu caut un destin pe măsură,
dar nu aflu nici pe sfert din ce-mi trebuia.
Și atunci, de ciudă, îmi zdrobesc ochii,
deși meșterul cel iscusit îmi spune :
orice destin se poate ajusta.

LECȚIE

i Noaptea buclucașă se duce hoța
și diminețile îmi spală fața.

Cartea strănută din răputeri :
La ce capitol am rămas ieri ?

5 Ghiozdanul, o riglă și un echer
dau cu tifla din rafturi, din cer.

Caietul îmi face semne ;
cuvintele stau alineate, solemne,

10 Gîndul cască somnoros, în fașă ;
Sus ! E tîrziu ; ce stai ca un pașă

Ah ! Vino repede sabie, armură,
Să lupt cu lenea care mă fură.

Lumea devenea temniță, spital,
20 doar adolescența strălucea pe pedestal.

Și cînd noaptea de tot se zăpăcea
ea era intermitentă stea.

NOCTURNA

I

Școlarii cînd au asediat sala
au vărsat pe Bărăgan cerneala.

Dunărea din albie a protestat,
Delta brațele a ridicat.

În capul școlarilor era un tîmbălău
care se agrava tot mai rău.

Adolescența frumoasă le întunecase mințile,
în memorie fierbeau cifrele, gințile.

Apusenii, munții, se băteau cap în cap,
„Tatăl nostru” era un satrap.

Continente se surpau matematic, încet,
doar adolescența strălucea pe taburet.

Școlarii se ascundeau în funerarul pian
ca în pîntecele calului troian.

Și noaptea, cînd sforăiau profesorii, părinții,
ei coborau cu păduratice semînții.

Și toate acele sonate, acele poloneze, acele nocturne,
se prefăceau în turnuri taciturne.

UN DOMN BINE

- 1 Flacără jucăușă, dogoritoare,
ai clipit la patul meu de șmecher crai.
Rogu-te politicos, nu sta în picioare,
suntem în lunca Trintorilor, a Marilor Leneși.
- ° Dar mi-ai cuvîntat bizar,
obraz lipit de gratiile mîinii fibroase.
Ca un arici, perplex, ascultam
grindina vocii tale ciocnind în oase.
- Lucrurile s-au îmbătat cu nectarul plictiselii,
10 amețeala subtilă și lină le despoaie.
Fixează-ți monoculul în arcada golașă,
craniul tău va semăna cu Hamlet hirsut prin ploaie.
- Veverițele nebuniei, vehemente
s-or zbungui prin copaci neștiind cum să se poarte.
15 Dar o nimfă se urzește din rugină și moarte
și dansează peste bustul fagilor.

LECȚIA DE OPIUM

- 1 Anotimp transparent, al arderii.
Visătorii cu bărbi colilii, de fosfor,
pîlpîiau în vatra nopții,
licurici pe un straniu ogor.
- 5 Gîrbovit eram de măririle codrului,
pomul abuliei îmi șoptea numele :
Emil, fumătorule sălbatec, tăcut,
spune adio tărîmului acesta.
- Copacule semeni cu Nimeni și Nicăieri,
10 copac funest al incertitudinii mele.
Aud melopeea morții vuind
prin flautul părelnicei iele.
- Mîinile opiomanilor caută prin eter,
locul aventurilor diafane.
15 Viețile care încă nu s-au născut,
cerșesc halucinate un sărut.

VIZITE

I

Piratul din Mările Chinei
a sosit în somnul meu pe o luntre fragilă.
Straiul petecit părea de brocart,
și în piept, fără milă, cu șpanga m-a înțepat.

Singurătatea e o leoaică, e un viscol, e o cățea,
pirat din Mările Chinei vrei să fii tu făr'delegea
și nebunia mea ?

Să ne soarbă ca pe un vin buza însetatului larg
și zarea să atirne de catarg.

...Nu adormitule, stai aici,
lumina ochilor să ți-o roadă milioanele de furnici.
Pe Mările Chinei bîntuie un vînt rău, și tu n-ai
nici un rost,
și e mai bine, între lene și perini, la adăpost.

II

Quincey și Anne mă așteptau în gang
și mi-au pus în mîină un ștreang.
Te-am recomandat unui înalt stejar,
omule străveziu ca un pahar.

Ce tristă noapte se lăsa
peste fereastră, peste perdea.
Și lampa și masa care mă strigau
inima, inima să le-o dau.

Quincey și Anne, Quincey și Anne,
mi-e inima, sărăcuța, un han
unde trag noaptea ciudați călători
și pleacă și singur mă lasă în zori ?

SINGUR

- 1 Nebunatecul zefir mi-a răsfoit hârtoagele
șterpelindu-mi cel mai drag poem.
Nebunatecul zefir mi-a trecut prin păr
făcîndu-l ghem.
- 5 Cu chiu și vai încheind valiza
în singurătate lăcrimam.
Atunci briza sosi pe neașteptate la hotel
și-mi bătu în geam.
- 10 „Nebunatecul zefir, ghidușul,
a închis poemul tău în dulap.
Și Dumnezeu cînd a descoperit
l-a plesnit peste mîini, jap.
- Apoi Dumnezeu ceti
și amar, amar s-a mîniat
- 15 și cu cea mai roșie cerneală
pasagiul acesta a subliniat :
- «Noi oamenii rumegăm cenușa
vieților arse de mult,
noi oamenii sîntem ușa
- 20 pe unde pătrunde un groaznic tumult.»“

?

- 1 Te întreb, Înșelătorule, unde sînt legiunile mele
și unde cele o mie de sulii, de turlle ?
De pe culme spuneai că se vede alba copilărie,
și acum nu aud nici tobe, nici surle.
- 5 Ascultă atent ! Auzi un fluierat ?
E un rest din trenul care a luat totul acum o mie
de ani.
Și un uruit prelung nu-ți sapă urechea ?
E viața unui băiat care se plimba pe sub castani.
- 10 Din legiunile tale n-a rămas decît un crivăț
care bate neîncetat,
și lancea de lemn care aparține soldatului
ce n-a existat.

VIZITE

v

Domnişorul tomnatec, paladinul morţii,
bătu la scorbura sihăstriei mele.
Jucîndu-ne cu arşice, hohoteam
cocoşei vădanelor bronzate de pasiune.

El pierdu. Ochii aromeau.
Scorpionul nopţii sugea culorile.
— Presimt hoarde cătrănite, invincibile,
apropiindu-se de cetăţi.

— Goliat al dezolării, frate,
10 lacrimile mi-au răscolit inima.
Te-oi urma prin anateme,
spre fricile care-ţi sînt destinate.

— Nu. Ai mâini prea avide pentru harfele noastre»
foame boltită peste azima pămîntului.
15 Rămii în pădure şi scrie stihuri,
livid făuritor de catastrofe.

i

FRIVOLITATE

Miss Anabell, Miss Anabell
nu mai filfii negrul drapel
şi la porţile mele să nu te ştiu
călărind cel mai furibund bidiviu.

Pentru cine azi te-ai gătit ?
Mă aşteaptă frumosul bandit
la răscrucea, rezemat în flintă
şi răbdarea lui mă alintă.

Miss Anabell, Miss Anabell
io în şanţuri, piticii cu capul chel,
te batjocoresc, te insultă.
Moarte, îţi zic, zgripturoaică, stultă.

<p>1 Tristul, sofistul, al meu alter-ego
bătu la scorbura sihăstriei mele :
era un Faust cu ochi de uliu,
o voluptate cu ochi de uliu.</p> <p>5 Jucîndu-ne cu arșice pierdeam
noptile toate, o mie și una.
— Presimt hoarde cătrănite, invincibile,
apropiindu-se de cetăți.</p> <p>— Goliat al dezolării, frate,
10 lacrimile mi-au răscolit inima.
Te-oi urma prin anateme,
spre fricile care-ți sînt destinate.</p> <p>— Nu. Ai mîini prea avide pentru harfele noastre,
foame boltită peste azima pămîntului.</p> <p>15 Rămii în pădure și scrie stihuri,
livid făuritor de catastrofe.</p> | <p>\</p> <p>!</p> <p>\</p> <p>f</p> <p>j</p> | <p>1 Dincolo de linii,
în pădurea cu vulpile-infantele
și Granzii de Spania — moș martinii,
în grandiosul castel,
5 stă piticul chel.
Stă ce stă printre frunze cafenii
neîntrecutul în isteții.
Și ce mai vis,
ce mascarade, ce parodii.-
1° Văzui o evă, frumoasă coz, miss Anabell,
fluturînd negrul drapel,
Cap de Mort, grațios fluture !</p> |
|---|--|--|

FANTASMAGORIA

Stele ascunse în telescop
întoarceți-vă-n cer.
Douăzeci de ani astronomul miop
o să vă caute ca pe mioare un oier.

Priviri, la matcă vă-nturnați
ca ploaia, ca izvoarele.
Orbul oare v-a pierdut, cere să-i redați
luna și soarele.

Melci, reintrați în cocioabe,
cenușă, revino în focuri și-n vetre,
copaci, întoarceți-vă în muguri, în boabe
și voi, oameni, în pietre.

JAF

- 1 Văd prin ochian malul și colibele.
Dar unde-i marea pe care o blestemau pescuitorii
și uraganul nebun, îmbătat de victorii? >~

înecatul a cuprins marea în brațe,
a înfășurat-o în uragan ca-ntr-un șal de mătase
și s-a tot dus sub zodii mai norocoase. >•

Văd copacul cu ramuri atente, desmierdătoare
și aud cîntînd turturele.
Dar unde e noaptea și unde sînt prețioasele stele ?

- 10 Spînzuratul a luat noaptea pe umeri
a îndopat buzunarul cu recile juvaeruri
și a tulit-o ca un ogar cu limba scoasă prin ceruri.

NUANȚE

- 1 Prin al iepurilor somn speriat,
au trecut ogarii în lung și-n lat.
•In fruntea lor vînătorul
împărțea din belșug omorul.
- 5 Prin somnul profund al stejarilor
au trecut ca hoardele tătarilor
o mie de toamne despletite
și o mie de ierni, care de care mai cumplite.
- Doar prin somnul meu Cel Rău nu aducea
10 nici spaimă, nici urgie, nici aprigă nea.
Pînă și perlele nopții dormeau
în cer, ca-ntr-o scoică.
Ssst! Vorbește încet,
să nu le deștepți, doică.

APOTEOZA

- 1 Iată ora metamorfozelor :
îmbrăca-voi ale nopții straie,
un opac în opacitate.
Rînjiți, colegii mei, cu dinții voștri albi,
cînd copacii mi-or spune : „Majestate" !
- Lupii să nu-mi sfîșie veșmîntul,
corbule, dă-mi pace.
Să se astîmpere molatecul vînt,
cu miniștri ca el n-am ce face.
- 10 Priculiciul,
să lase biciul.
Și inima sus î înălțarea !
Ducă-se duhul asfodelor
la ruginosul scaun al stelelor.

VEDENIILE PĂDURARULUI

„Afaceri și iar afaceri. Am descoperit mari zăcăminte de fantome, regiuni vaste pe care îmi propun să le exploatez”.

TRÎNTORUL

- 1 Arborii torturați de friguri
delirau sub cerga stelelor.
Noroadele nopții emigrau spre auroră,
< cortegii zdrențuite, cirtitoare.
- 5 Arborii stufoși, cu părul vilvoi,
evadează din ospiciu, țipînd.
Ei rătăcesc prin tundrele somnului
și vînează visătorii cu arcanul.
- 10 Urșilor, lepădați blana de gală
și jucați-vă cu stafia vaporeasă a pădurii.
Soră Luna, reci sînt degetele tale
cînd se încaieră prin fuiorul copacilor.
- 15 îngerii au dedlarat greva fatidică, de șapte ore,
și gloata lor va revendica Pămîntul albastru.
Mîndra cu coasa îmi face semne,
semne tainice dintr-un lan aerian.

ACEL „EU ÎNSUMI”

Spusu-mi-a odată moartea. ,
că sînt cel mai nebun paj al QL
— Față de cenușă, omule,
nu e un supliciu să fii holtei ?

— Oh.! Doamne, ce tumbe am făcut
pe colina pernelor moi.
Și salve de rîsete, și vivat, și ura»
și eu însumi de-a dura.

Dar un fum de piatră
și un vînt de granit
ca un val șăgalnic
m-au învăluit.

MIREASA CARPENA

- 1 Asasinul năzdrăvan prin arcanele nopții
va veni să-și spele mâinile.
Izvorule, unde ți-s apele
ale căror unde le aud ?
- \$ Inima e pasărea calamității
care nu mai poate zbura,
închină-te, Palidă Rază,
zmeul tristeții te va înșfăca.
- „Nu mi-e teamă de rugul amurgului,
10 de arcanele nopții, de calvar, de cruce,
Sybilla mi-a spus într-un dor, într-o zi,
nu cules, ci smuls că voi fi.”
- Un aleluia deci acestui mire solemn,
o lămâiță miresei de lemn,
15 lemn de carpen pe tăcute alee,
carne din carnea ta, dulcinee.

TOMA NECREDINCIOSUL

- 1 Cine rătăcește prin a cerurilor lagună,
ca un zănatec năier prin furtună ?
Cine petrece în caste orgii ?
E Por-împărat cu cei zece mii.
- 5 Cine e acest posac
tolănit în hamac ?
. E un magnific poet
care și-a exilat viața într-un carnet.
- Spune-mi în șoaptă cine-i jupînița
10 căreia îi tace pururea gurița ?
Asta e sora moarte,
care ne adună după ce ne desparte.
- I Dar aceste zvonuri, dar aceste murmure ?
O pădure, Toma, o pădure.

AVENTURA

II

- 1 Ceasuri agonice trec peste pădureț
fagii somnoroși se gătesc de culcare,
gnomii și-au tras cușmele pe ochi,
ursul în bîrlog suflă-n luminare.
- 5 Doar vîntul hai-hui mai șuieră prin crengi
și întreabă mereu : „Unde-o fi
omul palid care mi-a promis că se va spînzura ?
Avea părul zburlit și o haină gri.”
- Țărîna e o mare mirată :
10 „Mie mi-a spus că viața lui o să cadă
ca o frunză veștedă, ca o zăpadă,
și acum, iată, nici o urmă, nici Un semn”.
- Arătări minunate, licorni, unde-o fi
Ion fără țară, pieptarul lui gri ?
15 Unde-or fi, călifari, acele primăveri
și fratele Nimeni și vărul Nicăieri ?
- 1 Trecînd prin locul acela sălbatec, voi rriurriura :
„Unde e viața mea, unde e viața mea ?”
Copacii, ca frații, se vor apleca peste mine-
și o mierlă-mi Va șopti : „Nu ți-e rușine să plîngi,
nu ți-e rușine ?”
- 5 Noaptea vrăjită va străluci ca brațul iubitei mele,
pumnalul singurătății mă va străpunge pînă la os,
pînă-n plasele.
Și eu, beat de jale, orbit, voi striga :
„Unde e viața mea, unde e viața mea ?”
- 10 Tîrziu am să pun urechea la pămînt,
am să aud un vuiet ca o ciocnire de trenuri. Și apoi
și o voce suavă care o să mă alinte ca o ghioagă,
ca un bici :
„Sînt aici, sînt aici, sînt aici !”

EPITHALAM

- 1 Cele trei surori mi-au venit de hac,
 ele brodează și-l așteaptă pe Ulysse,
 odată, am bătut în poartă strigînd :
 „Sînt mirele vostru vajnicul, neînfricatul, sprintarul
 Ulysse”.
- 5 Ușa s-a deschis și ce-mi fu dat să văd !
 Trei hîde surori, trei momii în rochii serafice,
 flori de lămîiță le împodobeau
 și făcliile nunții, în mîini, cu vîlvătaie ardeau.
- 10 „Bufon, m-au numit, fățarnic, om de nimica,
 de ce ne-ai trezit ? Cu noi nu~i de șagă.
 Dormeam lin în cripta umedă a somnului
 și țeseam un vâl pentru fantoma cea dragă.”
- Ah, blestemele m-au ajuns din urmă și m-au
 încolțit.
 Pitit sub scutul frunții ascult îndoiala ironică a
 mimn
- 15 „Cugetă,-ți zic ; nu ești oare Ulysse ?
 Gîndește-te bine”.

SPECTACOL

- Elita luase loc la parter
 și proștii sus, aproape de cer.
 În lojă stătea o întîmplare cam abătută
 și un năprasnic destin în mare ținută.
 Un dezastru tare cît zece
 tot spera că totul va trece.
 Un naufragiu dormita în fotoliu
 înfășurat în lințoliu.
 O răceală
 io vagabonda prin sală.
 O inocență
 strălucea printr-o totală absență.
 Piesa era o răfuială
 între virtute și greșeală.
 15 Scena era un sanctuar
 prin care adevărul trecea foarte rar.
 Actorii își îndrugau rolul,
 dar, încet, îi înghițea nămolul;
 în pauze, tăcute aplauze,
 20 la finale, tăcute urale.
 Și cînd căzu cortina
 toți se-ntrebau cine poartă vina
 și cine-i autorul
 care-a făptuit omorul,
 25 în cinci acte, cu sete,
 ca o crimă pe-ndelete.

Atunci apăru la rampă Ariei
și jerbe de flăcări și anemone
pentru mult prea onorabilii „dramatis personae”.
Și această ficțiune, în tuș, în cărbune,
și spectacolul amuzant
au dispărut în neant.

” ”

|
j
l'

ȘI FAUNA

- 1 Leii, paraleii, militării
aveau mâinile roase de carii.
Din toată gloria rămăsese doar o tresă,
din tot muzeul o singură piesă.
 - 5 Fanții cu flori veștede la butonieră,
civilii cari făcuseră o admirabilă carieră,
mîncați de molii, mureau
pe rînd scuzîndu-se : fără să vreau.
- Minotauri, centauri veneau
10 la hruba Frumoasei și nu mai plecau...
Și Frumoasa cu buzele pale
își lega curelușa la sandale.

CENACLU

- 1 Huliții cu piei tărcate
la bariera luminii s-au adunat.
Ei premeditează miracole și jafuri
sub clinchetele unui cer dezabuzat.
- 5 Trîntorii, neghina, codoșii
(nici c-am văzut mai rea răutate),
iată ce gânduri gîndeau
huliții cu piei tărcate :
- „Darabanele Judecății cînd vor vesti,
10 să ne prefacem că nu știm.
Aprodul va căpia strigîndu-ne,
și noi surzi să fim.”

i
I
I
i

NIRVANA

- 1 Mortule, să nu te răcești
și încearcă, te rog, să zîmbești
ca cei mai cruzi căpitani
cînd aveau cincisprezece ani.
- 5 Sînge, nu înțepeni,
parcurge itinerariul din fiecă zi
prin arterele scorțoase
pe care, după autopsie, studentul milos le coase.
- io Inimă, bijuterie într-un cufăr,
o, de-ai ști, surioară, cît sufăr !
Strigoiful meu va încinge, drept sabie, un vătrai
cînd mi-i spune : Hai !

SPRE STÎNCA PRIMEJDIEI

în slăvită seară am pornit
printre copacii cari sunau a morțiu, a moarte.
Printre copacii cari sunau a morțiu, a moarte
umbrele noastre, s-au, întâlnit

O Hимерa, torță aprinsă ți-e chipul î
E luna, dragă, mai flămîndă, mai setoasă ca oricînd.
E luna mai flămîndă, mai setoasă ca. oricînd ;
ea a sorbit și marea și zarea și nisipul,

io O Hимерa, tremurătoare ți-s buzele
cînd îmi spui : Agonie, Sfirșit.
Cînd îmi spui : Agonie, Sfirșit
s-au năruit și muntele și marea și Stînce Primejdiei
și călăuzele.

VITA NUQYA

Aici, în această feerică vale
înalt osanale.
Celui care Nu vede-N-aude,
îi aduc laude.
Pe temelii de rouă
zidi-voi viața cea nouă.,
Omizile
să care cărămizile,
ciocîrliile
io să aducă mistriile,
plopul ;
să ardice tîrnăcopul.
Cărăbușii
să fie cărăușii,
15 și zgîrie-norii, cocorii,
să fie salahorii.
Peste adormitul
cadă ca o pacoste asfințitul.
Din cenușa celui decedat
20 crească un arbore înfumurat.
Și Turnul Tiranului,
ca o stea deasupra uraganului.

PROTOCOL

Cîntați, cete, din ceteri, din oboaie,
să mă încingă a stelelor văpaie.
Amețit sufletul de atîta slavă
să se legene ca rimbaldesca navă.

Cheia farmecelor îmi deschide,
una cîte una, ușile vechilor piramide.
Din sarcofagul ei o regină
îmi aruncă un os de ruini și rugină.

Enigmele stau bosumflate
ca la dans domnișoarele neinvitate.
Dar eu, cavaler gîndac, vierme cavaler,
cînd începe cadrilul, mina le-o cer.

GRAVITAȚIUNI

1 Numele meu e Dorință,
de aceea cînt cu oarecare ușurință.
Flautul meu are un ton arhitrîst,
de aceea poate nu sînt artist.

5 Zi și noapte mă lamentez,
singur, singur ca un huhurez.
Clipele trec pe lîngă mine
ca furtuna printre ruine.

10 Aș vrea să mă cheme Panică, Ură,
să-mi cadă viața ca o mură-n gură.
Aș vrea să mă cheme Bucurie
sau Banchet, Extaz. Melodie.

Dar numele meu e Dorință,
și ca să mi-1 schimb e cu neputință.
15 Zadarnic, zadarnic, încerc,
numele meu e un fermecat cerc.

NATURA ȘI POETUL

Voi, cetini și muriți, voi, arbori în delir,
vin turmele apocalipsului să vă cunoască, să vă
pască,
ce iad fi-va noaptea, ce nemilos cimitir.
Și somnoros Dumnezeu, somnorosul cască.

Până când veți suferi elogiile insultătoare
ale palizilor căutători de fantome ?
Până când vă veți lăsa tîrîți în ale lor sinistre
abatoare
ca porumbeii în gloduri și sodome ?

Protestați, pumnii strînși, fiți tari :
din cenușa voastră nască~se un asupritor, un zbir.
Pururi singuratici, pururi barbari,
voi, cetini și munți, voi, arbori în delir.

PREA MULTA LUMINA

- 1 Pădurea se cufundă în extaz, în seninătate...
Ciopleau fanaticii statuia Primăverii Născătoare...
Singele omorurilor s-a șters, nu se mai știe nimic,
doar scheletul unei amintiri.
- 5 Din visul haimanalelor dănuie fereastra
enigmatică, atroce, sfișietoare.
Proorocii afurisiți, înjunghiați în somn,
dusu-s-au, pe frunze de tutun, la culcare.
- io Din copacul iluziei dănuie o fremătare, un ciripit,
din trecut, brațul acesta sideral
care sondează ca o girafă neantul
și ruinele adolescenței devastate.
- 15 Dar din viața ta ce-a rămas ?
Doar șoapte ca tunetul : e o plăcere să trăiești ?
Și lacrimile prefăcute în pietre de moară,
și fantome de care mereu te lovești.

Ce restrîște porți pe targa brațelor
 tu, războinic gelos întors din ceruri, din lupte ?
 — E o frumoasă moartă, o tînără moartă
 din care angelice hoarde au cercat să se-nfrupte.

În buclele ei noaptea și-a clădit un palat :
 luceferi și sori veneau la ospăț.
 — Luceferi turnați în argint, coconii mei,
 frumoasa moartă nu-i junglă pentru al vostru
 dezmaț.

.Luceferi sînteți ? Sau tigri și hiene ?
 Sori sclipitori, ce căutați prin buclele ei ?
 Dumnezeu răzbunării a trimis în căutarea mea un
 trăsnet
 și cetele îngerilor derbedei.

i Copacii înamorați vorbeau cu glia în șoaptă,
 s le-am auzit inima cîntînd.
 Am transcris un crîmpei pe o frunză și am dat-o
 iubitei ;
 ea a rupt-o, distrată de un gînd.

° Nu știu de voi mai auzi asemenea rare cuvinte de
 slavă
 și la o noapte asemeni de mi-i mai dat să fiu martor.
 Frunze, săruturi, plouau cu nemiluita,
 pe fața pămîntului, de plînsset jilavă.

Acum pădurea s-a mutat în cer...
 10 Și umblă copacii de parcă n-ar fi...
 Și o ciocîrlie a scris în spațiu, stingher :
 „Aici a fost odată pădurea“.

LEVIATHAN

Ctitori ai veșniciei, înaripaților,
cenușa rugurilor-voastre se cerne peste lume.
Doar corali și mîinile înecaților
mai apucă toarta cerului în clocot, în spume.

Viforoase mări, spălați de păcate
duhurile zbuciumate, mîinile șerpuitoare.
Trimiteți, genuni, furtunile toate,
stinge-te, soare.

Revarsă-te, noapte ! Așterne-ți hlamida
peste patria înecaților.
O, ce Islanda, ce ghețar e firida
în care mă așteptați, fraților V

PRINOS

1 Prințul norilor, tatăl florilor, Adonai
a vizitat la miez de noapte albastrul pământ.
O, cum ondulau brațele margheritelor
și, cîmpia.,. ;

5 Adonai s-a oprit la cocioaba urzicilor-
și trufașul munte a încremenit.
Jivinele cu botul pe labe
au articulat cîteva silabe.

Vîntul ca un sclav își rupe degetele,
10 ca ele să nu mai treacă prin lira copacilor, .
doar ulciorul șchiop aduse apă,
și au mai venit un codru de pîine, un drob de sare
și o ceapă.

Adonai mulțumind lucrurilor umile
s-a urcat la cer, peste fire.

15 Cocioaba urzicilor era un trandafiriu rai
și ulciorul și pîinea și sarea și ceapa cîntau :
„Adonai, Adonai”.

PORTRET

Ridică-te din jilț, tată,
o, ce mare te-ai făcut,
ți-a crescut barba imensă,
de nu-mi spuneai Emil, nu te-aș fi cunoscut.

Și miinile tale sînt pline de pămînt, de ceață...
Cum ai ajuns aici dintr-o noapte fără hotare?
N-ai găsit pe acolo un ac și un fir de ață ?
ca să-ți coși haina și desfundatele buzunare ?

Subterani, de ce i-ați ros ghetetele ?
De ce i-ai spart sticla ochelarilor, tu argilă ?
Noapte, de ce i-ai topit pe buze
veninoasa pastilă ?

RECOLTA

1 Toamna mi-a scuturat pe frunte
noiane de gânduri veștede, arămii, mărunte.
Iarnă, să le iei te implor,
și să așterni altele în locul lor.

5 Primăvara mi-a turnat în pahar
un vin dătător de vedenii, de coșmar.
Vară, te rog vino-n pripă
și primește-mă sub arzătoarea-ți aripă.

10 Nu mai plînge, stea, nu mai jeli,
noapte, nu mă dojeni.
Bădie soare, fă tu dreptate
și-am să-ți fiu frate.

GA SAUL..

Ca Saul omorînd vrăjitoarele,
aşa voi ucide Melancolia
cînd veni-va peste mine la noapte,
bat-o pustia !

Un ţăruş de foc a crescut în inimă odăii;
am s-o leg acolo cu o frînghie
şi înfigîndu-i aşchii în coastă, să-i spun :
„Aşa se pedepsesc uzurpatorii, Melancolie”.

Aurora mă va găsi pal, cu braţele încrucişate,
dimineaţa va şti că ceva tulburător s-a întîmplat
şi din oroarea crimei va rămîne o metaforă
şi un tril din pasărea care a zburat.

AŞTEPTARE

1 Nu sta la fereastră eu ochii ţintă, neurastenie
Copacul zice că eşti o ucigaşă, o vrăjitoare,
că pe buzele tale s-a încheat sîngele toamnei
şi din cauza ta nu cîntă nici o privighetoare.

5 Dă o raită pe bulevardul aerian
între Ursa Mare şi lună.
S-a încins o păruială între stele,
se bat ca maimuţele, pentru o alună.

10 Dumnezeu nu e un satrap, Crede arborii pe cuvînt,
deşi cînd zbiară vocea lui are un timbru nefiresc.
El îţi arată în atelier cum se ţes maramele nopţii
de cite ori îi spui : tată, mă plictisesc.

Şi cînd întinzi o mînă
spre fruntea oamenilor ca spre poleite ceşti,
15 Dumnezeu se apleacă peste balustradă şi zice :
nu, să nu loveşti.

Pe fluviul Haos mi-a fugit ursita
și iată-mă singur.
Sînt o nemernică salcie plîngătoare
vai, singurătatea cum doare.

Paseri purtînd în plisc o legendă,
paseri profetice, tălmăcitoare,
ursita spuneți-mi unde s-a dus
pe fluviul negurii Haos, în jos ori în sus ?

Noapte, unde sînt punctele cardinale ?
Redați-mi răsăritul doar și apusul...
Voi stele fără noroc, voi soldați în repaos,
cine mi-a mînat ursita în vîltorile fluviului Haos ?

- 1 Noapte bună ! Pieriți insomnii,
arzătoare tunici ale lui Nessus !
Din fotografie tata îmi face semne,
mă săgetează ca pe un nesupus.
- 5 Pletosule, ce veste prin cer,
sînt și acolo păduri, anotimpurile se succed în
aceeași ordine ?
Cel-de-sus, cînd aude cîntarea măiastră a paserilor,
nu cade ca unul trăsnit de oracolul propriei sale
voci ?
- Oamenii sînt misterioși ca pe aici ?
- 10 Ah, le stă bine așa, văruiți cu negru, la concertul
de gală,
cum ascultă, în trist entuziasm, un lamento,
a viorilor fugă triumfală.
- Fiule, fiule, fir de nisip,
umbra ta consternată vine către mine, subțiratec val.
- !5 Nu ești oare tu o fantomă,
patul tău nu e cumva Ducipal ?

SCHIȚA PENTRU INFERNUL MEU

- 1 Noaptea, cînd vîriătorul adormi, i •
au plecat în somnul său prepelițele ucise peste zi,
„Vînătorule, ia-ți înapoi pocnetul armei și alicele
trecute prin piele»
fiindcă nu avem ce face cu ele.”
- 5 Copacul se ivi pe umeri cu o desagă :
„îți restitui această umbră care mi-a fost dragă”.
Balta sosi și ea ca o lunatecă :
„Iată, ți-am adus plocon rața sălbatecă”, >
- Veni apoi o fluturare, veni o ușă deschisă, veni o
floare :
- !0 „Noi alcătuim primăvara ta ; primește-ne, frățioare.”
Și un album și sania și strada care se clătina :
„Și noi sîntem iernile tale. Ia-ne, măria-ta”.
- Apoi un surîs, un braț alb, o sărutare pe frunte, o
sărutare de hedescriș,
și pasul meu cutezător peste abis...

ARMADA

- 1 De cînd le port ca pe niște pîini
o, cum au crescut aceste mîini.
De cînd îl vorbesc, de cînd îl tac,
o, verde se făcu acest copac.
- 5 Ochiule, nu mă mai vezi ?
Sînt copilul care citea „Capra cu trei iezi”.
Valuri, nu mai știți cine sînt ?
Corăbiile mele au fost luate de vînt.
- Lucrurile să-și amintească de mine
ca maniacul de vechile figurine.
!0 Copacul să-mi spună : „Da, te cunosc,
de ce te-ai refugiat în putredul chioșc ?”
- Un ciclon îmi trece prin plete ca o răsplată,
adierile mă împresoară și mă îmbată.
15 Și fața serafică, tristă
se destramă ca o batistă.

ALB ȘI NEGRU

Tragedienii au stîrnit furtuna
cu ale lor mașini infernale.
Din volbura cuvintelor s-a născut un munte
și o pădure și un vaier și o vale.

Pe munte locuia un sihastru
părăsit ca regele Lear.
Tragedieni, de ce l-ați lăsat singur?
Puneți-i, vă rog un fluier la chimir.

O, singurătatea nu-i o stîină, mi-au spus
răii tragedieni cu voci dogite.
Și ursuzul sihastru nu-i un păstor,
el n-are nici turme, nici Sulamite.

PETRECERE

¹ Ore, încingeți o horă
tăcută, vastă, incoloră.
Minute ca păpădiile,
veniți cu miile.

5 Clipe capricioase, clipe cu toane,
veniți în milioane.
Apleacă-te, zîină,
peste a vieții searbădă fîntînă.
Lună, ia-mi ochii

¹⁰ cu strălucirea frumoaselor tale rochii.
Umiliți-mă ceruri, constelații
cu ale voastre steme, tronuri și spații.

PACT

Ala, bala, portocala,
unde ți-s cohortele, pădure,
lăudărosule, unde ți-e pala ?
Vîntul dacă nu le-a luat, să jure.

Pilcuri, pilcuri, la podul calicilor
așteptăm să treacă alaiul rîndunicilor
ce se duc la cer în ambasadă
cu flamuri sute și muzici o grămadă.

Ala, bala, portocala,
Doamne, unde ți-s tunetele,
unde chimvalele,
unde cele patru puncte, cardinalele ?

învoitu-s-au cu singuratecul om,
rătăcită frunză prin al noptii dom.
Frunții lui să-i împrumute divinul nimb
și el să renunțe la plimbare, în schimb.

INTIMITATE

Condus de lumina surîsului tău
am coborît în muzeu,
Iubito cine e aci Surghiunit ?
— Unul care din veacul nedreptății a fugit.

Dar osul de lepre mîncat ?
— E al martirului care pe toate le-a răbdat.
In lucarnă văd un portret.
— ,E al unui cuvios, al unui ascet.
Și cîteva zdrențe și o hîrcă :

- 10 — E un viclean, un poltron, o năpîrcă.
Dar această vermină și această fosilă.
— E băiatul care a trăit din plictiseală, din silă.
Iubitq, în muzeul subteran,
rude nu-mi aflu, nici un contimporan.
- 15 — Bruni și răi de-a valma, în intimitate,
așteaptă cu brațele încrucișate.

A VEDEA, VEDERE

- 1 Dați-mi lampa lui Aladin,
vreau să văd lucruri neobișnuite.
Dulce pasăre, trimite un mesteacăn, un arin,
să-ți ferească robul de ispite.
- 5 Vraciule, dă-mi grabnic licoarea,
mesager nebun prin vinele vieții.
Ah, plăcută, plăcută e boarea
care-mi duce nava în golfurile cetii.
- io Dați-mi lampa lui Aladin,
să luminez aceste înnoptate :
un imens asfințit, un total declin,
o nefastă dreptate.

SURPRIZA

- 1 Ușa tainelor se deschide tiptil
și vine, iată, întunecatul April.
Perlele nopții dorm în cer ca-ntr-o scoică,
vorbește încet, să nu le deștepți, doică.
- 5 Tu lună, a cerbilor, a singuratecilor mumă
pe muntele Slavilor du-mă.
Tu nour ia-mă în brațele tale
și pogoară-mă-n vale.
- Voi ape tăcute clățiți-mă,
10 Voi ierburi ca un val înveliți-mă.
Noapte de furia întunecatului mă tem
Noapte, pavăza mea, auzi cum te chem.

SPIRIDUȘUL SOMNULUI

în vis m-a lovit cineva cu o nuielușă,
dar cine mi-a spus : „Trecește-te, cenușă !” ?
Această voce n-o pot uita,
părea o voce de pușlama.

Vocile serioase nu umblă prin vis,
ele n-au acces în hilarul nostru paradis.
Prin vis hoinăresc doar vocile de cinci parale,
cam într-o ureche* cam descusute, cam guturale.

io Trecește-te, cenușă i Și m-am trezit
căscînd leneș, după tipic, după rit.
Dar vocea de pușlama
în străfundurile somnului mă rechemă.

O NOUA PLANETA..

Tinerii vîrcolaci, atleții,
mi-au ronțăit pereții.
Odaia mea se plimbă prin infinit
lucitoare ca un soare la zenit.

Din cînd în cînd vine o fată
într-o rochie cu trenă, cam demodată.
Geniul odăii îmi spune : „E o stea ;
vezi, poartă-te frumos cu ea”.

io Cîte-un miracol bate la ușă ;
eu îi șoptesc : „Plurabella, păpușă !”
Ca un domn mă port, îi ofer cafea.
Nici camera lorzilor nu strălucește
cum strălucește camera mea.

VESTIGII

- 1 Mi-aduc vag aminte
de Spaima-Pădurii, care nu avea nici un dinte.
Mi-aduc vag aminte
de aspra mătase a gliei, Părinte.
- 5 Mi-aduc vag aminte
de mâinile mamei, care veneau din ceruri să mă
alinte.
- Mi-aduc vag aminte
de basmele care începeau așa : „Luați aminte”.
- Dar ce bine mi-aduc aminte, vai mie,
10 de a nopților vijelie.
Cum ne amintim, vai nouă,
de a nopților singeroasă rouă.

CRAIUL AMURG

- 1 Craiul Amurg, ucigașul macilor,
a scăldat cîmpia într-o baie de sînge.
L-am văzut cum ștergea spada
pe copacii care se porniră a plînge.
- 5 Paserile din cuibul incendiat
aveau aripi în diamant și cărbune.
Și aruncau, săgeți, către ceruri
priviri săgetătoare nebune.
- 1° Singur în rădvanul negru treceam,
și cum galopa năzdrăvanul murg !
Pe aleile pavate cu umbră, printre răcori,
suiam spre castelul Craiului Amurg.

ERES

Lebedele aurorei dalbe
au trecut prin somnul grădinilor.
Vă urez, sfioasele mele nalbe,
să întreceți înălțimea pinilor.

Nimfa dimineții poartă-n cingătoare
un cuțitaș cochet.
Ea încrustează pe coaja copacilor cuvântul
Desperare,
și se retrage apoi în boschet.

Grădina e un filfiitor abecedar,
și eu elevul fără duminici, fără sărbătoare,
într-una, într-una silabisesc amar
cuvântul Des-pe-ra-re.

GUARDA E PASSA

- 1 Pictează-ți pe obraji o letargie,
un suris ca o monotonie.
Prinde-ți în brumele părului floarea ofilită,
jalea mi te apere, să fii ocrotită.
- 5 Pogoară apoi în nupțialul salon,
să-ți fluture zăbranicul ca aripa unui alcyon.
Mă vei afla înecat în suspine,
dar să nu-ți pese de mine.
- 10 Treci mai departe, treci mai departe,
de April să fugi, nu de Mai, nu de Marte.
Chiar de te-oi striga, să nu vii !
Chiar de ți-oi spune Mintuire, să nu vii î

O ULTIMA ÎNTREBARE

Tu, care-mi vorbești doar în surdină
aici, foarte aproape de inima mea,
ipocrită noapte, spune-mi,
n-ai văzut cumva lunecînd o stea ?

Ba da, căzu din salba Diane
o stea ca lacrima de cleștar,
dar un om s-a încovoiat și a ridicat-o,
omul tăcut, cu ochi lucios, de cămătar.

10 Vai, steaua era o fericire necunoscută,
promisă de Dumnezeu, cuiva...
Dar, noapte senină, vistiernică a secretelor,
omul care a luat-o de ce tremura ?

A VII-A INDULGENȚA

Terorile mele, fiți mai blajine
cu arlechinul speriat de moarte.
Fluturați peste visarea lui ciufulită
mîinile oglinzilor alintate.

Copilăria nu se mai aude,
a rămas printre relicve, printre amulete.
Zîmbetul a scăpătat, a pălit,
ochii apun în cearcăne violete.

10 în genunchi, pe brînci, spre Canossa,
bronzat de lună ca un harap,
cu frica-n sîn cu noaptea pe umăr,
cu cenușa stelelor pe cap.

COPILUL NOSTRU

MINTUIRE

- 1 Rimele mele, unde ați zburat ?
Armonii, de ce-ați plecat de lângă mine ?
Stau la fereastră orfan și plîng,
adio, poezie, adio !
- 5 Iară și iară am să mă iau de cap, am să-1 dau de
perei
singur, singur.
Hohotul meu va forma o piramidă a disperării
și Dumnezeu în persoană veni-va să-mi aline
pățimirea.
- 10 Fiul meu, de ce țipi, lămurește,
locatarii cerului nu se pot odihni,
la toate caturile s-au deschis ferestre
și stele adorabile întreabă : oare ce-o fi ?

- 1 Te rog, baladă, spune cuvinte frumoase
celor ce la racla mea se vor opri,
fii brățară mîinilor evlavioase
care viața-mi vor frunzări.
- 5 Convoacă foșnetul arborilor dragi,
paserile să îngine un prohod
pentru cel care a dezertat
din armata regelui Nimrod.
- io Și dacă străinii te-or întreba
despre acel învelit în al pămîntului moale zăbun,
tu, baladă, să le răspunzi :
„A fost un taifun”.

EPITAF

Sub lespede, înmărmurite, dorm isprăvile mele,
atît cele bune, cît și cele rele.
Mîna care a dat și mîna care a luat
s-au înfrățit și s-au cununat.

Gîndurile sînt foarte obosite.
Zadarnic ascultați, urechi ciulite,
pasul meu nu va mai zdrobi
viorelele inculte care nu știu ceti.

Ochiul nu cată semeț,
safirul ochilor nu mai are preț.
Neantul a pus un sigiliu de zgură
pe frunte, pe pleoape, pe gură.

ORAȚII DE NUNTA

1 Odihnește-te-n pace,
fluture prins în ale morții ace,
omule cu șapte blestamate cojoace.

Odihnește-te-n pace,
5 flacără. Taci, țipăt. Liniște, vino-ncoace,
sugrumată de mîna morții dibace.

Odihnește-te-n pace grindă, fîntînă de-asemeni,
funie fii cuminte, apă cată să-i semeni,
nu spînzura limbă, ochii mei în virtute fiți gemeni.

CONFIDENȚA

Din predica cerurilor nu înțeleg o boabă :
Să-mi traducă arborii, vîntul fie-mi interpret,
iarba poenilor să colaboreze și ea.
Licurici, să-mi dați luminițele voastre !

Umbre, penumbre, seninuri,
lăsați să officieze liturghiile, privighetoarea-n sutană,
un cuc ermit deie răspunsul din strană ;
aleanuri, tantalice chinuri.

Precum căsăpește pădurarul cu barda
cel mai negru trunchi,
am să cad, vai, cînd uraganele
vor dicta școlarului : In genunchi, în genunchi.

DOCTA IGNORANTIA

Singuratecule, stacojiule, Omega,
cîntă-mi apoteoza somnului și a morții.
De mult dau tîrcoale și adulec,
vai, tras-am sorții.

Sinucisule în bibliotecă,
moartea erudită, rarisimă, te-a decavat.
Agonizai avar peste pleava cunoașterii,
zaraf ursuz, putred, blazat.

10 Textele vane ad usum delphini,
se năruiau în gheena odăii.
Utopia schița furci absurde
pentru duhul mîhnit.

)

CICLU

Pe lume de mă voi întoarce,
 să fiți mai drăguțe, Parce.
 Nu - mi puneți în mâini creanga de măslin
 și nu vreau pace cîtuși de puțin.

Dați-mi o spadă, o țeapă, o grapă,
 să nu creadă pădurea că de mine scapă.
 Dați-mi furiile drept lozincă
 și nu îngăduiți să mai cînt din astă dezacordată
 caterincă.

Dați-mi, domnițelor, ștregărițelor, o bucurie
 și o nenorocire, sălbatece să fie,
 stăpîni să-mi fie cei doi rumâni,
 Dor și Neliniște.

LINIȘTE

1 Izvor nesecat, minune, profil
 al întunecatului April !
 Stele suverane, în această noapte,
 cădeți sătule ca fructele coapte.

5 El vine pentru a mă tămădui
 de febra numită „a trăi”.
 Vai, stelele, cum l-au tatuat
 pe acest apostat.
 Vai, stelele, cum l-au jumulit
 10 pe doctorul cel vestit.

Mulțumesc, Întunecat April,
 că mi-ai arătat în oglindă icoana unui copil,
 că m-ai învățat știința ciocîrliei
 care trece vămile veciei.

15 Mulțumesc pentru paletă, pentru creion,
 care mi-au purtat mult ghinion.
 Și pentru deșertul acestui caiet
 în care a călugărit un descreierat poet.

POST LUDUM

i Poezie, să te duci la stejarii de strajă în cel mai
înaintat post
și spune-le dragi salutări de la unul care a fost.
Roagă paserile să tacă, m-au înnebunit,
am amețit de atîta ciripit.

5 Poezie, să treci noaptea prin somnul celor ai mei,
sărută-i pe frunte, discută în șoaptă cu ei.
Spune-le că am încheiat din caiet ultima filă
și că-mi plîng și pietrele de milă.

1° Poezie, spune mamei să mă ierte, sînt o poamă rea,
pe care o aruncă cine mușcă din ea ;
lacrimi din ochi ca dintr-un burete i-am stors,
firul oftării pe buze s-a tors.

Poezie, spune fratelui meu că n-am fost înger, cum
poate credea,
că mi-e inima pedeapsă, mustrare, nuia.
15 Și de gîndurile crude care m-au bătut foarte
sălbatec
mi-e un somn de jăratec.

Spune iubitelor mele că nu le-am iubit,
că, zvăpăiat, am tras mereu la fit.
Viața mi-a fost ca o pălărie, ca un pahar
20 în care amesteci al întîmplării zar.

T

I Dacă pisica cea galbenă va înțelege ceva,
spune-i că lenea ei seamănă grozav cu lenea mea.
Blonda lumină care se plimba prin grădină alene,
rar,

î să mă ierte că am fost un cer mereu crepuscular.

j 25 Apoi,
poezie,
să nu te mai întorci înapoi,
nu facem o nobilă pereche noi doi ;
alianța noastră e sfărmată

f 30 și aș vrea, poezie, să nu te mai văd niciodată.

PE-O GURĂ DE RAI

1943

Mamei

UN DOR FARA SAȚIU

De un dor fără sațiu-s învins
și nu știu ce sete mă arde.
Parcă mereu, din adânc,
un ochi răpitor de Himeră
ar vrea să mă prade.
Și pururi n-am pace,
nici al stelei vrăjit du-te-vino în spații,
nici timpii de aur, nici anii-lumină,
izvoare sub lună, ori dornică ciută,
nimic nu mă stinge, nimic nu m-alină
și parc-aș visa o planetă pierdută.
E atîta nepace în sufletul meu,
bătut de alean și de umbre cuprins...
Un dor fără sațiu m-a-nvins,
și nu știu ce sete mă arde mereu.

BRIAREU

1 Singur umblam prin desime,
prin al Rusalelor codru vestit.
Negru de tristețe, tristeței sortit,
singur umblam prin desime.
5 Când auzit-am auzit
glas ca de zimbri, metalic, ascuțit :
Briareu !
Aici în desime nu-i nime,
doar păgîneasca treime,
10 tăcutele doar elocinți vegetale și ziulica și eu.
Ah, e codrul, titanul cu brațe o mie,
strămoșul codru e Briareu.
Și mi-a dat Domnul neliniștea setei nebune,
rubedenia vulcanelor crăpate de sete,
15 simpatia stîncei, a focarelor bete,
purtam pe buze munți de cărbune !
Ai băut a vieții și a morții frumusețe toată,
codrule mare, Briareu !
Dar gura mea e gură de cîntec, fîntînă secată,
20 gură de iad căreia îi e sete mereu.

COMENTARIU LA O VIAȚA PIERDUTA

1 De m-ar atinge vraja
romanticei păduri !
Și brazil să-și înalțe
întunecații muri.
5 Pierdut, prelung răsune
cumplitele bucine,
demonicul detunet
al stîncei carpatine.
Să vă mai văd o dată,
10 Păduri-Eurydice,
cîntați-mi să mă satur,
izvoare, clare fiice,
voi, stele, măști de aur,
hieratice făpturi.
15 De m-ar ucide vraja
romanticei păduri.

CERB

- 1 Ast cerb din vremea lui Gelu
rămurosul cap îl întinde,
urieşescul cap luceferii prinde
şi umedul lor bot însetat de izvoară.
- 5 Visare nebună, a câta oară
îmi trimiţi în somn
ăst cerb din vremea lui Gelu,
ăst domn ?
- Dincolo de morţi, dincolo de vii,
10 prin câte veacuri, hai ?
Arătare noptoasă, ruptă din rai,
ai trecut pin' să vii ?
Ştii tu, cerb, sau nu ştii.
- 15 Departe~i, departe-i, hăt,
şi nu se mai uită-ndărăt,
ăst cerb din vremea lui Gelu.

TRIF NEBUN

- 1 Trif nebun ! Vi, og, vi.
privighetori, vrăjitori, într-o zi,
vi, og, vi, i, og, vi,
privighetori, în păduri de alun,
5 vi, og, vi, i, og, vi, Trif nebun !
- O, sfinte Soare ! Şi aruncai
deoparte cartea. Ce magic Mai !
Alei, păsăruie, nu amuţi,
cîntare cîntă-mi în homerica zi,
10 zi-mi-o, cîntarea, din cuib, din alun,
vi, og, vi, i, og, vi, Trif nebun !
- Şi cade amurgul. Mi-e umbra uşoară.
O, pierde-m-aş pierde în multul albastru !
De aprinsul miez-noapte, de a vrăjilor oară,
15 mi-e frică, iubito,
de codrul sihastru...
- ilntoarce-te, Mai, întoarce-te, zi,
o, revino, cuce străbun !
Vi, og, vi, i, og, vi,
20 Trif nebun s-auzi, Trif nebun.

DE CAELO

Pe ramurile tale, arbore noptatec,
văzui al veciilor porumbiel singuratec,
ce, drăgăstos gîngurind, aștepta.
Și, crini purtînd,
vestitorii unei melodioase tragedii
scuturau pe rînd
în urne aripile sidefii.
Prin strălucindul, arhipelag,
din stea în stea, se îndrepta spre lună,
cu toate pînzele întinse.
Melancolie, barca-minebună.
Și printre doruri plutea,
printre cereștile clare odoare.
Melancolie, iubirea mea,
din visări în visare.

ANOTIMP

1 Nici viori, nici fluiere,
nici ploaia prin plete să-ți șuiere ;
în tăcuta noapte adincă
glasul tău nu se aude, nu încă...

5 De himerice bolți se anină
armele nopții, stelele-n ruină ;
pînă la noi încă n-a pătruns
al codrului clopot ascuns.

înaltele, cereștile drumuri,
10 toate-s doar aburi și fumuri...
Plimbă-te, pală, prin auroră,
frunte a lucrurilor, luna mea, proră

Dar vor veni ! O, ce siguri,
oaspeți în vestminte de friguri !
15 Dar vor veni ! O lumină subțire,
și naiuri și harfe și lire !

BRUMARIUL

- 1 O, iată cerul, tremură prin ramuri,
cu mii lumini și de arginturi creste ;
răsună vîntul, trubadur prin treste...
De aur oseminte văd prin geamuri.
- 5 Auz], auzi ! Viind pe calu-i sur,
Brumariul frunza-n codri o dărămă,
Brumariul fala codrilor destramă,
ca un viclean viind pe calu-i sur.
- Cruntu-i de sînge cuțitul
10 și pușcuțele fipte-n șerpar !
O, ele mai rele, mai groaznice par
codrului de veri primenitul.
- Și pricolicii cu statul de-o palmă
inima-mi seacă : alei-au, alei-au !
15 Da, prin codrul cel veșted treceau
țipînd pricolicii cu statul de-o palmă.

TOTUL ÎN JURU-MI

- 1 Ești al nopții miez putred, •
lună verzuie !
Oh, mă robește ca o Circe tăcerea
neînțeleasă, ce suie și suie
5 eu demoniile-i întunecate.
Totul în juru-mi,
a nu fi, șoptește.
Fluturare de aur
pe ochi mi se așază.
10 Asemenea glorie
îngerii nu visează,
asemenea aripi,
n-au fulgerele Lui,
ce răsar din neguri,
15 din nouri sîlhui.

CLIPEI

Necunoscută clipă ce treci
prin valea delicatului Prier,
îngerilor nu ești necunoscută ;
se vorbește de tine în cer !
Ești tu, preacurata, clipa aceea
care-mi luci ca o stea orbitoare.
De ce, când sufletul meu te-a cuprins,
o, de ce te-ai stins
tu, clipa aceea ?
Dar îngerul care veghea
sub al nopților sublim policandru,
acel copilandru ce ne urma
în peregrinările noastre.
Tu, clipa aceea ! striga,
Tu, clipa aceea ! striga către astre.
Si mereu te cheamă, să știi,
ale copilandrilor-îngeri trompete argintii.

CBERON

- 1 Un farmec îmi spune : Vin* să murim,
adînce pădure mă cheamă,
măi umbră, măi frate, vin' să murim,
pădurea fantomă, iată, mă cheamă.
- 5 Vino la sînu-mi, tim, tim, tim,
e o pasăre ce-și cheamă puiul așa,
o tulburare ce mă cheamă la ea.
Ah, cimitir al primăverii mele,
pajură-pădure cu amarnică față,
- 10 lasă-mă, las ! Dureroasele-ți glasuri
mă cuprind, mă lovesc, mă îngheață.
Vino la sînu-mi, tim, tim, tim,
blestemata pădure mă cheamă,
simfonica moarte-n pădure mă cheamă
- ¹⁵ ci vin-odată, vin-să murim.

NUNTA

1 Izvoare petrec
 în locuri vrăjite,
 acolo unde stelele,
 clare, vestite,
 5 își schimbă inelele.
 Izvoarele sar,
 hohotind ca nebunele,
 cînd o lună de vis
 și stelele, unele,
 10 parcă moarte mi-s.
 Izvoarele spun
 că-i nuntă în cer.
 Al Mirelui mers,
 pasul său sever,
 15 prefacă-se-n vers.
 Izvoarele cîntă :
 „Veniți, surioare,
 în alaiul lui ;
 noi fete-izvoare,
 20 scumpe soarelui !"
 Ca în vis ascultam
 cum izvoare șoptesc...
 Și m-a prins un dor,
 să fiu negru nor,
 25 nunta s-o umbresc.

ROB CODRU

1 Rob Codru, cum te suferi supus
 și vînzării dat, singurel sub lună ?
 O, frăție, de-am fi împreună
 pe muntele Daciei, în lumina de sus
 5 Săgetătorul te-a fulgerat,
 Capricornul te-a sfișiat.
 O, Codrule tată, amărît mai ești !
 împilatule, ce morți tînguiești °
 10 Nu-i Dragoș să-și anine în fag
 alămitel-e-i arme, ca sorțile, mute,
 Dragoș nu-i și nu-i cin' mi-e drag...
 Vise, vieți, muriră prea iute !
 15 Cu stele în frunte, s-au dus
 cerbii tăi, la zidul tăcerii,
 te întreb cu limba durerii,
 Rob Codru, cum te suferi supus ?

MUZA TRAGICA

- 1 Veștede ramuri î Superb
instrument de muzică toamna-i,
cînd bruma cădea !
O, coronatule Cerb,
5 unde-i pădurea, doamnă-ta,
maica direaptă la care crescui
și cerul și flacăra lui ?
Pe munții unde,
copăcel-copăcel, numai jepii ajung.
10 Electră veni, din vis și neunde,
noaptea, cu păru-i de nuntă, prelung,
un infelice Oreste-i
enigmaticul codru ;
înrouata, privirealui,
15 plătește cît aurul cerului.
Din pufoasele flori,
din umila micsandă,
se ridică, în delir, o Casandră.

AERUL, TREMURĂTORUL

- 1 Aerul, tremurătorul, copilul, clarul,
în aurii pînze ne înfășoară..
In caleașca trasă de fluturii săi
a venit de cu seară.
5 Noaptea întreagă a lunecat
pe vioara divină, arcușul divin.
Oprește-te ! Stai ! Asupra-ne stai iară și iar,
cer adamantin !
io Dimineața e ceva, nu știu ce, fragil,
o amiază faunescă ; acesta e darul,
în mii de magii, de culori, se-ntrecea
aerul, tremurătorul, copilul, clarul...

RÎZI DE NOL.

- 1 Unde ți-s aripile, căprioară ?
Ah, rîzi de noi, tu ce treci valea și culmea în zbor,
ca îngerul suindu-se la ceruri fără scară,
îngerul ce-și spune ciocîrlie, cocor.
- 5 Ah, rîzi de noi, ostatecli, înfierații, butucii,
ne ia zălog lutul pe vrute, nevrute...
Soarta ne bate cum noi batem nucii...
Ah, rîzi, căprioară cu aripi nevăzute !

MĂIASTRĂ

Aiure, frate, aiure,
Măiastră văzui, cu trupșoru-n fum.
Dac-am întrebat-o unde sum,
răspunse aleasa : în rai, în pădure.

Ochii de Măiastră, doi luceferei,
le-am sorbit lumina pin' mă îmbătară.
Soția lui Înger pribegea prin țară,
prin pădurea-n șuier cu bouri-bourei.

io Pierea fără larmă înțeleptul soare,
aștrilor-discipoli lăsindu-le focul;
brățare de lună au cuprins mijlocul
seninei Măiastre, lujerul de floare.

15 Aiure, aiure,
Măiastră văzui. în păduri, în rai,
nu se mai aude grai de cucuvăi,
nu se mai aude glasul rău-augure,
în păduri, în rai.

1 Peste marea mare și lată
 începe durerea să bată.
 Dar în a stelelor zea,
 singurateca iubire lucea.
 5 Stele de-o samă cu spumele,
 iubirea e-n voi numai cu numele.
 Mormîntul ei e săpat,
 durerea inima i-a vulnerat.
 Ea pluti-va pe coame de lună,
 io la Rafael ce harfa înstrună.
 Așteaptă ! Face-ți-voiu semn
 bradule, mire solemn.
 Pădurea vibrată de plîngeri
 e-n umbră. Și nu văd,
 15 o, nu văd cohorte de îngeri.

1" Carte de aur
 cu inscripții nepieritoare
 în cerul sculptat î
 Și la magica filă a șaptea,
 5 începe noaptea
 cea plină de cîntece...
 Oh, rătăcesc prin meandrele acestui in-folio
 cu magistrul ce mă protege.
 Inclînîndu-se peste umărul meu,
 io el se afundă în adîncimile cărții,
 cu teoria copleșindu-mă
 despre „natura lucrurilor”.
 — Stacojiule, Omega, nu,
 lasă-mă să citesc singur
 15 gigantica filă a șaptea :
 acolo e noaptea,
 cutremur, gheenă de cîntece.

BĂRBAT VOIEVODUL

1 Spunea stanca, nu și nu,
mierla spunea fie cum vrei tu.
Prin adormitele-n pace poiene
smulse clipitei, acu-i acu,
5 fluier din arbori desface Selene.
Și mlădiile săbii și lancia dreaptă,
și mult plinele de grație, avîntatele arcuri,
și murgi trepădînd, și ulii cu ochi de zamfiră,
io dezrobiți din mileniu veniră
în poiana ce freme de șoapte.
Vă deșteptați !
Tilincele morților sună,
cornul învierilor sună,
15 și pînă la mine veșnicia străbate...
O, clinchet de arme din alte vieți
și sfintele chipuri și pajura lună,
și vedenia codrului frate.

SĂ PIU AMURGUL

Să fiu amurgul aș vrea,
să aștept sfîșiat la ferestre,
dragostea mea.

Să-ți aprind obrazii cu nebuna-mi pară
și să plec apoi,
cînd se face seară.

Primește cîmpia ; e un dar ce-ți fac,
muntele-n omagiu
și codrii ce tac.

Ci vino. Să mergem. Ne-așteaptă
mulțime de regi în genunchi,
și florile toate să trecem așteaptă.

HECATE

- 1 De-aș fi noapte ! In mare să bat,
frunte bătută-n stigmat de aur...
Feri-mă, zeule, doar
de Scorpion și de Taur.
- 5 Nu-i toamna, nu-i iarna, vă spun,
ci un anotimp, vai, mult mai sălbatec,
o fiară cu dinții mai răi
decît Cerber, aromind singuratec.
- Nu-i vînt aparența ce trece
10 în larguri și păru-ți resfiră ;
iubito, iubito, nu e nici moartea,
nici smaraldica mare prin stînci cînd delira.
- De-aș fi noapte ! Candoare ce sînt !
Visule, spune-mi că trezia e vană
15 și mă ia cenușiul, și sînt copia umbrei
și toarnă-mi divinul, vinul uitării în cană.

VENIȚI, ADIERI

- 1 Treacă paharul acesta,
potirul amurgului plin de otrave î
Și Titania cu fața de ambră,
și murinda zi, fulgerări și voroave !
- 5 Iluminare și noapte ! Un înger își trece
aurorele de pe un umăr pe altul.
Se preotește verdele codru
și prin frunzime se arată înaltul.
- Veniți, adieri negrăit de blînde,
10 în ale visărilor crenge și lunce !
Vino, monarhule Timp cu nobilii tăi,
Azi și Ieri, Acum și Atunce !
- Oh, sufletul mi-e plin și ars de dor...
El noaptea se îmbată cu himere,
15 visîndu-se nemuritor
pierdut printre clare sidere.

VINO, NU VENI...

- 1 în timp ce sufletele rătăceau,
am rămas ca statui funerare,
vitrege nopți pe malul apei
sorbindu-ne privirile amare.
- 5 Frumoasă și tristă erai !
Gloriei tale fost-am cupa, de-argint vasul...
Printre rarele trestii, cînd luna lucea,
eram pasul tău, mersul tău, eram Pasul.
- Vino, nu veni, iubito între toate aleasă,
10 vino, nu veni, dulcea mea înserare...
Pe malul apei să amurgim,
împietriți ca statui funerare.

TRISTUL

- 1 Lin, lin
dorm firile toate,
dincolo de moarte, mai departe de chin.
Veni îngerul,
5 pragul ferestrei lovind : glin !
A fost între noi înțelegere,
ca el să s-arate,
cînd auzi-va plîns și suspin.
Ah, oglindire în lacrima serii,
10 în vanul azur, a stelei din prerii î
„Crucificatul, al meu alter ego,
e prin pădure, acolo e Tristul”,
spuse acela, sofistul.
Și veni Demonul,
15 pragul ferestrei lovind, bum !
A fost între noi înțelegere
ca el s-arate
cînd viața-mi fi-va un fum ;
Unde, unde mi-e Tristul ?
20 „Ci lasă, demon, gîrbaciul,
spuse acela, sofistul.
Tristul e însuși copaciul !”

SBRAPHITA

- 1 Pe reci întinsori se mişcau
ale stelelor ordii cumplite...
Şi in fruntea lor cine-mi sta,
căpetenia oştilor cine-mi era ?
5 Luna şi feţele aurite.
- Ah, mă orbeşti cu torţa ta,
Lună, Fortuna ! Tu, călătoare
pe troianele căi, prin poveşti,
pe bătutele de stele drumuri crăieşti,
10 peste mări în declin, murmurătoare.
- Şi voi, împărăteselor, stele de ger,
zeităţi argintii ale firii,
magice trupe, fiţi îndeajuns
de îndurate pentru cel ajuns
15 la ţărmuri, în pragul muririi.
- O tristă virtute, un crin erai*
o înfiorare,
în brumată mantă de Brumar,
un crepuscul ce-mi cade pe frunte, un stol funerar,
20 de ape o sunare.

MOZAFIT

- 1 Claritate a nopţii ! Liră
pe care se întrec meşterii îngeri !
Florile toate se inspiră,
în ora de muzică,
ascultînd, fredonînd.
Claritate a nopţii ! Undă
tremurătoare ce mă poartă
către îngîndurata stea
ce-i din al seninurilor patrimoniu
10 desprinsă. Nebuna, steaua mea.
Claritate a nopţii ! Ideală
claritate, un vis eşti, atîta, un vis.
Închid ochii, te pierd,
printre negurile mele te pierd.

FERICIRILE

1 Dragă mi-e libertatea
de a visa în lan,
de a mă trezi visînd în lanul acel
ca un leneş învăţăcel,
5 de a visa moartea, de a mi-o imagina
ca un desfrîu.
An cu an,
clipă cu clipă va creşte,
mă va cuceri.
!0 Tot cuprinsul, întregul, tîlhăreşte,
regiunile acestea singuratece,
cad în miinile morţii sălbatice.
Şi însuşi lanul
îmi va spune, dragul de el, hoţomanul,
I^s că e mai bine așa.
O, e mai bine așa !

DA-MI FREAMĂTUL

Dă-mi freamătul, pădurea mea,
cînd Eol cel aprig se desfată,
cînd băltăreţul nebun
şi frageda salcie alintată
se logodesc în cer.
Şi risipa-ţi de lacrimi o cer,
o, mîngîioasă noapte înstelată.
Şi uitarea dă-mi-o, în palida zi
cînd, Iubire, te va săruta
minunăţia, moartea cea grea.
Şi vîntul a jale cînd s-o tîngui,
duiosu-ţi păr cînd l-a clătina,
ah, moarte, nu mă ocoli,
arată-mi-te, stea !

Cei douăzeci și opt murmurau pe coline,
tineri ani cens umbre fugare...
30 O, erau anii doar vise și floare,
doar închipuire și floare...

LA MOARTEA LUI PAUL POPESCU

1 Cei douăzeci și opt murmurau pe coline,
triste și tinere umbre,
șoptitori anii tăi pe coline,
te chemau la cenaclul de umbre.
O, dar nu ești de față
și-i Austrul pe culmi, sentinela de gheață.
Și pe umerii tăi, prieten iubit,
lumina lunii s-a năruit.
Spun cuvintele din bătrini
10 că viețile stau în clipa ochiului.
Și această inteligență, ochiul, e Soarta,
și zilele omului sînt bătăi delicate de pleoapă,
și totul, odată, se curmă.
Paule, Paule,
15 ferice de tine, viteazule,
te aud în adierile frunzei și-n munți,
în izvoarele patriei te aud,
dar ce spui a traduce nu-s vrednic
fiindcă nu cunosc
20 vorbirea exaltată a îngerilor,
Pămîntul spune : „Luați, mîncăți !“
Și mușcat-ai țărîna,
și acum știi ce dulce-i
glia României,
25 dulce ca o azimă dospită în miere,
turta din miere și fiere a tatălui nostru
carele ești în ceruri, Bălcescu.

PREISTORIE

1 Cum ascultam un glas prea cunoscut,
al codrului jelind că-i moare frunza
— un freamăt larg și arhicunoscut —
din sinul focului, din afumata vatră,
5 o sînziană se arată
și prinde a cînta.
Ciudat rapsod ! In aer se înfiripau
mărețe stînci și țărături sublunare,
mări de mărgean, clocotitoare spume,
10 frumoase foc, de-un farmec fără nume.
Din cer înalt, cu recea lor muștrare,
ochii stelelor, ascuțiți de visare,
mă priveau.
Și auzeam, din adine, de memorie,
15 ca dintr-o misterioasă preistorie,
auzeam ditirambice paseri în ramuri,
și cucul, Doamne, ce-mi cînta bețiu,
și apele cu susurul zglobiu.
20 Mă înfășurau cu dulcime
primăverile din vechime,
zînele mele cu viers argintiu.

Era în timpul mierlei, în vîrsta pădurii,
departe de morți și lemurii.

SCUT

i Iubirea mă apără,
de aceea port
fruntea sus, în exil printre oameni.
Cînd ziua decade și cînd, spre apus,
5 cumpăna liniștită se-nclină,
o, atuncea, de sus,
primesc o tristețe senină.

Ochii mei în extaz rătăcesc
spre adîncul fîntinii unde stelele scapără.
10 O, de al stelelor dor mă topesc
și m-aș duce la ele,
dar Iubirea mă apără.

Cu graiuri nebune mă cheamă,
în lunci, cîntătoare Undine.
15 Și cînd să le ajung, Piaza Rea
mă trage la dînsa : la mine, la mine !
Dar mă însoțește acel Cineva,
Iubirea, pururi cu mine.

SOLILOCVIU

Iubirea-n cer cu luna se certa
că-n frumusețe nu-i chip s-o întreacă,
înfiorate cuvinte și-au spus. A pierduților stea
dincolo, dincolo încerca să mă treacă.

Neștiind a trăi, ascultam
cum bate novembre pădurile moarte,
întunecat, neștiind a trăi,
sufletul se-mbătase de moarte.

Iubirea-n cer cu luna se certa...
O, masca ei cumplită, de Gorgonă,
și părul auriu care cădea,
un fum, un foc, dintr-o lunară zonă.

ELEGIE

- I Ca firul trandafirului te pleci,
tinerețe în soartă,
ca umbra unei umbre te pleci,
tinerețe moartă.
- 5 Mi-e gura încă fierbinte
de sărutul tău, Suvenire,
de nebune văpăi, de mari jurăminte,
mi-e gura încă fierbinte.
E clarul de lună ce văd,
- 10 dănuind în al nopților teatru,
e clarul de moarte ce văd...
Ah, luminosule ochi idolatru,
oh, tinerețe de-a pururea moartă,
lunateca moarte ce-mi cere la poartă
- 15 Ca firul trandafirului te pleci,
tinerețe în soartă.

ELISAFTA

„Intr-aceeași vreme, trimis-au solii
săi și la Craiul leșesc ca să pof-
tească pe sora lui Crai, pre Eli-
safta.”

GRIGORE URECHE

1 Toarnă-mi pahare de rouă,
Elisafta, sora lui Crai i
A plecat un înger și plecară nouă
și cete plecară, nouăzeci și nouă,
5 și, mereu în suspine,
cu durerea mă luai.
Toarnă-mi pahare de rouă
și noaptea în claruri mi-o schimbă !
O, prin pomete, în rai,
io plimbă~mi-se plimbă
Elisafta, sora lui Crai. j
Decît cerul frumoasă e mai, !
iscusită e mai decît îngerii. I
Toarnă-mi pahare de rouă !
15 și narmaze dă-mi, din plaiuri de rai. j
O, ca tine-i nici una, j
mai curată ca luna, j
Elisafta, sora lui Crai ! I

MIREASA CARPENA

1 Carpeno mireasă,
fii judeceasă
turturei ce amar mi-a cîntat.
Mi-a cîntat noapte mare,
5 turtura fermecătoare,
despre Por împărat.
iîngeri credeam,
holdelor iau mana
pentru cina lor de orfani.
10 Credeam că ist domn bun
Vasile jupîn,
Craiul Cerșetor,
stă în fruntea lor
cu Ana, Ana
15 vodiță, călugăreana.
O, m-am înșelat,
era pasul oștilor lui Por împărat.
Calfă de înger de-aș fi,
stelele toate le-aș ghintui,
să lovesc mistrețul în plin,
luna, pustia, s-o ating la amin.
Și din cer să tot strig,
de la cucurig :
„Vai, cum ard finețele
25 în toate județele !”

Sărac de speranțe când trec
uimit prin lumea cu fețe uimite,
când fruntea grea o aplec
peste pădurile desfrunzite,

când, în flăcări, danșind mă-nconjur
suferințele ca de torțe o horă,
atunci îmi aduce un dor
aminte de tine, Pandoră.

E un frig tropical în amurg,
mă strînge în cercu-i polar, aurora...
Un semn ! Și te voi ajunge în ceruri,
Primăvară, Pandora.

- 1 O stea în ceruri e furia Mielului,
Zadarnic în păduri, te amesteci cu noaptea !
Noaptea nu poate opri furia Mielului,
ea vine, vine ca o sabie, noaptea...
- 5 Arătări minunate, licorni, unde-1 duceți ?
La Doamna Pădurii, țepoasa, ce în negru se poartă.
Cap de Aur, Lună, dă tu somnul cercului, somnul
inelului,
celui ce fuge de sabia furiei Mielului.
- Iată-1 rătăcind prin ale pădurii arcanе.
- 10 Claruri și neguri îndoаie ; tare-i cît zece !
Dar îl ajunge furia Mielului...
Ce singur, Doamne, ce singur, ce rece !

DULCIULE, ASCUNSULE

Dulciule, ascunsule-n tăcere,
pămînte, pămînte, vere,
fă-te cristalin, și morții tăi
vedea-i-aș ca florile-n văi.

Geme frunza ! Vai, geme ea.
Și cade veștedă, cade frunza.
Ah, Orfeu al codrului verde,
spune-mi cîntecul. Mi-e dor a mă pierde.

Ah, se scutur tineri anii mei,
10 în băltoaca lunei, palidei.
Mistuie-mă cu sărut sălciu,
altissimă lună î Fă să nu mai fiu !

Sfîșiati-mă odată, dulci vedenii ;
iată corbii, furii mei, muntenii !
15 Toamna e ! Asupra-mi se abate,
bruma ei mă bate greu, mă bate.

NEFINȚEI

Suie, suie spre lună
un fantomatic Demult și veștedul Odată.
Ca un argint ce scris a fost să-mi scape,
imaginea ta în tremurătoarele ape
căzu.

Destul am jelit ! Și destul
am întrebat steaua și vrăjitoarea lună am întrebat;
mută ești pentru mine, imensitate,
călăuză vicleană ești, cu rele priviri în adincimi
plecate,

10 dușmancă ești î
Dar frumoasă ca nimeni alta.
Și-i mai de preț
decît fidelitatea searbădă,
ticăloșia ta somptuoasă !

15 Vai, umilitoarea stea care mă sărută pe mine,
purpură n-are, nici aur, nici gloria,
gloria mîndrelor stele regine.

MATTINATA

- 1 In cerescul fapt al dimineții
văile trec, imperiale,..
Sînt frumoase văile mele
mai frumoase ca stelele pale.
- 5 Vale ocean, vale-n furtună,
sufletul meu cu tine se cunună,
cu roua ta, Cosînzeană, Ileana,
vale fără' de prihană.
- 10 Dacă sui dealul, cu mine te-oi lua,
de n-ai putere, te-oi ajuta,
clară povară, pe umeri te-oi duce,
vale, neliniște, cruce.

CA FRUNZA

- 1 Prinsu-m-au înlănțuiri amare,
dară ca frunza și tristețea cade.
Sătul e codrul de a mea jelire,
sătul, sătul e de ieremiade.
- 5 In raiuri nalte, sub arcul porumbeilor,
s-au întilnit Endymion și Luna ;
de ești poet, îi vezi, le vezi cununa,
cum luce sus. Iubire, frupt al zeilor.
- 10 Ce de mai pețitori î Audă-i luna plină,
urgia stelelor e gata să ne bată !
Luceafăr treci, pe alba ta fregată...
Hei, Odiseu ! In care port norocu-i ?

TOAMNA, TRIMISUL

în lunca unde visam
visul în care te cunoșteam,
cu sabia descriind Paradisul,
a venit, într-o seară, Trimisul.

lată-i umbra pe lacuri,
prin pădurea veche de veacuri.
O, prefăcutul cocon,
coturnii și masca de histrion.

io Lumina-1 bătea, lumina-1 scâlda,
natura de aur era purpura-i grea.
Caligrafia și veșted sigiliul ce-nseamnă ?
Trimisul acesta nu-i altul, e Toamnă.

15 în lunca unde-mi spunea, mai an,
turtureaua duiosu-i roman,
acum, îmi aduc adieri singuratice,
doar boarea cucutei socratice.

ÎN LOC DE SONET

„...elongavi fugiens et mansi in
solitudine.”

GIORDANNO BRUNO

Printre lacrimi te caut,
arcadie a toamnei înalte...
Dar Aedul, cîntărețul din flaut,
cunoaște, oare, arcadii alte ?
Stele cît munții curgeau
la vale, de-o seamă cu spumele.
Oh, în acea ossianică noapte.
era noapte numai cu numele.
Am sărutat jurăminte,
10 buze de statuă, reci,
un adio am spus amintirii
infinit depărtate pe veci.
...Și m-au fugărit Eumenidele
printr-o pădure cumplită care sîngera
15 și m-am ascuns în altă pădure
și mai cumplită.
O, numai că nu muream de multa voie rea.

AM DECĂZUT

1 Treaptă cu treaptă
în lutul meu am căzut.
Acum aud pasul purtătorilor,
un sicriu îndrumînd spre groapa lui.
5 O, al cui, al cui
e sicriul pe umerele purtătorilor ?
Viața stelei de la sine se stinge,
din sine stoarce orbitoarea voință să moară
în orbitorul sine se răsfrînge
10 lumina, sieși statornică.
Dar viața și moartea-mi rătăcesc pe afară,
fără speranțe și departe de țară ;
viața e mîndră și moartea prea mîndră,
ca tustrele voinți împreună
15 să facem un trup, un cerc, o casă bună
cu fereastra spre soare-răsare.

SPAIMA

1 Inseșatul de auroră
suflet, fătul meu,
să mor, să mor mă imploră.
Prin ceruri de Mart prelua fermeacă
5 lira lui : „Ci fii bun, mori odată !”
Era ziuă-n zori. O spaimă trecu
plutitoare pe coarde, răscolindu-le-n treacăt.
Și luna de jad căzu ca un lacăt..
Mă bolnăvea păgina pădure-n răcoare ;
1° oh, ce-ar fi dacă... ce-ar fi oare...
Prinse vîntul în ram să se zbuçiume,
prins-au să cînte învioratele ape, silvestrele
buciume...
Ah, de lumină tare mă tem,
sub regatul ei tare-o duc greu,
15 suflete, fătul meu.

PE O GRAVURA DE MUNCH

- 1 Printre umbre,
caligrafiate
in odaia străveche.
Aici e prescris Paradisul,
5 în odaia străveche,
unde totul e har, simetrie și pace.
Și iată că roza palpită în vase,
muiată-i în sînge suava ei floare.
Și crinii aminte-și aduc
10 de a lor neroniană splendoare ;
și rarele dalii aminte-și aduc
de saturnalii.
Ah, demonica natură ascunsă a florilor,
metamorfozele !
15 Ce capete de cîini răsar din rozele
întunecate ca. haitele iadului ?
Și întunericul mă acoperă,
mater tenebrarum,
noaptea primordială
20 din care se născură miriadele.

PSYCHE

- 1 Bate, bate peste flori
Vînte Dumnezeule. Cum înfiori!
Se ridică duhul asfodelelor
la ruginosul scaun al stelelor.
- 5 Era un demon călărețul acel,
pe drumul de seară, către castel.
Drumul cu mortuare trăsuri,
călărețul pierde-1 prin păduri.
- 10 Mult mai e pînla Cetate,
ce-i printre luceferi cea mai naltă cetate ?
Sînt eu, Psyche, duhul asfodelelor,
flacăra din flacăra stelelor...

La vale, la vale curg dealurile,
pădurile răpite de vînt,
desrădăcinate, asemenea norilor,
trec prin aerul sfînt.

îngerii triumfători aud în cer
un susur ferice ;
izvorul, ce prin hume se chinuia,
nu mai e aice.

10 Dar firea din vecii se cutremură
cînd miratele stele-și trimit
una alteia, un echo ce veni din Nimica ;
ale cerului turnuri se cutremură.

15 O, de-aș avea puterea
să stîng torța ce-i însăși frica !
E un echo, să le spun, un echo venit din Nimics
O, de-aș avea puterea...

1 De mult visez că Roland e pe aici...
Și vîntul cînd suflă prin ramul arinului,
ascult înfiorat și suspin ;
e Olifantui, e cornul Paladinului !

5 Iarna, în iarna cea grea,
cînd viscolul bate în ram fără milă,
strig nebun, ca de luptă : Montjoie !
Și revin apoi la viața-mi umilă.

10 Desprins din oglinzi, mă privește
un ins cu ochi umezi și proști,
îndurerat oftez din adînc :
tu nu mă cunoști !

15 Cîte șoapte nu vîntură noaptea !
în pas de vulpe, cine trece pridvorul ?
E chiar o vulpe. Și iată ce spune :
„Sînt eu, Ganelon, trădătorul”.

Și reintră-n pămînt
arătarea șireată...
Atunci platoșa-mbrac, încing spada lată.
20 O, nu mă cunoști ! Ai să vezi cine sînt î

AȘTEAPTĂ

Cade pe copaci blestemul săracilor
și iată-i văduvi, negri și goi.
Străinele, zînele, zburau prin pădure,
sau Vîntoasele ? O, vai de noi !

Și cimpoiașul, amarul, cînd trece
chemîndu-mă, stam împietrit,
un mizerabil sub despotice astre :
ochii lynxului, ochii răi m-au orbit.

10 Și el sună și sună. Cumplitu-i !
Ca un sfredel prin creier mintea să-mi strice.
Mult o mai fi
pînă la moarte, Sărăcie voinice ?

15 Cade pe copaci blestemul săracilor
și pare că-mi spune : așteaptă,
că e nesecată fîntina durerii
și-i nețarmurit amarul de toamnă.

CEL MAI ASPRU

Cu mine împacă-mă, repede, repede...
Repede, repede să închidem sicriul,
dacă am ars, dă noțtii cenușa,
viu de mai sînt, usucă-mi viul.

O, auzi, mintea-mi rup alăute,
în pădurea ce freamătă-mbată...
Și adoniana lucire a stelei pierdute,
într-o noapte cu luna în pleată.

io Amarnic acela ce-mi strigă
cînd „ah, stai”, cînd „pleacă, ci pleacă”
de el, vă jur, ascult ca de rigă...
Repede, repede, cu mine mă-mpacă !

VEI FI JUDECATA DUPA LEGEA FLORILOR

1 O Simplitate, un fum,
că durerile trec, îmi tot spune...
O Simplitate, un fum,
în valea frumoasă unde șezum,
5 iubito, ești umbră, îmi spune...
O Conștiință, o stea,
că-i veșnicie durerea îmi spune...
- O Conștiință, o stea,
că ești durere, Iubito, îmi spune,
10 că veșnicie ești, pururea.
Și îngerii, o, tu, adormită,
pe luth de ivoriu recită
și e al pierzării, ecoul nebun ;
că ești durere îngerii spun.

CÎNTEC

1 Stăm la masă cu tristul suspin,
o durere ne toarnă vin...
Toarnă, toarnă pîn-om plesni sătui,
din al durerilor vin amărui.

5 Pe mîinile noastre, ca o azimă,
lunecă fruntea, cade, se reazimă.
Nebună față, rătăcitoare privire !
Toarnă, răstoarnă-te frate clondire !

Dar ce minune deodată !

10 Crîșma de furtuni e măturată,
ușile se deschid în adevăr,
un vînt uriaș ne înhață de păr.

Stăm la masă cu tristul suspin
ca regii morți sub ceresc baldachin.

15 Ah, ce tăcere de țintirim
în crîșma tristă unde venim.

DINTR-O IARNA

- 1 Unde-mi urlă viscolul prin codri
ca doar să-l audă Crăciun bătrînul!
Unde-mi bate viscolul prin codri...
E robia, poate, ce-și cheamă stăpînul.
- 5 Nu știu, nu știu : îngerî aud
întonînd holderlianul acord,
nu știu : satane aud
a iernilor goarnă grozavă spre Nord.
- 10 La urma urmelor, fie ce-ar fi ;
scheletica lună pe cer a lucit,
a tîns către mine un braț prăpădit.
O, la urma urmelor, fie ce-ar fi !

CAVALERUL CU MELC DE AUR

- 1 Eram lunarul cavaler,
numai fir, numai fier,
cu Melc de aur încrustat pe arme.
Lozinca mea : „încet, încet”
- 5 și, mai jos, dictonul : „Quod licet”.
Scutierul Tristețe de-a dreapta-mi era,
preacredinciosul. Noaptea urma
cu privighetorile. Pădurea cînta.
Tu, frunzuleană ce-mi știi
- 10 durerea grea,
mai spune, măre, mai spune,
frază aceea :
„De păduri, de cîmpii,
de un loc singuratec e vorba,
- 15 de un suflet ucis, printre arbori, în vis,
de lampa lunii ce luminează
scena în paradis,
de un loc singuratec e vorba...”
- 20 Eram lunarul cavaler,
mai lunar decît luna din cer,
cu Tristețe, într-o noapte nespusă...

LUMEA BUNA

1 Ciute, cerbi,
doamne și domni,
societate aleasă,
locuitori ai pădurilor milenare,
5 păduri ale amarului meu !
Lume, lume copleșitoare,
saci grei îmi dai,
nu mai pot, am o mie de ani,
m-am girbovit, am îmbătrânit,
10 m-a copleșit măreția ta, codre,
m-au zdrobit frunzele căzătoare,
cărămizile și tencuiala copacilor !
în pieptul meu de aramă
doar o inimă bate, bate,
15 una doar din cele șapte.
Și lăudată fie Absența ! El,
îngerul, obsesia, nu se arată.
Aș fi visat un empireu,
o eroare genială,
20 o aureolă
peste pădurile amarului meu.

LOCUL ALES

1 Văd bine acum :
aureole poartă pădurile amarului meu,
tiare, ușor aurite, de fum.
O, în pădurile amarului meu,
5 pare că văd o defilare de îngeri,
pare că văd zîmbind icoane, mereu.
Lacrimă, te-am văzut cum luptai,
pe cîmpia feței albe,
lacrimă, lac înghețat de o mie de ani,
10 cu doi ochi adinei și sălbateci,
am văzut cum luptai.
Vino în abis, în chilia somnului meu,
acolo unde, fierbințile rugi îngînînd,
stă pustnicul Eu.
15 Și vedea-vei aureole și tiare și îngeri.
Nu crede că-i un depărtat Empireu,
nu crede că-i, în ceruri, chivără lunei,
ci crede, crede
că e aureola peste pădurile amarului meu.

ÎN MUNȚI

j!

1 Mă încercă un demon
la căderea serii;
cugete, fii liniștit,
cugete, fii împietrit
5 la căderea serii.

O noapte de paradisuri
văpaie asupra-mi așterne.
Voi, lună, cu jalea să umplu valea,
oh, carpatică noapte, arată-mi tu calea
10 spre îndurătoarele câmpuri eterne.

Tu, cer, văduvie imensă, azur fără îngeri,
în zadar asupra-mi te pleci ;
doar păduri de răceală, stelarii și morminte,
doar sferele moarte, o palidă ginte...

15 Ah, cer fără îngeri, te du, du-te, treci !

Carpatică noapte, mi-ai mărit întristarea
cu aripa ta !
Se făcea că intrasem ca iarba în secera lunei,
se făcea că murisem din cauza lunei
20 de inimă rea.

AURA

Ușuratice duhuri mi-au luat
al vieții potir plin cu farmece...
Buzele-mi ard încă de setea
sărutului ce nu mi-a fost dat.

Singură, singurătatea îmi spune
că luna se învață ca o rugăciune,
că-s palorile ei, din lunar tezaur,
aceste medalii aruncate-n vitralii.

Sortile mele prea darnice
datu-mi-au bunuri amarnice,
ursitele mele deșarte
mi-au dat iubirea iubită de moarte.

Și tu, Lumină, oare ce-mi dăruî ?
— Culmile reci de pe care te năruî î
Și tu, Iubire, precum te socot ?
— Doar o durere... Și asta e tot !

MORGANA

Cîmpia străbătută de morți
era peste deal, peste ape ;
acum se ridică în aerul trist, cu luna deodată.
în albiturile ei vor să mă-ngroape
morții rău, în giulgiul de ape.
Astrele iubirii, pururea tinere,
nu cunosc ofilirea. Ele nu se trec.
O, printre astre visam să petrec,
sclav cerului fire-aș să fiu,
lui, numai lui să mă plec.
Raiul chemam. Și-mi răspunse
cîmpia străbătută de morți,
brațul rigid ce mă ia din viață
și a nopților togă de gheață.
6, visule, visule, rău te mai porți...
Mi-e sufletul încremenit de durere
și nici se gîndește să piară :
el de o mie de ori ar dori să mai moară
și iară și încă și iară.
Cîmpia străbătută de morți
vezi-o, Morgana, departe, aproape,
cînd mîndră, peste deal, peste ape,
cînd rugătoare, la porți.

CETELE

Așteptînd Cetele,
am încremenit,
florile dalbe m-au năpădit.
Din mormîntul ce mi-am durat,
aud al albinelor zumzet fermecat.
Mierea morții nu e rea la gust,
cînd înnebunești
așteptînd Cetele !
•Zicalele unui fluier depărtat
10 ce dor le aduce ?
Dorule, frate de cruce,
m-ai îngenuncheat.
Cum se cade unui rob ce sînt,
mi-ai dat
15 doar iluzia Lunei și umbra Carului
și pedeapsa tilharului
așteptînd Cetele.
Dar îngerul meu e aproape
și veni-va el să mă dezgroape.
20 „Cu soarele-n cer, va spune, va,
înghețat în lumină vei sta !”
Și voi îngheța
așteptînd Cetele.

CHIPUL MORȚII

- 1 Aho, aho,
e paserea Moarte.
Primăvara Moarte,
ce la ferestre și praguri stă.
- 5 Leliță Soarte, dă-te la o parte,
să pier, lasă-mă.
Aho, aho ; o, e prea devreme,
doarme luna încă,
o, e prea devreme.
- 1° Lanțul robului,
ăst pas de Ion,
sună și geme.
Aho, aho,
e paserea Moarte,
- 15 solia din cerul ce-i foarte,
foarte albastru.
Fumegos Departe,
urciorule astru,
te cuprind de toarte, —
- 20 Primăvară Moarte,
mărțișorule, Marte,
la ferestre și praguri,
sună-niă iar a moarte.

TRANSILVANIA 1940

Nebun, nebun de durere,
de ce întrebi cerul ? Septembrie cel veșnic
nimica nu spune.
Și pentru ce oare
noaptea-n rugăciune,
a stelelor, a boieritelor, a jupinițelor noapte,
o tot întrebi : Pentru ce oare ?
— Oh, acolo sus, acolo arzînd am văzut
a lui Doja cunună încinsă de flăcări...
Și mi s-a părut că aud,
în surghiunul cerurilor gemînd,
gură de om...
— Nu, copilul meu, nu.
E luna flămînzilor, e luna clinilor,
e boierită ce împarte colaci de cenușă
românilor,
e boierită ce împarte românilor
colaci din aluatul de spuză și lacrimi.
A lui Doja cunună în cer n-o căta ;
ea e pe creștetul unchiașului munte,
ea e pe fiece frunte,
mistuind, pedepsind, strălucind.
Tu, ce plîngi în septembrie,
tu, ce prefaci piatra în jale și bocet,

25 nebun, nebun de durere,
pădurar și poet cu stelele-n traistă,
a lui Doja fierbinte cunună o porți pe frunte,
muștrătoare.
— Oh, acolo sus am văzut
30 a roții umbră, în cer, tot mai mare,
a roții umbră cutremurătoare.
— Nu, copilul meu, nu,
în cenușa cerului nu căta.
Roata e aici și te fringe sub ea.

IN CER, ÎN ALT SAT

1 Un semn și te voi ajunge în ceruri
Zee Primăvară !
Sufletu-mi turburat printre stele fi-va,
căci din umbre mi-e sufletul fapt.

5 Vînt Vodă te-a îndrăgit,
cu alaiul bătînd cel rogoz ;
în lac de nunți s-au gătit,
Astra lună, frumoasă coz.

Acum îngerii vor veni,
10 pintene ducipalilor dînd,
acum îngerimile vor veni,
în straie de mort, de comînd.

Mulțumim dumitale,
că bună recoltă de stele mi-ai dat.

15 Un semn și te voi ajunge
în cer, în alt sat î

LUCIFER

INSCRIPȚIE PE MARMURĂ A NOPTII

Pretutindeni și nicăieri, Noapte oceanică !
 în tine ard și pier stelele,
 împlinind logosul scripturilor tale,
 Ierusalime al dorului.
 Dar nu-i nici un Petru și nici un Ioan
 în cuprinsul cetății.
 îngerii din Testament lăsară cetatea,
 și ești tăcută, înaltă și singură,
 aspră și dreaptă ești, Mamă.
 10 O, de m-aș pierde
 în palatul nebulos al Creațiunii !
 învelit în giulgiu strălucitor,
 să ard, să tremur și să pier,
 odată cu stelele firmamentului tău,
 15 Noapte oceanică !

Deschide-te, mormînt arzător !
 Făt-Frumos Isus peste ape
 te uită cum trece. Ape suspină.
 Domniță Trestie, te înclină
 cînd trece Domnul.
 Frumoase ceruri, nobile ape,
 atît de nobile că setea mi-o mint !
 Cu imaginea eretică a lunii aproape,
 viețuiesc, rătăcesc.
 10 Oh, singurătate de argint,
 spînzurato de cumpăna fîntînilor,
 lună, lună, zină a zinelor,
 nu mă vrăji.
 încă mai am o brumă de cer,
 15 o fișie de noapte,
 o stea — dacă pier.

LAUDE

- 1 Mult iubesc luminișul agonic,
mi-e scumpă zăpada ce muri liniștită.
Și tu, pădurice umilă de brazi,
și tu mi-ești iubită.
- 5 Nu știu ce caut printre străini,
cînd vedenia voastră îmi astîmpără dorul !
Nu știu ce caut printre oameni delicați și haini
ca șerpii, ca pleava, ca norul !
- 10 Vă iubesc, zi și noapte, mi-ești dragă, amiază,
tu, lună, icoana, sfînta mea ești !
Adorările mele te urmează
în exiluri cerești !

ANACREONTICA

- 1 Ai o viperă în păr, ia seama !
Cînd te-ai înclinat să bei
din lucindă cupa crinului,
am văzut căpșorul viperei.
Codrul, cu armele-i, ne înconjoară.
Tiran e codrul. Să fugim.
Aruncă oglinda, înfățișarea,
o, vie în murmure, turbure, marea,
mai seninele Zodii să fim.
- 10 Tu Lebăda, floarea genunei albastre,
Arcașul sînt eu, cu strălucii săgeți ;
o, decît munții pletoșilor geți,
mai înalte-s iubirile noastre.
Și viscolul bate a vis, a părere...
- 15 Aruncă și gresia, în țara-i n-om mere...
Oh, vîntul ne minte cu farmece muzici,
cu șoapta mistralului, a palmilor sudici,
cu heruvicu-i viers de vioară.
Lup voi fi, Meșter Lup, călătorul,
- 20 fi-vei tu frageda jupiniță mioară,
și săruturi aprinse cu carul ne-om da.
Filipica stelelor n-o asculta
o, nu, nu care cumva
în unda-le clară frumusețea să-ți spurci
- 25 că stelele vor să ne vadă
ori topindu-ne ca o zăpadă,
ori ca păcătoșii în furci.

Așterne-te dorului, pînă la moarte.
Moartea, de fapt, nu ne-o lovi;
dar s-ar putea ca într-o bună zi,
îmbătați de ceruri și dragoste,
să uităm din somn a ne trezi.

ISPITELE

- 1 împotriva nopților clare
te ridică, cerule tribun.
O, nopțile nimănui
ard în ceruri, vă spun.
- 5 Pădurile toamna-și aruncă
masca de aur, superba sfidare.
Naiada, satirul, elanii,
odată cu apa, cu anii,
odată cu toate, s-au dus.
- 10 Departe de mine,
demon al lucrurilor străpunse de toamnă
De-ai fi oricine, de bine, de rău, oricine,
departe de mine !
- Ascultă cum sună î E augusta, e ora !
15 împotriva nopților, a tuturor,
ridică-te, Cerule Doamne, Puternice !
Dar te ferește de vraja
fântinilor cu ape nemernice.

SĂLBATECE VISURI

1 Toate sînt
doar sălbatece visuri.
Și dacă ai fi
steaua-n ceruri, sus,
5 patimile-mi toate
de-ar fi nestemate
pironite-n cer...
Și-n ceresc toiag,
de-ar veni un mag
10 să citească abisuri
în lucitoarele scrisuri...
Dar toate, toate sînt
doar sălbatece visuri.

FLOARE

De ți-ar sta șoimul pe umărul drept,
ai fi solia pe care o aștept.
De ore-veacuri, de clipe-decade,
orbit de lumina orbitei Pleiade,
aștept o solie.
Vai mie,
solia vine prin străini,
triumf de jăratec și mărăcini,
solia vine prin păduri
ca o glorie în regești vechituri.
Cine mă apără de trista vestire,
de solia ce-i spun ofilire ?

SANCTUAR

Bright Star, would I were stead-
fast as thou art.

KEATS

Printre mormintele pierdutele stele
trec durerile mele.
Cerul frumos e un sanctuar
prin care trec dureri cu pasul rar.

Cată-n sus la cer, spre lună crești,
părul de aur să nu-l despletești.
Tăcere, Tăcere ! Să nu se audă
clopote-n slăvi pentru Moartea crudă.

io O, spirit sălbatec ! De cite ori,
înfășurat în fulgere și nori,
ai trecut peste moarte și ere !
Spirit sălbatec, durere !

PRIN MARILE VII

Prin mările vii,
prin oceanicele cochilii,
prin apele dulci,
nu-i chip să te culci,
să petreci nu-i chip,
în palat de nisip,
cu oaspeți argintii,
cu neptunian alai,
în casa mreței dacă vii.
10 Eu știu în cer un plai,
un pururi tânăr Mai,
ce-i mai frumos ca marea
șerpoaica, sunătoarea.
înalță-te-n lumină
15 fantasmă, lună plină !
Mă poartă prin seninuri
tantalicele-mi chinuri,
mă strigă prin păduri,
ale durerii guri.
20 Ah, cerul se întunecă !
Auzi, auzi cum lunecă,
pe osia lunii,
roata furtunii !

MILUL UMILUL

Clară e vocea Clarei Marii,
iarna, pe aproape de foc.
Ea citește poezii. Urgii!
Eu cu gândul dusu-s la depărtări,
eu cu gândul dusu-s la Walpurgii.
Pădurea tresare. Vine cineva.
— E Primăvara, Milule ! (Umilule, Milule,
așa-mi spunea ea.)
Primăvara e, o văd prin perdea.
— Ah, alung-o, să nu știu de ea...
10 Pădurea tresare. Aud un oftat.
— Poate fi copacul în lumină scădat,
ar putea fi Marte, un Marte de jar...
Dar e mai mult umbră, dar e mai mult var,
ah, și poartă pe umăr o greblă și o coasă...
15 Umilule, Milule, să-1 primesc în casă ?
— Primește-1, primește-1,
că e frig și e seară,
ușa deschide acestui insolit.
O, m-am săturat de vocea ta clară,
20 m-am săturat de Poetul iubit.

PE TEMA NOPTII

Amar, amar se mai zbate
soarele meu în asfințit...
Durerea e fără sfârșit
și fără sfârșit înserarea.

Mă va lua în robie o noapte,
prea orbitoare,
căreia voi spune : „Din paradis
ești, ingerul ești, cel trimis,
feciorelnica floare !”

10 Ah, vă cunosc, drumuri ale nopții,
pustii bătute de lună, am mers
prin himericul vostru univers,
fiecare piatră o cunosc.

15 Și al astrului freamăt îl știu,
mătăsosul freamăt al stelei,
și stygianul fluviu al grelei,
al groaznicei morți, toate le știu.

20 Iubirea însă o caut mereu,
în ceruri, în adieri,
printre stele veșnice, printre dureri,
iubirea o caut mereu...

CĂLĂTORIA

Trecutul pierdut
din morți din rovine,
la vatra mea vine :
„Stanțele ce le-ai închipuit,
sînt pentru cine,
cin'te-a vrăjit ?”

Și a fost un făcut
că n-am știut răspunde,
fără numai : „O,
10 alei, aliolia”.
Ah, cercam a m-ascunde.

Dar trecutul pierdut,
atoateștiutor,
era ca un izvor
15 de unde începea
călătoria mea.

Se jucau astre sus
ca în mări delfinii ;
eu, pe coama luminii,
20 de mult eram dus.

NU CULES, CI SMULS

În aria nopții,
sub lumina Cinthyei, dulce,
la pieptul unei stele căuta
Păcatul fruntea să-și culce.
Umbre, iluzii, erau
Păcatul și Moartea, arătare de-o clipă
ah, plutește, plutește aripă
în farmecul stelei, plutește î
Moarte, părul tău,
10 grozav ca o întunecime cade,
îmi arde ochii cu negura lui,
părul tău, Moarte, ca un demon cade.
Ah, eu sînt fructul, eu așteptarea !
Dar știu bine, că nu voi fi cules,
15 în aripa nopții,
sub al Cinthyei suris argintiu,
ci voi fi smuls de către Moarte...
Că voi fi smuls, asta știu.

THANATOS

Ce cauți aici
printre defuncți, printre imagini îndoliate,
literă T ?
Doar nu ești tebanul Thyresias,
nu ești oracol cu spume la gură,
tu ești o trestie îngîndurată,
acel nu știi ce,
litera T,
subțire, înaltă.
Dacă tulpina ta crește
fi-vei repede cruce
albă ca noaptea
sub lumina Cinthyei dulce.
O clipă, rogu-te nu mă răpi
smeul smeilor, Închipuire.
Talpă a Iadului, să nu răspunzi
prezent, omniprezent,
la apelul nostru.
Să nu mă sorbi încă
stea moartă, fîntînă adîncă, adîncă.

ÎNALTA CLARA

1 Săriți, lupii ! April s-a întors !
Craiul cerșetor cu schiptrul de aur,
cu inel din pur ametist,
April cel trist
5 s-a întors. Pentru acel rătăcit
în apele dracului,
tăiat să fie mielul săracului.
In onoarea acestui rapsod,
pruncii să-1 taie pe Irod,
10 ardă în cerul autumnal
potirul primăverii, Graal.
Și Înaltă Clara plină-i de trofee...
Oh, o purtau alizee
și boarea de codri, din adînc-mi Vlăsie,
15 plină de-a mierlelor volubilă, vie,
desperată Ossanah, de păsăreasca babilonie.
Toată paserea, vorbind pe limba ei,
îmi spune farmecul înaltei Clarei.
Scuturați, sărăcime, ca un arbore, ancora
20 Și trageți la țarmuri galera, opalul,
înaltă Clara, corabia clară.
Oh, să nu o fure iară
valul vandalul,
să nu mi-o atragă în cîmpia moartă,
25 luna cu gheață și gheara-i de moartă !

INTERMEZZO

Cum cîntați de pierdute, voi, paseri,
suflete pline de foc, inimi încinse de pară...
Ceru-i răpit și-n extaze răpită e firea ; *
și așa vin pe lume încîntările toate.
Dar scula-se-vor domnii
și-or trage fereastra cu ură.
Și-or spune femeile, biete : „O, lasă,
mai lasă deschisă fereastra, bărbate... i
Visarăm ceva nefiresc, negrăit de romantic !...”
— Muieri. Poezii. Nu-i timp a visare.
Ci vin de mă-ncalță tu, slugă. :
Văzui astă-noapte o față de cridă,
și-n fereastră o neagră aspidă
și o mie de boturi căscate.
— Luna, era luna, bărbate...
— Și auzii un lătrat fioros ca prin vis •
și apoi scîrțîit ca de cară
și mugete multe de fiară.
Sigur, sigur, iadul și-a deschis
uriașa-i poartă de cetate.
— Paseri în ceruri, păsărele, bărbate. 1

În răstimpul acesta voi, paseri,
unde v-ascundeți ?

25 Ah, unde v-ascundeți, mirese,
ea, noaptea, din nou,
înrouate, picate din ceruri,
din gușile voastre de aur,
măiastre arpegii să nașteți,
30 sub nalta cîntare să frîngeți orașul
u_n(^-» == de v-ascundeți ?

ARMONIA

Peste noapte, în cer,
al îngerilor val
lovește mereu
cerescul chimval.

Cu freamătul tău
noaptea mea o frîngi...
Pădure străveche
te zbuciumi și plîngi !

Și suspini și te pierzi
ca un val printre valuri.
O, vîntul minunat
ce adia pe maluri !

DOR ȘI NELINIȘTE

¹ Un jăratec,
o șuviță din părul îngerului,
asupra-mi port.
Ah, sint urmărit de Dor și Neliniște,
⁵ cînd trec văile adormite în liniște.
Pentru șuvița din părul îngerului,
cu frunze-n buze prin pădurea de fai
îngeri licurici, strălimpezi stăpîni,
luminează calea celor doi rumâni,
¹⁰ Dor și Neliniște.
Ah, port la piept șuvița îngerului,
port la piept luminata comoară.
Și într-o seară ai venit
solitară moarte, solitară.
¹⁵ Frunza mă iartă : o, dormi liniștit,
fiule, în al fagilor schit !
Și-mi repetă pădurea : dormi liniștit,
moarte ușoară !

CUVINTE

„Bright Star,
would I were steadfast as thou
art".
KEATS J

Spus-am stelelor : „Sînteți frumoase
și vă stă bine așa.
E o floare scumpă liniștea,
sînteți, foarte, foarte frumoase.

j

Ascultați-mi rugăciunile,
voi, înghețatelor în brumosul halo !
Dar tremurătoare vi-s buzele
și lacrima, lacrima, o !

j

Miluiți cu zîmbetul vostru
pe cel nepoftit la solemnitate,
dăruiți-mi liniștea voastră,
aulice stele, misterioase armate"...

i

DIN NEFERICIRE

- 1** Venim, venim
cînd se îngîănă seara,
venim la umbra ta.
O, cum știm noi cînta
5 nu știe cînteză.
In codrul cu gorunii,
aici ne-om spînzura
și învierea lunii
o vom deșidera.
10 Cuiere de argint,
de tot ca-n vis covoare,
ne cheamă și ne mint,
ca să murim în floare.
Pe aice nu-s vipii
15 și noapte-i, feții mei.
Noi, lotri și mișei,
ne tragem la răcoare,
în codru, la temei.
De sub cușma de stele,
20 cu ochi clocotiți,
câta-vom împietriți,
pînă-n măduva oaselor,
la joaca Frumoaselor.
Și cîntări pierdute,
²⁵ și muzici nemaicunoscute,

și note nebune,
accente nebune,
lunei vor spune
cît o iubim !
30 Cînd se îngîină seara
venim, venim.

I

j
|
!

OCHIUL DE AUR

1 Mă privea, mă îngheța
ochiul de aur, basiliscul nopții.
Pace vouă, ceruri ! Salut, logodnică noapte !
Veghind în ale îngerilor dumbrave,
5 stelelor mele paznice, ave !

Spune-mi, Invățătorule, spune-mi,
s-a dus unde sufletul duioaselor, al chiparoaselor,
s-a dus unde sufletul naturii, al pădurii de aramă ?
Oh, nimănui nu am de dat seamă
10 nimănui.

Alba mea, luno, pe lac
de ce tremuri ?
Săraca de mine, sărac,
nu mai am fărină-n sac.

15 Taică, taică, moș Silvane,
de ce gemi ?
Oh, doru-mi-e de plaiuri transilvane,
de muntoase cărări, de noiâne,
doru-mi-e !

SEMNE DE PRIMĂVARA

Un mugure gingaș, poate cel mai pur,
îmi străluce în palmă.
O, miraculosul, auzi-l, vorbește,
i-e glasul argintiu, clopoțel.
Tu mi-ai adus, Noapte Almă,
acest vestitor ce străluce în palmă ?
Ca Gulliver, uimit mă uit la el.
„Cum dă frunza, regele Șarpe
va trece pe aici cu arhonții săi.
O, nu te duce, dacă te cheamă
șuierînd cu limba-i despicață,
nu răspunde la chemarea ciudată..."
Și multe mai știe mugurele pur,
ca un cărturar purtat prin vechi științe,
De unde vine ? Cin'mi l-a trimis,
cu tainicu-i rost, cu smintita-i solie,
nebun uriaș, uriașă făclie ?

FÎRTAT

1 Birul ne-a fript, săraci sîntem
lună și stea pentru noi au pierit,,
din via toată nici un arac
n-avem. Nimic, nimic,
5 nici un pitac.
Noi, Valahii, purtăm
ca Isus-impărat, comanac de spini,
Precista noastră nu are conduri de mătase,
doar în vis umblă pe velințe de crini.
10 Cerul își scutură
bulzii de aur în ciutură
și mari lacrimi. Cruce Ajută !
A Domnului sfîntă familie,
îngerii în mătăsuri și finiri,
15 îngerul putrezind în samur și cașmiruri,
drumul către noi l-au uitat.
Doar un fîrtat
binevoiește la casele noastre să miie.

Sus, privegheau, foarte sus,
Hydre, stele rele ;
ca un fum se pierdea în păduri
Dragoste, puiul de lele.

DUO

f

SHAKESPEARE — *Henry IV*

Cu Prince Henry am stat
cu Dragoste, hoinarele.
Am râs, am cântat,
cu Dragoste dires-am paharele.

Dragoste, bunul meu văr,
e născut din himerica ceață ;
de-i plimb în alint mâna prin păr,
sînt cornițele și coama cea creață.

— Ce-i asta, ce-i asta, văr Dragoste,
văd copita vrăjitorului Pan ?!
— O, răspunde văr Dragoste,
sînt botforii mei de curtean...

•— Ce-i asta, ce-i asta, văr Dragoste,
au ești pădureanul cu naiul subțire ?!
— O, Echo te minte, nimica-i,
doar tăcerea limbută, Messire.

O, te fură Vagul, neagra Fantazie...
Bea, bea din acest vin :
am să-ți fiu cupar, am să-ți dau ambrozie,
am să te vindec de spleen !

DESCRESCENDO

Dînsele, Dianele,
Aurorele toate,
mult m-au mirat.
O, în regeștile slăvi au sunat,
surlele pădurii beate î

Tînăr, iluminat, fericit,
fără de moarte visam să fiu ;
o, nu știam de sicriu,
nu știam, nu știam de finit.

10 Și acuma, spune-mi, ce-s ?
— Un vaier dus de vînt,
un bocet pînla cer,
un plîns pînă-n pămînt.

NOAPTE-MINUNE

1 De lună deplîns, căutam
izvorul iluminatului sînge,
al celui ce curge prin vinele Nezămislitului și
Neadevărului

el strălucește ca floarea mărilor,
5 departe, în al stelelor crug.
Dar mărăcinele nopții, aprins,
în răzvrătita mea chică s-a prins.
O, vreau să fug
dincolo de al stelelor crug,
10 dincolo de zmălțuita cărare.
Sînt necurat ca să trec
prin loc, unde astrul, feciorul,
a pus piciorul.

Mă voi întoarce, Iubire, în seara
15 din care plecat-am. O sete voi fi,
gura de vînt obraz sărutînd,
la piatra mormîntului am să bat :
auzi-mă, suflete blînd.

Olăcari am ales îngeri doi,
20 simbole ale patimei mele,
îngeri doi : unul cu fața de chinuri cernită,
liniștit celălalt, cătînd către stele.

CELE NOUA SURORI

Las noaptea să ardă. Și-n sfioasele zori,
fiul tău se întoarce, pădure...
Ohoho, celor Nouă Surori,
Avestitelor cu ochi de mure,
face-le-aș spânzurători !
Cărarea-i deșartă, frunzele seci,
nici picior de inger pe aici.
A fost Luna, regină ast-noapte pe aici,
și singur e codrul, acuma și-n veci.
Ce-ți făcu, Lună, junimea de ramuri
ca, prin țepile tale reci, s-o petreci ?
Și vîntului, orcanului, ce nu demult
în buimace cîntări a vrut a-mi rupe
inima, nisipele mărilor toate n-or ajunge,
n-ar ajunge gura să-i astupe.
Oare cine, cine ar cerca
să vă tulbure, ochi limpegiori ?
Ohoho, ce-au mai rîs Avestițele,
cele Nouă Surori.

PORTRETUL VECHI

- 1 Laolaltă cu vîntul, cu el, fără el,
rătăceai, Umbră, prin cimitire,
aveai flori în păr, fel de fel :
atunci am dorit să-ți fiu mire.
- 5 Ca în vis mîna mi-ai dat,
ca în vis ți-am dat ametist cu inel;
în leagăn de lună, fericiți ne-am legănat,
laolaltă cu vîntul, cu el, fără el.
- Amuletele se ciocneau,
10 laolaltă cu vîntul, cu el, fără el;
oase de ametist se ciocneau
într-un sălbatec duel !

HUMORESCA

1 Nu sînt pe placul inimii mele
domnişoarele roze,
ce mi-au sfişiat obrajii
cu sărutările lor
5 în taverna celor Două Roze.
M-au semuit poate cu eroul faimos,
cu nostimadele, cu baladele, cu palavrele sale ;
deşi n-am strai de fir şi purecii m-au ros,
deşi n-am la pantofi aurii paftale,
1° o, deşi beau cel mai prost vin,
domnişoarele roze,
în taverna celor Două Roze,
datu-mi-au chin peste chin.
Acum te fluier, Amintire,
15 cîine rătăcitor prin acele ţinuturi...
Dulci la gust erau domnişoarele roze
în taverna celor Două Roze.

GERARD DE NERVAL

1 E noaptea mai albastră ca oricînd
în intermundii, prin tăcutul regat.
Ah, o umbră trece, un gînd,
sau tu eşti Gerard, spînzurat ?

5 Şi trec printre stele, într-una, perechi,
stele uimind, luînd stelelor graiul...
Noi, lupii din Argos, plutim
pe Silentio, luntrea ca paiul.

Şoaptă ce eşti ! Dar te-am auzit :
10 ...Sîntem sătui de lumini şi de claruri,
de Frumuseţea care ne-a împietrit.
Nouă, marinarilor din anticul mit,
ne e dor de glume, de jocuri, de zaruri...

Şi marea, ce copii ne socoate,
15 aruncă tritonii şi monştrii, translucidele daruri
— împlinite vi-s voile, toate,
iată glume şi jocuri şi zaruri !

CORTEGII

Luați-vă de mină, liane,
armonioasele mele codane !
Ascultați, mirări feciorelnice,
ale mării, ale morții tulnice î

Sub Orionul aprins de visări,
e o horă nebună pe mări,
pe întinsele mări amarii,
horele voastre, Ane, Mării.

Noaptea mă fringe adese,
și gura mi-o stinge, ochii amîndoi.
O, inima-mi bate, Crăiese,
doar pentru voi.

CUGETE RELE

¹ Al lui Marsyas flaut aş lua,
cînd răsare stea, cînd apune stea.
Eu, unul,
codrului verde i-aş lua
⁵ melodia, răsunul.

Și luna din cer aş lua,
cadavericul chip,
din copac, o povestire, cirip,
toate, toate le-aş lua.

¹⁰ Spune-i-aş soarelui : „Te voi cuceri,
aşteaptă, zău, într-o nebună zi,
nu mă tem de amiezi ascuțite, de amurg cel stîncos,
de pietroasele dochii...
Lumea-i a mea, cît vezi cu ochii”.

TÎNGUIOASE, CRENGILE

- 1 Murmurau a dragoste crengile
cînd în brațe te-am luat, pădure toropită.
La elyseica noastră nuntă
veni vulpea bearcă și căprița ciuntă.
- 5 Pocalul din care m-am cinstit
purta un rubin otrăvit.
Ah, bine-i să mori
prin în al miresei văl de plînsori !
Să adormi liniștit
- *0 în al fagilor schit...
Bine-i să mori prea timpuriu,
în dulcea plasă,
în pădurea deasă,
într-un cort ruginiu.
- 15 Murmurau tînguiose crengile
și-mi oftai amărîto pe veci turturea.
înfiorate murmurau crengile
și Toamna, din cornu-i suna, suna...

LATINEASCA PASERILOR

- Cîntă o privighetoare-n brad...
Ce vorbă lungă !
O sau *I* ar fi de ajuns,
un țipăt de ajuns ar fi ;
Doamne, minunile tale,
cu un țipăt O sau *I*,
să le rostim s-ar cuveni.
Cîntă o privighetoare-n brad...
Și, din ceea lume,
cineva răspunde, cineva fără nume.
Întreaga noapte se țesu
dialog de aur între moarte și privighetoare,
cînd lin, cînd mai tare,
ca o întrecere între **da** și **nu**.
„Că n-ai ce face
ca o mirare să stai, de nimica bun,
să stai înlemnit, cu gura căscată.”
E un stradivarius în brad, le spun ;
deși un țipăt, O sau **I**,
de-ajuns ar fi fost fi
să arăt năîngilor minunea.
...Frumos în cer stele ascultau
și frumos ar fi ascultat pierdutul iad...
O sau **I**,
cîntă o privighetoare-n brad !

FIUL VORBIND MAICEI SALE

Maică jale, măicuță,
regină a nopților mele,
de ce pier tinerelele, clare cîntărețele,
cînd, în cezarice vâluri cernită,
de fruntea-mi senină te-apropii ?
Simt răcoarea mutei, a măicuței, a gropii î
Părăsindu-m-au visul, voioșia, pădurile,
uitatu-m-au ceruri și ape sihastre
și tremuratele prietene astre...
Ah, maică, sicriu pregătește,
așterne de moarte măsurile,
făclieri și stegari și alaiuri tocmește.
Ah, totu-i tăcere,
și zidul uitării tot crește și crește...
Nu-i nimeni în jur, nu e nime —
nici unda nu bate, nici undele știne.

ADUSE DE NOAPTE

Cînd macii înalță corolele,
însetatele corole spre cer,
din inima lor o șuviță de sînge țîșnește,
suind, suind la foisorul albastru.
Șuviță de sînge ce înger aduce,
torna, torna, fratre,
cătore mine întoarce,
fața străluce !
S-a întors,
și demon văzui,
un cetățean al iadului,
o, coarnele căpriei,
— un Spîn, un Iago văzui,
sărutînd ale cerului cununii,
privindu-mă rău, învăluindu-mă
cu ardoarea lui.
Suna și suna pustiu Hecate
și cimbale sunau pe mări înnoptate.
O, macii haotici, fremătători,
corole de foc agitînd,
nu erau oaspeți de rînd,
ci apocalipticii nopții feciori.
Veneau, veneau deșuchiații,
mii, armii, generații...

MOxARTEA IN PĂDURE

(

Am văzut cerurile și îngerii

SWEDENBORG

1 Cerbi și silfi și azuria zare
au intrat în pădurea în care pari dusă, bolnavă.
Sybilla. Vai, ochii înghețați de visare,
mai așteaptă a fugiților navă ?

|
j

5 Vin acum îngerii, roată.,
Ale lor mantii ard și se fac nupțiale !
îngerii fără teamă, senini,
întâmpină săgețile tale.

!

10 Auzi al pădurii plinset, mult amarnic,
auzi îngerii rostindu-și păcatele...
Și ochii Sybillei cată mereu
spre Cele de Sus,, infinit depărtatele...

!
|

i

|

LA FRUMUSEȚEA EI

Dincolo erai de clarul stelelor
și luna, sfioasă, te urma.
O, cu mult mai frumoasă era
cristalina, lacrima ta !

Fereastra știe cum ardeai,
ca un lan, ca un val te legănai,
dogoritoru-mi braț cum te frîngea,
ca o azimă, așa te frîngea.

Prin părul tău tremurător
trece temătoare Primăvara,
încă departe-i Vara. Toamna grea
ca un aur pe frunte-ți va sta.

15 Și iarnă cândva de vei fi,
mă voi înfășură în frigul tău ;
ci fii Primăvară mereu,
strălucitoare, fii limpede zi !

AL NOPTII

- 1 Oasele mele nu sînt dalbe flori;
în mări de lacrimi de le-ai îmbăia,
nu vor învia la primăvară.
- Nu spera că odată și odată...
- 5 Nu, te asigur, niciodată.
Cornul primăverii mereu de-ar suna,
din iarna-mi adîncă nu mă poate chema.
- Pe mormînt, de vei binevoi,
scrie-mi cu o clară scrisoare,
10 doar aste cuvinte : „Al nopții”.
Și mai mult nu mă preamări !

IPOSTAZE ALE ÎNGERULUI

- i Noapte. După călătoria
pe apa durerii,
cineva ne ochia din penumbră. Cine ?
E Anghel, ai spus, Anghel.
- 5 Și am înțeles Angel,
și așa era ;
înger ne pîndea.
Cum îi străluceau în penumbră miinile !
E un alhivist, frumoaso,
- 1° un prinț, un Prospero, un factotum al invențiunii
fiindcă iată-i la flacăra lunii,
arborii, un virtej, o damnațiune,
proferînd anateme,
și ramuri, ramuri, ramuri,
- 15 brațe tentaculare,
și paseri purtînd în plisc o legendă,
paseri profetice, tîlmăcitoare...
Și tu, de profesiune mierlă,
cu vocația mierlei,
- 20 o fărîmă hohotitoare,
o bobită dintr-un ciorchine de mierle
îmi spui al tău of în etruscă,
grai mie necunoscut...
O, Vis, comedie a somnului,
- 25 lasă-mă, Vis, în plata Domnului.

COLERIDGE

- 1 E o barcă de argint în port !
E o barcă ori un fluture ?
Ți-am pus în palmă un ort;
ci lasă umbra să-mi fluture î
- 5 îngerii din cer poate că
vor crede că-i unul de-al lor care vine
în barca de argint lunatecă,
printre stelele-verguri, printre lumine..»
- 10 Și ca un plîns încet, vor auzi,
tinerețe a mea, cum te scuturi...
Și anii în cădere-or lovi
ale îngerilor dalbe scuturi.

CERURI ARZÎND

- 1 Noaptea, nostalgia, refugiile mele !
Ah, de ce nu-s Faust cu ochi de uliu,
o voluptate cu ochi de uliu,
de ce nu sînt ?
- Ardeau în ceruri
ale Uraniei focuri doar de mine știute
îngerii mei, păcatele mele.
Ah, cunosc, recunosc printre stele,
nostalgia și noaptea, refugii plăcute !
- 10 Demons purtînd a prădăciunii hermină
îmi aduce în dar
o cumplită lumină :
îngerii mei, păcatele mele,
arzînd în ceruri.
- 15 Moarte dă-mi giulgiul să nu mai văd,
sub luna coarnă,
îngerii și flacăra suind.
Și din cel mai greu pămînt
asupra-mi răstoarnă,
- 20 să nu aud îngerii, cetașii, murind...

întristare care cuprinzi
 mijlocul florilor,
 întristare care așterni pe buzele
 florilor, surorilor,
 un ușor, mistuitor sărut,
 la petrecerea de apoi,
 la balul în toi al anilor,
 un sărut asemeni diafanilor
 nouri argintii...
 10 Amurgule care preschimbi
 într-un monument de flăcări
 muntele cel veșnic, în jaruri,
 și pajiștei dai un chip legendar,
 și Nemaivăzutului taina dezvoltului,
 15 făcîndu-ne dragi moartea și seara
 cea modestă și plină de haruri...
 întristare și Amurgire,
 întâmplări ale sufletului meu,
 ritmuri ale inimii mele,[^]
 20 să încremenesc între voi
 ca între două furii aș vrea,
 asemeni apei fermecate, între pămînt și cer.

Ascultă. E luntrea vikingilor !
 Cadența lopoților ce clar se aude !
 Și al goelanzilor țipăt fantastic
 ne smulge din vis.

Acum sînt la poartă. Ei vin
 din fiordul de gheață, din lună ;
 au navigat multe nopți pin' s-ajungă la noi,
 albiți de-nspumarea meteoricea mării.

10 Ești culcată pe brațele mele,
 pierdută în clarul letheic de lună ;
 poate că vikingii, văzîndu-te moartă,
 s-or îndura, ocolindu-ne casa.

Și eu, de restriște, fața-mi acopăr ;
 să nu văd, să n-aud.
 15 Cumplite-s aceste misterii : aicea, tu, moartă,
 și afară-n tenebre, vikingii pîndindu-ne casa.

REVEDEREA DIN PARC

1 Trei cerești copii
treceau prin vechiul parc.
Am lăsat săgete și arc
și cerb ce iubii.

5 — Niciodată, ah, n-am să uit
fețele voastre copii.
Nici plete alese de vînt,
plete aurii.

10 Voi Îngeri păreți a fi
îngeri, nu copii.
— Chiar asta sîntem, au răspuns,
îngeri tustrii.

15 — Voi sînteți, voi, așadar,
cu arhaic verb de copil,
voi sînteți, voi, Călifari,
Mihail, Gavril, Rafail.

20 Și după cine umblați,
îngeri azurei,
prin vechiul parc în care vînez
cerbul, scumpii mei ?

— Căutăm prin vechiul parc
vestit Rusalim.
Mult ne arde setea lui
și mult îl pohtim.

— Ah, rea cale ați apucat
Domniile Voastre ;
nu se află Rusalim
prin părțile noastre.

CÎNTEC

¹ Vino, vino în port Irodiadă,
să vezi galioanele încărcate de pradă,
albe în al soarelui sclipet,
ca berzele din caldul Egipt.

⁵ Și să ne vezi pe corzi, pe catargă,
roată-mprejur cu zarea cea largă.
Aur aducem și pietre și platină ;
oh, nu te uita că vîntul ne clatină.

Tare ți-am dus dorul, uscat,
¹⁰ și parte am avut de leagăn sărat !
Tare ți-am dus dorul, tinerea fîntînă,
și parte am avut de marea bătrînă.

Vino, vino, în port Irodiadă,
s-auzi risul mării, risul de menadă.
¹⁵ Aur aducem și pietre și platină ;
ah, nu te uita că vîntul ne clatină.

POETUL ȘI LUMEA LUI

¹ Laurii visului fruntea-mi încing,
lauri de plumb tîmpla mi-o farmă...
Inserările sună, stelele ning,
auzul mi-e stins de o stranie larmă.
⁵ Aproape-s de voi, departe, aproape,
diamante ceresc, aer plin de vaiuri,
de voi sînt aproape, turme stelare,
buchete, cascade, alaiuri î
Tutelară noapte, orbitor Pretutindeni,
desfronzirea pădurii ascult-o,
¹⁰ argentina pădurilor rugă ascult-o !
Și apei ce-și sună în toate serile
talanții, florinii, averile,
Isadorei, Terpsihorei, Apei,
auzi-i, auzi-i căderile !

CĂTRE FANTASIO

APE ȘI VIS

1 Spune, columbă senină,
plutitoare printre vii colonade,
unde mi-e mîndră Elină,
tîlhărița bărbatei Troade ?

5 A fost lăsat să-i piară
alb-roza ei cunună ?
Spune, spune-mi Fantasio,
de o Elină, a Troadei nebună.

10 Și încă mai spune-mi de Isoldele stele,
lungă-i calea pînă la ele ?
Despre încîntatele nopți mijloace și laturi,
spune, spune-mi pînă mă saturei.

15 Mă du la cetatea-n ruină,
Fantasio, acela ce-mi dai,
după geruri și somn, trandafirii,
pătimașele raze de mai.

20 Pe aleea visată să trecem,
sub ramura nopții opale...
Ah, Fantasio, răpune-mi columba
cu scumpe săgețile tale.

I
[

1 Prind să geamă
harfele adormitelor văi ;
sînt strigările Domnului,
valurile Someșului,

5 valurile-mironosițe foarte de dimineață la mormînt.
Și fiorii apei, unda sfintei lune,
și tropotul care vine și-mi spune,
cel nechez care vine și-mi spune,
că, în apropieri, calul Ianului e.

10 Și eu în groapa rece stau,
o frunte osoasă,
o gură cu zîmbet de ceară,
de la 1848.

15 Ah, frumoasă e luna,
cosița-i ce bate în aur,
în aurul griului copt !
Aud calul Ianului
și copita ce țeasta-mi lovește,
aud apa Someșului

20 cum crește și crește.

i

PRIVEGHIUL

ingerul murind în frământul de ziuă
 în ruină căzu tutelara sa rază.
 Aidoma lui, în arme cernite,
 la catafalc am stat de pază.
 Servitor fiindu-i m-am gătit
 aidoma lui, în haine cernite,
 nasturi de sîdef, plus albastra barbă.
 Pe masa de biliard m-am întins
 în raclă, pe năsălie,
 10 visînd în fine
 o agonie demnă de mine.
 Şi să vezi, să vezi,
 ce naufrăgii, ce devenire,
 15 ce se alese din Barbă Albastră, Arme Cernite,
 din cei zece nasturi, poleită oştire :
 un abătut, un ratat,
 cînd piatră arsă, cînd munte retezat.
 Avere are
 teanc de frunze plumburii,, plumbuite, ..
 20 schijele toamnei o droaie,
 torentul de frunze
 şi lacrimi puhoaiie,
 aici în cafeneaua sordidă,
 în cimitir.
 25 Şi m-au franţuzit
 şi au scris pe tăbliţe de ceară :
defense de mourir l

MIERLA, DELIR ÎNTRARIPAT

„Sing, heavenly Muse !”

MILTON

O raritate
 se înălţa pe coasta muntelui.
 Un freamăt, doar freamătul,
 acel ce trădează venirea pădurii bogate,
 încărcate de mierle.
 Era un suflet doar
 în imperiile nevăzutului.
 Aruncă-mi în obraz sufletul tău,
 alină-mă, Noapte, cu el,
 10 ca o ispitire de aur,
 ca un lanţ de aur care leagă
 nemurirea de abjecţiune !
 Sufletul tău, Noapte sfinţită,
 sufletul ce-mi clatină mintea
 15 cu filozofiile-i clare, neclare...
 Scad orele. De auroră
 sînt iarăşi aproape. O, mult visato,
 îngîinare de ceruri şi ape ! Slujitorii tăi
 îmi sar, iată, de pe un umăr pe altul.
 20 Ce chiot, ce huiet, ce horă !
 Ah, gingăşie, mierlă, delir întraripat,
 am să-ţi zdrobesc pieptul delicat
 cu dragostea-mi ucigătoare.

DRUMUL

Drumule de pulbere plin,
frunte bătută-n stigmatate de aur.
Făuritorule de aștri giganti,
de Scorpion, Capricorn și de Taur ;
Pelerin ce aduci peste țară
noaptele mari, minunate,
lactee căile tale,
hieroglifele pe veci ferecate,
unde e Raiul, Drumule Sfant,
10 de-mi sună, Aedul, aproape, aproape,
ca în eolienele harfe
vântul, seraficul vânt ?
— Drept înainte,
a spus fantastul acela, Drumul fierbinte,
15 dincolo de palida rodie,
acolo unde se-mbat,
de un dor nesecat,
frățior cu sor,
de luciferianul, rău dor,
20 afla-l-vei Raiul acolo...
Drept înainte !

VRĂJMAȘUL A TOATE

Din estimp ascult
ale nopții sentențe de aur.
O, prin ceruri smade,
Vrăjmașul a toate
a venit să prade.
Fugi, învăscutule în strai de porfiră,
norule, peste podul înalt,
că smeaica, solomonarul, Vrăjmașul a toate
aproape-i, te ajunge.
io Fugi în exod,
peste nenumărata mare de stele,
pe unde trec zeii, în Hesiod.

LOGODNA

Din Saturn
pe masă-mi cădea
un mîndru inel.
Atunci au bătut la ușa mea,
Porumbiel și Miel.

Colindători, bunii mei frați,
Porumbiel și Miel,
aho, aho, așteptați,
să-mi trec pe curat
frumosul rondel.

Nu e timp, nu e timp, grăiau
Porumbiel și Miel,
te așteaptă logodnica ta.
O, ia, ia acest inel,
paza cea bună prin valea cea rea.
O, te așteaptă logodnica ta.

UNA

- 1 Era una Marioneta,
pentru care noi suspinam,
una, Marioneta,
pe care noi o visam.
- 5 Și stelele, vîrfuri cu dor,
cu dorurile noastre făceau cor,
și luna, clara, oprise careta :
saltă, saltă, Marioneta !
De ce, Dumnezeule, oare,
- 10 în daiițul hilar al paiatei de lemn,
ai sădit absoluta, ireala splendoare ?
Saltă, striga ca pierduții,
aruncînd în arenă bumbii, marota, boneta,
saltă, saltă, Marioneta !

POARTA SUBLIMA

1 Dormi, Psyhe,
somn ușor Psyhe,
cînd spumegă norii deasupra mormîntului,
o, dormi,
5 cînd bate luna piatra mormîntului.
Poate socotiră că noaptea s-a dus,
paserile însetate de eîntec...
Totul era utopie și vis ;
învăluită în maramele norilor,
10 steaua Cineraria strălucea nedescris.
O noapte a nopților, cea mai de sus
treaptă a veninoasei mele fantazii,
a noapte de gemete aduce soarta.
Săracul de înger a deschis poarta
15 prin care văzut-am darurile toate,
în lumină lucind și-n puritate,
ca mîndrele-ți ziduri, Cetate !
Prin bruma somnurilor mele
raiul, raiul vedeam,
20 printre fulgeroasele stele,
raiul aiurărilor mele...
Aș fi ridicat o hartă
a supranaturei prin care mirarea, copilărește, mă
poartă.

Arzătorul rai mă apropie,
25 sînt în bătaia flăcărilor lui,
bătînd înspre mine
raiul cu cimbale și ocarine,
pradă sînt vilvătăii cerului.
Si raiul îmi spune : Leagănul sînt
și argintul tău, floarea ta, o brîndușă
sînt pentru tine !"
Ah, raiule, dar de unde atît amar, atîta cenușa ?

Se apropie depărtarea,
 cerul e sincer, transparent...
 Citită, recită poate să fie
 misterioara dimineață :
 roua e un imn, aurora e o elegie,
 un țipăt lumina ce te îngheață,
 a Totului carte stă deschisă.
 Tremurător mă aplec,
 Natură orbitoare,
 asupra fântinilor tale înțelepte,
 asupra izvoarelor tale vorbitoare...
 Nu citesc, nu, ci ascult
 cufundat într-o pace,
 astfel de plină pace,
 că mâinile încep să-mi putrezească
 și ele, în pace.
 Nu înțeleg lucru mare,
 dar ceea ce aud
 mult, mult îmi place.

- 1 In acea noapte pedepsită,
 să tacă, să zacă era pedepsită
 dăscălița noastră, cumințenia, vrabia.
 Martora frumuseții astrale
- 5 învedera profanilor Taina.
 Unde, lună, e sabia,
 sabia ce băuse atâta sânge dușman ?
 Și spune-mi unde își face vacul
 buzduganul, sireacul ?
- 10 Poate sus, la strălucit divan,
 poate sus, la cer, Doamne ferește,
 pe îngeri la mir îi chitește.
 Și blestematul și proclletul Iacob Beuri, valonul
 ca un demon fuge din cort.
- 15 Adevăr spui că Mihai dormea dincolo, mort,
 că a fost împlinit sacrilegiul,
 că smulsă e împărăteasca viță ?
 Nu, stelelor, nu aveți de ce roși,
 nici voi, căpăține de criță,
- 20 lefegii și pigmei,
 sperjurul fiind trăsura voastră de căpetenie,
 actul prim al catehismului vostru.
 Vă sperie luminatu-i leș,
 căci împăcată ești, omenire, cu stricăciunea și
 moartea,
- 25 dar cu moartea morții, ba.

ASCULTIND GÎNTECELE

Nu e bine să stai
pierdut în visare,
ascultînd cîntecele Poetilor.
Fugi, fugi de vijelia muzicii lor,
de la primul acord.
Inima cîntecului o roade
un Spirit, cel mai temut :
o dorință, o vrere te prinde
10 pentru lumina tărîmului Necunoscut.
Armonia toată
dulci zile fericite,
valvirtej s-au dus
în hecatombe, în moarte clipite.
15 Spiritul m-a răpit
de la dulce-amarul sîn al Vieții
și în cer m-a luat.
Fost-am Plinătate și eu,
deși Parte să fiu,
20 în pravili mi-era dat.
Fost-am Spirit și eu,
dar plătînd ce preț,
valeu, ce preț întunecat!
Pe aripa incantației pluteam
25 spre ispita muzicii nemaiauzite :
în peștera nopților lumineau
lumile-stalactite.

Aglaia Botta, mama poetului, în adolescență.

semănătoarea spaimii,
doamna cu toporas,
despre care am auzit noi.
Rău, foarte rău
ați auzit voi.
Eu despre Spanna spuneam,
o cântam cu patimă,
Tălmășirea, pe ea, o cântam,
acost lucrul
era la mîntea cocorșii.
Și, voi,
cu insolentele voastre,
cu lipsa de tact,
ați alungat cîntecul.
Verzi ca spanacul
și galbeni, de ceară,

Și suiam, suiam,
risipindu-mi sufletul printre îngeri,
în unison, cu ei să cînt mă sileam.
30 La căderi nu visam,
nu visam la căderi, la restriște și frîngeri.
O, nu e bine să stai,
pierdut în visare,
ascultînd cîntecele Poetilor.

PANDAEMONIUM

Bate Asmodeu pădurea
și parcă bate moșia lui.
Domn Asmodeu ! La vederea lui
a pălit măritul Curcubeu.
Asmodeu, te abate din cale,
ți-om da chitre și foi de pelin ;
ci vino, demone, să benchetuim
că masa e pusă și vinars e din plin !
...Așezându-se el sub umbrare,
îi cântă litanii o mierlă într-una.
O, pare luceafăr la inelare
și, pe umăr, ca o sculă de preț, poartă luna.
De ale prinșilor vinete umbre,
de ochi sticloși, de buze livide,
mi-e milă :
oh, să-i lăsăm Asmodeu, să guste din blide.
Toarnă încă, arhitriclin,
că bucate-s destule și vinars e din plin !
Trageți-i briie mai dese,
voi, stele din cer, preotese !
Și arde-i și câte o bătută,
lună de miere, Mire de cucută !

LEGENDELE MELE

1 Singur eu te-am făurit, Noapte,
muză patetică, dureroasă iubire :
adîncă te-am făurit,
pentru setea mea de pieire.

5 Singur eu te-am plăsmuit, pădure de jad
Tu, lirică mierlă, idolul meu,
ești aieva cum te-am visat,
frenezia mea dulce, arc în ceruri mereu.

10 Și marea și catargele și cormoranii
și țărmiile lunarelor Lusitanii
sînt legendele mele, halucinația mea.

Nu căuta prea departe cauza stelelor
din zenit, la nadir.

15 Să spună Betelgeuse, să spună Altaîr
și Luna Fecioara,
cine le aprinde,
magnifice, seara.

SATIRA DUHULUI MEU

Să trecem
domnule Paitru-Scînduri,
mi-e inima ca puiul de vrabie...
Să trecem, să trecem
domnule Tîriie-Sabie.
Văd noaptea stinsă,
moartă în sicriul
cu ținte de argint. Ah, gânduri !
Tremur ca trestia, domnule Patru-Scînduri !
Printre îngeri, spioni ai Domnului,
ades mergeam la casa morților, pe calul somnului,
cunoșteam drumul.
M-a lovit al melancoliilor frig,
m-a lovit a tristeților nebunie aprinsă...
Cînd văd în cui o haină prinsă,
plîng, suspin, strig :
iat-o spînzurată !
Ah, calomnie ca fumul,
mi se spune acum Tîriie-Sabie Postumul.

AUSPICII

O, dac-am fi,
dac-am putea fi
în pragul crinului,
la umbra seninului,
dac-am putea fi...
Din zori pînă-n vespre
spuneți-i voi despre
o iubire cum altele nu-s.
Moarte, varvari, vie,
tot nu-mi pasă, vie !
Și mai-marele lor,
ca un lup hrăpitor,
vie, tot nu-mi pasă !
Cu noaptea mi-s rudă
și cu cele vecine,
cu stelele fine,
mă am foarte bine.

DE NIMENI IUBIT

- 1 Unde se duce, în amurguri cernit,
singuratecul frate,
alungat de toți, de nimeni iubit,
fără cetate ?
- 5 Unde se duce rătăcitor,
sprijinit de al umbrelor umăr,
sufletul meu călător
printre stele ce nu le mai număr?
- Noaptea, cu brațele-i reci,
*0 mi-l prinde și mi-l înfășoară,
înaltul, din turnul de veci,
cu a lunei lance mi-l doboară.

STAMPA

Un gong de argint : ming ! ming !
E descendentul dinastiei Ming.
Soarele răsare din ceașca de ceai
și, cum e datina la Chitai,
în ceresul imperiu,
salută ceriul, alegoric,
chinezul meu melancolic.
O, mai galbenă ca heliotropii,
se înalță pagoda, se întrece cu plopii.
Larve și dragoni de mătăasă
veghează a străbunilor Casă.
Un monstru e locul, cu pene și coadă ;
limpezește-1, dezleagă-1, doradă !
Suiți, lineare coline,
printre stele de fildeș, în ceruri veline !

SOLED AD

Mă duce dorul către umbre iară,
străbune codru, vechiul meu Alcide,
cu gure dulci m-au sărutat silfide,
m-a prins, în plasa ei, plăcuta seară.

Nu-s astre-n cer cîte visez iubi,
nu-i noapte atîta cită ard să port,
departe-s, vai, de al veşniciei cort ;
în umbra lui regească vrere-aş fi !

Veste s-a dus că nu mai sîntem tineri,
purtăm cu noi al bătrîneţei pas....
Din focul clipei stinse ce-a rămas ?
Lacrimi doar, ce-s partea crudei Vineri.

Mă duce dorul către umbre iară,
străbune codru, vechiul meu Alcide.
In poartă bat şi te implor : deschide,
deschide-mi poarta umbrelor de seară.

DIATA

Ce foc te arde, pămînt ?
Ce dor te roade, pămînt ?
Acum cînd sfîrşitul începe,
spune-mi, o, spune-mi un cuvînt.

Nimic, mai nimic,
decît zădărnicia ta, cruce de voinic
atîta doar, mai nimic.

Şi vouă, stelelor, ce să vă dau ?
Şi ție, mîndre, cerule, Sire,
ce vrei să-ţi dau ?

O, decît umbra
ştii ceva mai de preţ ?
Dăruieşte-ne umbra.

CHIPUL TRANSFIGURAT AL ACTRIȚEI

- i O aură porți, de moarte și liniști,
cu degetul pe buze păzești un mister,
mîinile tale, de statuă, reci,
au o parte de cer.
- 5 Nu știu de unde
vin tăcerile profunde,
ce se abat asupra-ți ca cetele
de îngeri, scuturînd pletele.
- 10 Vezi umbre de lună cum trec
peste ale mării tonuri și miragii...
Doamne, atunci se petrec
secretele tale naufragii.

VERBA VOLANT

- ¹ Delicata, fluida, fugara tristețe,
aduce o șoaptă : „Nu-mi pasă“...
Și vîntul o vinde pădurii semete.
Cuvintele zboară ! Ce-mi pasă !
- ⁵ Mierle și grauri, sturzi, ciocănitoare,
cu toți și toate, murmură : „Nu-mi pasă !“
Infame voci, crăiese, bocitoare,
ciudate, cîte-n lună și în soare ;
de verva lor pădurea-i plină rasă.
- io Mult am să rid. Las risul să mă-nghețe,
pîn'moartea vine, moartea rea, hidoasă.
Acuma să te văd fugara mea tristețe,
nu-ți pasă nici acuma, tot nu-ți pasă ?

FILOMELA

- 1 In fastul nopților,
la poale de codru,
stă Filomela
și cântu-i ciudat.
- 5 Spune, profetițo, dragostele apei
și luna oglindită în ea,
spune, Filomelă, extazele apei,
chipul de o seamă cu liniștea sa.
- E dulce fiorul iubirii,
1° sub egida lunei, în cer fără pată,
luna pe care am nemurit-o
ia sihle suind, în lumina treptată.
- Trecătorule, să nu te alunge
șerpuitorul păr al Meduzei,
15 nici albul de coasă al dinților,
nici recele arctic al buzei.
- Privește noaptea !
Muiată-i în mări de porfir !
Nu erau cu mult mai aprinse
20 voluptuoasele purpuri din Tyr.

OARE..

Un DE PROFUNDUS pentru Noapte ! Ofranda
poetului quasi adormit
va fi primită.
Stelele, reci foarte din fire,
s-or îndura să vă salute, Poete,
numindu-vă „confrate iubit”.
Singurătatea
cucerește umbra Poetului.
Nu vă destrămați, Umbră :
e pedepsit să vă rupeți în bucăți, în pale de fum,
e interzis a repeta o experiență, un drum.
îngerii Oarecare vor veni,
zîmbitori peste fruntariile absolutului.
Oarecare cîntînd din alăute vor veni,
rafinatate persoane încărcate de strălucire, tradiții
și slavă ;

pe fruntea lor e petrecută
o canonică lumină gravă, de catedrală.
Fiți demn, căutați a nu clipi,
lumina taborică se va îmblînzi.
Să creadă seraficii că sînteți Legislator,
că dezechilibrul vostru e trecător,
că miracolul vostru nu *este*, ci *poate ar fi*,
să creadă că nu așteptați cu frică sabia lor
demiurgică.

Si nu fiți prea familiar totuși,
25 prea liber în cuvinte, mari ca frunze de lotuși,
prea fără măsură în gesturi:
ele, necruțătoarele, se pot întoarce ! Și v-ar lovi
cu însutite puteri, v-ar nimici.
Nu, nu e aici paradisul erorilor
30 și nu confundați decameronul îngerilor cu boema,
și umbra voastră cu a Florentinului.
Și aruncați, Poete, asupra acestor Oarecare
lapidara splendoare. j

*

ADORAȚIA LUNEI

i împodobită de crin,
Lună, cu iubirea-mi te asemeni.
Mînă-n mînă pe mîguri singuratece,
sîntem noi, trecători pe mîguri singuratece.

ˆ Tot colindând am înnoptat
sub Ursa Mare, de lume departe
cînd, ce să vezi, o haită de îngeri.
Cu o sublimă ferocitate
ne dă tîrcoale, adușmă,
*o șleahta bizarilor, haita de îngeri.

Ah, m-aș întoarce la religia Lunei !
Să adorm, să visez o apă bîntuită de lună,
ca doar atuncea Domnul să-și plimbe
înstelatele degete, în mine să-și plimbe.

SEPTENTRION

Lacomei înecate în spume
aduceți-i o bucată de lume.
Toamnă rea, înfometate,
dijma noastră iat-o !

Paserile gingureau în acea seară
amară, amară...
O, așteaptă, salcie săracă,
zeul din lună semn să ne facă.

10 In balsamice nopți, stele de argint
cad prin lunatecul meu labirint.
Vrea oare noaptea mea tare, cea mare,
cu noaptea mea lină să se măsoare ?

15 Al melancoliei negru voievod
în robie mă ia, peste pod.
El mă duce, ca un fum ușor mă duce...
Văd aripa-i doar cum străluce.

NENUMĂRAȚII

Robit mi-e gândul de falnice gânduri,
un falnic vis mă face să tremur
și inima, biata de ea, nu mai e ea.
Ce schimbare la față, ce acalmie, Prospero !
Am o inimă de leu,
pe frunte mi-e scris : drept înainte !
Drumul meu e un șuvoi de sânge, un drum fierbinte.
Orașul nostru nu mai e oraș,
stejarul nu mai e stejar...

10 Năpîrlește vechiul stejar, solzii îi cad,
scoarța îi cade și, ca în vis,
apar și dispar ciopliții în piatră
din vestita columnă traiană,
doi, trei, nenumărați,

15 un calvar, un martiriu.
Și nenumărații întrebă :
„Unde e, frați, nenumărați,
în sălașul vostru,
unde e

20 acel tras pe roată ?”

Ca un copil
m-am abătut de la religia lunei,
și iată-mă singur în orașul nostru.
25 Oh, nu ! Nu era
un vis fără noimă,
era un vis falnic, era legea mea.

ARCTURUS

1 O spulberare, un clocot sus,
 prin ascunsele-n cer vĂgĂune.
 O stea-logostea lucea depĂrtat;
 e Temuta, steaua care ne rĂpune.)

^
 ^ Drept e oare sa pierim
 ca de vĂnt incĂntate gradine ?
 Oameni doar sĂntem, inime de piatrĂ... j
 Ah, nici Ăngeri lucinzi, nici Ănvoalte verbine. !

Dar Temuta, dacĂ vrea ŝi vrea
 10 sĂ ne soarbĂ, sĂ ne darne, sĂ ne sece,
 amar nouĂ. DacĂ asta vrea,
 ne-om ĂmbrĂca Ăn lumina ei rece. i

DIMINEAŢA

j SaltĂ ŝi cĂntĂ, inimĂ nebunĂ,
 rupe-te, inimĂ,-n mii !
 Voi, ciocĂrlii,
 cu gura mai dulce ca mierea,
 5 cĂntĂŝi-mi pĂndarice cĂnturi,
 ca ŝi eu sĂ mĂ-nalŝ
 la ceruri, Ăn volburi de aur.
 O, auzi-1, Silvanul
 Ăŝi zice din frunzĂ, DriadĂ,
 10 cĂntĂri fermecate,
 doar te-o rĂpi, Frumuseŝe ;
 dar nimica pe lume nu bate,
 Ăn lumina clarei dimineŝe,
 cĂntecul ciocĂrliei din cer.
 15 O, fericire nebunĂ,
 frĂnge-te-n chiote, Suflete, Ler

NOTE ȘI VARIANTE

Aparatul critic al volumelor de versuri cuprinde note bibliografice cu privire la apariția fiecărei poezii în periodice și în volume, variantele stilistice exhaustive și unele comentarii, atunci când le-am considerat utile pentru cititor.

Dăm mai întâi bibliografia volumelor de versuri apărute în timpul vieții scriitorului:

I ÎNTUNECATUL APRIL

Întunecatul April, operă premiată de Comitetul pentru premiarea scriitorilor tineri, București, Fundația pentru literatură și artă „Regele Carol II”, Bulevardul Lascăr Catargi 39, 1937. Format : 120 X 180 mm ; 94 (-100) p. Cuprins : Ordin, p. 5 / Remember, p. 6 / Ceai, p. 7 / Idilă, p. 8 / Week-End, p. 9 / Episod, p. 10 / Cosmos, p. 11 / Praznic, p. 12 / A fost un mister, p. 13 / Balancoir, p. 14 / Vacanță, p. 15 / Alegorie, p. 16 / Mila pământului, p. 17 / Proverb I, p. 18 / Proverb II, p. 20 / Fabulă, p. 22 / Antipod, p. 23 / Lecție, p. 24 / Nocturnă, p. 25 / Un domn bine, p. 27 / Lecția de opium, p. 28 / Vizita I, p. 29 / Vizita II, p. 30 / Vizita III, p. 31 / Vizita IV, p. 32 / Vizita V, p. 33 / Frivolitate, p. 34 / Fantasmagoria, p. 35 / Jaf, p. 36 / Nuanțe, p. 37 / Apoteoză, p. 38 / Marele Păianjen I, p. 39 / Marele Păianjen II, p. 40 / Marele Păianjen III, p. 41 / Toma Necredinciosul, p. 42 / Aventura I, p. 43 / Aventura II, p. 45 / Epithalam, p. 46 / Spectacol, p. 47 / Bal, p. 49 / Cenaclu, p. 50 / Nirvana, p. 51 / Spre stînca primejdiei, p. 52 / Vita nuova, p. 53 /

Protocol, p. 54 / Gravițațiuni, p. 55 / Natura și poetul, p. 56 / Moment, p. 57 / Aedificabo et destruam, p. 58 / Toamna, 1934, p. 59 / Leviathan, p. 60 / Prinos, p. 61 / Portret, p. 62 / Recoltă, p. 63 / Ca Saul, p. 64 / Așteptare, p. 65 / Pe fluviul Haos, p. 66 / Ivan Turbincă, p. 67 / Schiță pentru infernul meu, p. 68 / Când apele vin mari, p. 70 / Alb și negru / Petrecere, p. 72 / Pact, p. 73 / Intimitate, p. 74 / Descinderea în prăpastie, p. 75 / Surpriză, p. 76 / Spiridușul somnului, p. 77 / O nouă planetă, p. 78 / Vestigii, p. 79 / Craiul Amurg, p. 80 / Eres, p. 81 / Prezență, p. 82 / O ultimă întrebare, p. 83 / A VH-a indulgență, p. 84 / Qualis artifex pereo, p. 85 / Mintuire, p. 86 / Epitaf, p. 87 / Orație de nuntă, p. 88 / Confidență, p. 89 / Docta ignorantia, p. 90 / Ciclu, p. 91 / Liniște, p. 92 / Post ludum, p. 93.

II PE-O GURA DE RAI

Pe-o gură de rai (cu imagini de Geo Zlotescu), București, Editura Națională Gh. Mecu, 1943. Format: 130 X' 200 mm; 155 (—160) p. Prețul 280 lei. Volumul poartă dedicația: *Mamei mele*. Cuprins: Un dor fără sațiu, p. 7 / Briareu, p. 8 / Comentariu la o viață pierdută, p. 9 / Cerb, p. 10 / Trif Nebun, p. 11 / De caelo, p. 12 / Anotimp, p. 13 / Brumariul, p. 14 / Totul în juru-mi, p. 15 / Clipei, p. 16 / Oberon, p. 17 / Nunta, p. 18 / Rob Codru, p. 19 / Muza tragică, p. 20 / Aerul, tremurătorul, p. 21 / Rîzi de noi, p. 22 / Măiastră, p. 23 / Prea multă umbră, p. 24 / Glosse, p. 25 / Bărbat voievodul, p. 26 / Să fiu amurgul, p. 27 / Hecate, p. 28 / Veniți adieri, p. 29 / Vino, nu veni, p. 30 / Tristul, p. 31 / Seraphita, p. 32 / Mozart, p. 33 / Fericirile, p. 34 / Dă-mi freamătul, p. 35 / La moartea lui Paul Popescu, p. 36 / Preistorie, p. 37 / Scut, p. 38 / Soliloquiul, p. 39 / Elegie, p. 40 / Elisafta, p. 41 / Mireasa Carpena, p. 42 / Pandora, p. 43 / Isaia XIX, 20, p. 44 / Dulciule, ascunsule, p. 45 / Neființei, p. 46 / Mattinata, p. 47 / Ca frunza, p. 48 / Toamnă Trimisul, p. 49 / J Hossanah in Excelsis, p. 50 / Castelul interior, p. 51 / Teamă, p. 52 / Psyche, p. 53 / Pădurile răpide de vînt, p. 54 / Epopee, p. 55 / Așteaptă, p. 56 / Ad astra, p. 57 / Elegie, p. 58 / Cîntec, p. 59 / Dintr-o iarnă, p. 60 / Cavalerul cu Melcul de aur, p. 61 / Locul ales, p. 62 / în munți, p. 63 / Halo, p. 64 / Morgana, p. 65 / Cetele, p. 66 / Chipul Morții, p. 67 / Transilvania 1940, p. 68 / în cer, în alt sat, p. 70 / Inscripție pe marmora nopții, p. 71 / Deschide-te

mormînt, p. 72 / Laude, p. 73 / Anacreontica, p. 74 / Ispitele, p. 76 / Sălbatece visuri, p. 77 / Solie, p. 78 / Sanctuar, p. 79 / Prin mările vii, p. 80 / Milul umilul, p. 81 / Pe tema nopții, p. 82 / Călătoria, p. 83 / Nu cules, ci smuls, p. 84 / înaltă Clara, p. 85 / Intermezzo, p. 86 / Vasco, p. 88 / Armonia, p. 89 / Dor și neliniște, p. 90 / Cuvinte, p. 91 / Cîntecul spînzuraților în mai, p. 92 / Ochiul de aur, p. 94 / Semne de primăvară, p. 95 / Firtat, p. 96 / Duo, p. 97 / Descrescendo, p. 99 / Noapte-Minune, p. 100 / Cele nouă surori, p. 101 / Portretul vechi, p. 102 / Humoresca, p. 103 / Nerval, p. 104 / Cortegii, p. 105 / Cugete rele, p. 106 / Tînguioase, crengile, p. 107 / Latineasca Paserilor, p. 108 / Fiul vorbind maicei sale, p. 109 / Ce naște noaptea, p. 110 / Moartea în pădure, p. 111 / La frumusețea ei, p. 112 / Al nopții, p. 113 / Ipostaze ale îngerului, p. 114 / Coleridge, p. 115 / Ceruri arzînd, p. 116 / Documente asupra melancoliei, p. 117 / Noapte din Andersen, p. 118 / Revederea din parc, p. 119 / Pe o gravură de Munch, p. 121 / Cîntec, p. 123 / Poetul și lumea lui, p. 124 / Către Fantasio, p. 125 / Ape și vis, p. 126 / Priveghi, p. 127 / Mierla, delir intraripat, p. 128 / Drumul, p. 129 / Vrajmașul a toate, p. 130 / Logodnă, p. 131 / Marioneta, p. 132 / Poarta, p. 133 / Defensio auctoris, p. 135 / Mihai, p. 136 / Ascultînd cîntecele, p. 137 / Pandaemonium, p. 139 / Legende mele, p. 140 / Satiră Duhului meu, p. 141 / Acei pe cari mă pot bizui, p. 142 / De nimeni iubit, p. 143 / Stampă, p. 144 / Soledad, p. 145 / Diată, p. 146 / Chipul transfigurat al actriței, p. 147 / Verba volant, p. 148 / Filomela, p. 149 / Unui poet, p. 150 / Adorația luni, p. 152 / Septentrion, p. 153 / Dimineața, p. 154 / Arcturus.

III POEZII

București, Editura pentru literatură, 1966. (Cu o prefață de Petru Comarnescu, intitulată *Folclor și universalitate în arta poetică a lui Emil Botta*. Coperta de George Gottwaldt.) Format: 110 X 190 mm; XL + 247 (—275) p. cu *Tabla alfabetică a poeziilor (după primul vers și după titlu)*. Prețul 9,25 lei. Cuprinde ciclurile: *ÎNTUNECATUL APRIL* (p. 2—90): Ordin, p. 3 / Remember, p. 5 / Domnul Amărăciune, p. 7 / Idilă, p. 9 / Acum și aici, p. 11 / Episod, p. 12 / Cosmos, p. 13 / Praznic,

p. 14 / A fost un mister, p. 15 / "Un cuceritor, p. 16 / Vacanța, p. 17 / Alegorie, p. 18 / Mila pământului, p. 19 / Proverb, p. 20 / Fabulă, p. 22 / Antipod, p. 23 / Nocturna, p. 24 / Vizite I, p. 26 / Vizite II, p. 27 / Soledad, p. 28 / ?, p. 30 / Din senin, p. 31 / Ordine, dezordine, p. 32 / Fantasmagoria, p. 33 / Jaf, p. 34 / Nuanțe, p. 35 / Apoteoza, p. 36 / Vedeniile pădurarului, p. 37 / Acel „eu însumi”, p. 38 / Sentința, p. 39 / Toma Necredinciosul, p. 40 / Aventură I, p. 41 / Aventură II, p. 42 / Epithalam, p. 43 / Spectacol, p. 45 / Și fauna, p. 47 / Cenaclu, p. 48 / Nirvana, p. 49 / Vita nuova, p. 50 / Protocol, p. 51 / Gravițațiuni, p. 52 / Natura și poetul, p. 53 / Moment, p. 54 / Aedificabo et destruam, p. 55 / Toamna 1934, p. 56 / Leviathan, p. 57 / Prinso, p. 58 / Portret, p. 60 / Recoltă, p. 61 / Ca Saul, p. 62 / T.B., p. 63 / Schiță pentru infernul meu, p. 65 / Armada, p. 67 / Alb și negru, p. 68 / Petrecere, p. 69 / Pact, p. 70 / Descinderea în prăpastie, p. 71 / Spiridușul somnului, p. 72 / O nouă planetă, p. 73 / Vestigii, p. 74 / Craiul Amurg, p. 75 / Eres, p. 76 / Guarda e passa, p. 77 / O ultimă întrebare, p. 78 / A VH-a indulgență, p. 79 / Copilul nostru, p. 80 / Mintuire, p. 81 / Epitaf, p. 82 / Orații de nuntă, p. 83 / Confidență, p. 84 / Cielu, p. 85 / Liniște, p. 86 / Post ludum, p. 88. *PE-O GURĂ DE RAI* (p. 91—247) : Un dor fără sațiu, p. 93 / Briareu, p. 94 / Comentariu la o viață pierdută, p. 95 / Cerb, p. 96 / Trif nebun, p. 97 / De caelo, p. 99 / Anotimp, p. 100 / Brumariul, p. 101 / Totul în juru-mi, p. 102 / Clipei, p. 103 / Oberon, p. 104 / Nunta, p. 105 / Rob Codru, p. 107 / Muza tragică, p. 108 / Aerul, tremurătorul, p. 109 / Rîzi de noi, p. 110 / Măiastră, p. 111 / Glosse, p. 113 / Bărbat voievodul, p. 114 / Să fiu amurgul, p. 115 / Hecate, p. 116 / Veniți, adieri, p. 117 / Vino, nu veni, p. 118 / Seraphita, p. 119 / Mozart, p. 121 / Fericirile, p. 122 / Dă-mi freământul, p. 123 / La moartea lui Paul Popescu, p. 124 / Preistorie, p. 126 / Scut, p. 128 / Soliloquiul, p. 129 / Elegie, p. 130 / Elisaftea, p. 131 / Atunci, acolo, p. 132 / Dulciule, ascunsule, p. 133 / Neființei, p. 134 / Mattinata, p. 135 / Ca frunza, p. 136 / Toamnă Trimisul, p. 137 / în loc de sonet, p. 138 / Am decăzut, p. 139 / Spaimă, p. 140 / Pe o gravură de Munch, p. 141 / Epopee, p. 142 / Așteaptă, p. 144 / Celui mai aproape, p. 145 / Elegie, p. 146 / Cîntec, p. 147 / Dintr-o iarnă, p. 148 / Cavalerul cu melc de aur, p. 149 / Lumea bună, p. 150 / în munți, p. 151 / Halo, p. 153 / Morgana, p. 154 / Cetele, p. 156 / Transilvania, p. 158 / Inscripție pe

marmora nopții, p. 160 / Deschide-te mormint, p. 161 / Laude, p. 162 / Anacreontica, p. 163 / Ispitele, p. 165 / Sălbatece visuri, p. 167 / Floare, p. 168 / Milul Umilul, p. 169 / Pe tema nopții, p. 170 / Călătoria, p. 172 / Thanatos, p. 174 / înaltă Clara, p. 176 / Intermezzo, p. 178 / Cuvinte, p. 180 / Din nefericire, p. 181 / Ochiul de aur, p. 183 / Semne de primăvară, p. 185 / Fîrtat, p. 186 / Duo, p. 187 / Descrescendo, p. 189 / Noapte — minune, p. 190 / Cele nouă surori, p. 192 / Portretul vechi, p. 193 / Humoresca, p. 194 / Gerard de Nerval, p. 195 / Cortegii, p. 197 / Cugete rele, p. 198 / Tinguioase, crengile, p. 199 / Latineasca paserilor, p. 200 / Fiul vorbind mamei sale, p. 201 / Aduse de noapte, p. 202 / La frumusețea ei, p. 204 / Al nopții, p. 205 / Ipostaze ale îngerului, p. 206 / Coleridge, p. 208 / Documente asupra melancoliei, p. 209 / Noapte din Andersen, p. 211 / Cîntec, p. 212 / Poetul și lumea lui, p. 213 / Către Fantasio, p. 214 / Ape și vis, p. 216 / Priveghiul, p. 217 / Mierla, delir întraripat, p. 219 / Vrajmașul a toate, p. 221 / Logodna, p. 222 / Una, p. 223 / Poarta, p. 224 / Defensio auctoris, p. 226 / Pe Cîmpia Turzii, p. 227 / Ascultînd cîntecele, 229 / Pandæmonium, p. 231 / Legendele mele, p. 232 / Satira duhului meu, p. 233 / Auspicii, p. 234 / De nimeni iubit, p. 235 / Stampă, p. 236 / Diată, p. 237 / Verba volant, p. 238 / Filomela, p. 239 / Unui poet, p. 241 / Adorația lunei, p. 243 / Nenumărații, p. 244 / Arcturus, p. 246 / Dimineța, p. 247.

IV VERSURI

București, Editura Eminescu, 1971. (Coperta de Cristian Miiller.) Format 120 X 190 mm; 385 (—400) p. Prețul 14,50. Cuprinde *ÎNTUNECATUL APRIL* (p. 5—90) : Ordin, p. 7 / Remember, p. 9 / Domnul Amărăciune, p. 10 / Idilă, p. 12 / Acum și aici, p. 14 / Episod, p. 15 / Cosmos, p. 16 / Praznic, p. 17 / A fost un mister, p. 18 / Un cuceritor, p. 19 / Vacanță, p. 20 / Alegorie, p. 21 / Mila pământului, p. 22 / Proverb, p. 23 / Fabulă, p. 25 / Antipod, p. 26 / Nocturnă, p. 27 / Vizite I, II, p. 29—30 / Singur, p. 31 /?, p. 33 / Din senin, p. 34 / Ordine, dezordine, p. 35 / Fantasmagoria, p. 36 / Jaf, p. 37 / Nuanțe, p. 38 / Apoteoză, p. 39 / Vedeniile pădurarului, p. 40 / Acel „eu însumi”, p. 41 / Mireasa Carpena, p. 42 / Toma Necredinciosul, p. 43 / Aventura I, II,

p. ~~44~~⁴⁵ / Epithalam, p. 46 / Spectacol, p. 47 / Și fauna, p. 49 / Cenuclu, p. 50 / Nirvana, p. 51 / Vita nuova, p. 52 / Protocol, p. 53 / Gravitațiuni, p. 54 / Natura și poetul, p. 55 / Prea multă lumină, p. 56 / Aedificabo et destruam, p. 57 / Toamna, 1934, p. 58 / Leviathan, p. 59 / Prinos, p. 60 / Portret, p. 42 / Recolta, p. 63 / Ca Saul, p. 64 / T.B., p. 65 / Schiță pentru infernul meu, p. 67 / Armada, p. 68 / Alb și negru, p. 69 / Petrecere, p. 70 / Pact, p. 71 / A vedea, vedere, p. 72 / Spiridușul somnului, p. 73 / O nouă planetă..., p. 74 / Vestigii, p. 75 / Craiul Amurg, p. 76 / Eres, p. 77 / Guarda e passa, p. 78 / O ultimă întrebare, p. 79 / A VII-a indulgență, p. 80 / Copilul nostru, p. 81 / Mintuire, p. 82 / Epitaf, p. 83 / Orații de nuntă, p. 84 / Confidență, p. 85 / Ciclu, p. 86 / Liniște, p. 87 / Post ludum, p. 89.

PE-O GURĂ DE RAI (p. 93—247) : Un dor fără sațiu, p. 93 / Briareu, p. 94 / Comentariu la o viață pierdută, p. 95 / Cerb, p. 96 ; / Trif nebun, p. 97 / De caelo, p. 99 / Anotimp, p. 100 / Brumariul, p. 101 / Totul în juru-mi, p. 102 / Clipei, p. 103 / Oberon, p. 104 / Nunta, p. 105 / Rob Codru, p. 107 / Muza tragică, p. 108 / Aerul, tremurătorul, p. 109 / Rizi de noi, p. 110 / Măiastră, p. 111 / Glosse, p. 113 / Bărbat voievodul, p. 114 / Să fiu amurgul, p. 115 / Hecate, p. 116 / Veniți, adieri, p. 117 / Vino, nu veni..., p. 118 / Seraphita, p. 119 / Mozart, p. 121 / Fericirile, p. 122 / Dă-mi freamătul, p. 123 / La moartea lui Paul Popescu, p. 124 / Preistorie, p. 126 / Scut, p. 128 / Soliloeviu, p. 129 / Elegie, p. 130 / Elisaftea, p. 131 / Atunci, acolo, p. 132 / Dulciule, ascunsule, p. 133 / Neființei, p. 134 / Mattinata, p. 135 / Ca frunza, p. 136 / Toamnă, Trimisul, p. 137 / în loc de sonet, p. 138 / Am decăzut, p. 139 / Spaimă, p. 140 / Pe o gravură de Munch, p. 141 / Epopee, p. 142 / Așteaptă, p. 144 / Cel mai aspru, p. 145 / Vei fi judecată după legea florilor, p. 146 / Cîntec, p. 147 / Dintr-o iarnă, p. 148 / Cavalerul cu melc de aur, p. 149 / Lumea bună, p. 150 / în munți, p. 151 / Aură, p. 153 / Morgana, p. 154 / Cetele, p. 156 / Transilvania — 1940, p. 158 / Inscripție pe marmura nopții, p. 160 / Lucifer, p. 161 / Laude, p. 162 / Anacreontica, p. 163 / Ispitele, p. 165 / Sălbatece visuri, p. 167 / Floare, p. 168 / Milul Umilul, p. 169 / Pe tema nopții, p. 170 / Călătoria, p. 172 / Thanatos, p. 174 / Înaltă Clara, p. 175 / Intermezzo, p. 177 / Cuvinte, p. 179 / Din nefericire, p. 180 / Ochiul de aur, p. 182 / Semne de primăvară, p. 184 / Firtat, p. 185 / Duo, p. 186 / Descrescendo, p. 188 / Noapte-minune,

p. 189 / Cele Nouă Surori, p. 191 / Portretul vechi, p. 192 / Humoresca, p. 193 / Gerard de Nerval,, p. 194 / Cortegii, p. 196 / Cugete rele, p. 197 / Tinguioase, crengile, p. 198 / Latineasca paserilor, p. 199 / Fiul vorbind mamei sale, p. 201 / Aduse de noapte, p. 202 / La frumusețea ei, p. 204 / Al nopții, p. 205 / Ipostaze ale ingerului, p. 206 / Coleridge, p. 208 / Documente asupra melancoliei, p. 209 / Noapte din Andersen, p. 210 / Cîntec, p. 211 / Poetul și lumea lui, p. 212 / Către Fantasio, p. 213 / Ape și vis, p. 215 / Priveghiul, p. 216 / Mierlă, delir întraripat, p. 218 / Vrăjmașul a toate, p. 220 / Logodna, p. 221 / Una, p. 222 / Poarta sublimă, p. 223 / Defensio auctoris, p. 225 / Pe Cîmpia Turzii, p. 226 / Ascultînd cîntecele, p. 228 / Pandemonium, p. 230 / Legende mele, p. 231 / Satira duhului meu, p. 233 / Auspicii, p. 234 / De nimeni iubit, p. 235 / Stampă, p. 236 / Diată, p. 237 / Verba volant, p. 238 / Filomela, p. 239 / Oare, p. 241 / Adorația lunei, p. 243 / Nenumărații, p. 244 / Arcturus, p. 246 / Dimineța, p. 247 /.

VINERI (p. 249—385) : Pămînt, p. 251 / Muzeul, p. 252 / Lucrarea ta, p. 253 / Cervantes, p. 255 / impresurarea, p. 256 / Vineri, p. 258 / Silentio, p. 260 / Iacob Beuri, valonul, p. 261 / în cer, în alt sat, p. 262 / Amintirea fratelui meu, p. 264 / L., p. 266 / Mauzoleul, p. 267 / Cum mortuis in lingua mortua, p. 269 / Lucitoare, p. 270 / în luna lui mai, p. 271 / Note, p. 273 / Am văzut, p. 274 / Mamei mele, p. 276 / Folclor, p. 277 / Ghinărar Marjori, p. 279/Toți crinii, p. 280 / Iubita, p. 281/Vasco, p. 282/întîlnirea mea cu muntele, p. 283 / L. vorbind, p. 284 / Rugămintea, p. 285 / Glasul, p. 287 / Basileos, p. 289 / Ancestralele, p. 291 / Unii și alții, p. 293 / Cînd firea nu iartă, p. 295 / La colocviul Descartes, p. 279 / Umbra, p. 289 / Rotund, p. 300 / Cuc, p. 302 / I.O.V., p. 303 / Invocație pentru vis, p. 304 / El Burlador, p. 306 / Distratul, p. 307 / Memorial, p. 308 / Soledad, p. 309 / Potestas clavium, p. 311 / Corp ceresc, p. 313 / Revederea din parc, p. 314 / Faptul divers, p. 316 / Teatrul, p. 317 / Pianissimo, p. 319 / Ultima noapte, p. 321 / Amarnic, p. 322 / Revizorul nostru, p. 324 / Un vis, p. 325 / Anul 1935, p. 327 / Leviathan 1935, p. 329 / Despre, p. 332 / Al cobuzului cîntec, p. 333 / Aurelia, p. 334 / Moralitățile, p. 335 / Trifoiul văzut ca o fiară, p. 336 / Aproape Novembre, p. 337 / Cu silve și ode, p. 338 / Los Angeles, p. 340 / Nordica, p. 341 / închinarea, p. 342 / Trecut, p. 343 / Ultimul școlar, p. 345 / Cîntînd, p. 347 / Actrițele, p. 349 / Ce cauți aici ?,

p. 350 / Chemarea, p. 352 / Ielele, Dinsele, p. 354 / Cel vis frumos, p. 356 / Legi riguroase, p. 359 / Ante, p. 361 / Un dar pentru mine, p. 363 / Sacerdoțiul, p. 365 / Magica, p. 366 / în arătare, p. 368 / Ipotești, p. 370 / Un timp, p. 371 / Singurătatea a VH-a, p. 372 / încheierea coloanei, p. 374 / Apocrifele, p. 376 / De plîns, p. 378 / Leoaica, p. 380 / Ca prin farmec, p. 382 / Salcie cu Pajură, p. 384.

V POEME

București, Editura Albatros, 1974. Cuvintul înainte de Petru Comarnescu. (Cu un portret al autorului, desen de Teodor Bogoi.) (Colecția „Cele mai frumoase poezii”.) Format: 105 X 145 mm ; 244 (—256) p. Prețul: 4,50 lei. Cuprinde: Ordin, p. 19 / Remember, p. 21 / Domnul Amărăciune, p. 23 / Idila, p. 25 / Proverb, p. 27 / Ordine, dezordine, p. 29 / Nocturnă, p. 30 / Vizite, p. 32 / Singur, p. 35 / Fabulă, p. 37 / Din senin, p. 38 / Fantasmagoria, p. 40 / Jaf, p. 41 / Acel „eu însumi”, p. 43 / Toma necredinciosul, p. 44 / Aventura, p. 46 / Spectacol, p. 48 / Craiul Amurg, p. 50 / Protocol, p. 51 / Epithalam, p. 52 / Prinso, p. 54 / Portret, p. 56 / Ca Saul, p. 57 / T.B., p. 58 / Schiță pentru infernul meu, p. 60 / Și fauna, p. 62 / A vedea, vedere, p. 63 / Spiridușul somnului, p. 64 / O nouă planetă, p. 65 / A VH-a indulgență, p. 66 / O ultimă întrebare, p. 67 / Post ludum, p. 68. Un dor fără sațiu, p. 70 / Briareu, p. 71 / Cerb, p. 73 / Aerul, tremurătorul, p. 75 / Anotimp, p. 76 / Brumariul, p. 78 / Trif nebun, p. 80 / Oberon, p. 82 / Nunta, p. 83 / Măiastră, p. 85 / Glosse, p. 87 / Bărbat voievodul, p. 88 / Hecate, p. 90 / Preistorie, p. 92 / Scut, p. 94 / Cel mai aspru, p. 96 / Atunci, acolo, p. 97 / Dulciule, ascunsule, p. 98 / Toamnă, trimsul, p. 100 / în loc de sonet, p. 102 / Spaimă, p. 103 / Epopee, p. 104 / Cîntec, p. 106 / Cavalerul cu melc de aur, p. 108 / Lumea bună, p. 110 / Transilvania 1940, p. 112 / Anacreontica, p. 114 / Floare, p. 116 / Milul Umilul, p. 117 / Thanatos, p. 119 / înalta Clara, p. 121 / Cuvinte, p. 123 / Cele nouă surori, p. 124 / Elisaftea, p. 126 / Cortegii, p. 127 / Cugete rele, p. 128 / Tînguioase crengile, p. 129 / Aduse de noapte, p. 130 / Al nopții, p. 132 / Documente asupra melancoliei, p. 138 / Noapte din Andersen, p. 135 / Poetul și lumea lui, p. 137 / Ape și vis, p. 138 / Mierlă, delir întraripat,

p. 140 / Logodna, p. 142 / Ascultînd cîntecele, p. 144 / Legendele mele, p. 146 / Nenumărații, p. 148 / Adorația lunei, p. 150 / Intermezzo, p. 151 / Arcturus, p. 153 / Dimineața, p. 154 / Muzeul, p. 155 / Cervantes, p. 157 / împresurarea, p. 158 / Silentio, p. 160 / în cer, în alt sat, p. 162 / L., p. 164 / Mauzoleul, p. 165 / Cum mortuis in lingua mortua, p. 167 / Iubita, p. 168 / Lucitoare, p. 170 / în luna lui Mai, p. 172 / Toți crinii, p. 174 / Rugămintea, p. 176 / Glasul, p. 178 / La colocviul Descartes, p. 180 / Ancestrelele, p. 182 / Cuc, p. 184 / Soledad, p. 185 / Ultima noapte, p. 187 / Revizorul nostru, p. 189 / Moralitățile, p. 190 / Los Angeles, p. 191 / Ielele, dinsele, p. 193 / Este descripția, p. 195 / Ante, p. 198 / Un dar pentru mine, p. 200 / Sacerdoțiul, p. 202 / Un vis, p. 204 / Ipotești, p. 206 / Un timp, p. 208 / Apocrifele, p. 210 / Ca prin farmec, p. 212 / Salcie cu pajură, p. 214.

VI UN DOR FARA SAȚIU

București, Editura Eminescu, 1976, Piața Scînteii nr. 1. (Format: 120 X 220 mm, 129 (—131) p. Prețul 7,25. Cuprinde: Alei, p. 5 / Pădurecele, p. 6 / Iulius Cezar, p. 8 / Ca un strigăt, p. 10 / Monos, p. 12 / Os domnesc, p. 16 / Mama focului, p. 18 / 15, în ajun, p. 19 / în pace, p. 21 / Glasul Petruului Cercel, p. 22 / Privește înapoi cu emoție, p. 24 / Ecurile, p. 26 / Oglinzile, p. 28 / Limpede ca lacrima, p. 30 / Rivo!, p. 32 / Ingrid, p. 34 / Miraculoasele, p. 36 / Contra-pasăre, p. 38 / Nu are nume, p. 40 / Bocetul lui Ion Vodă, p. 41 / Concertul, p. 43 / Doamnă cu toporaș, p. 51 / Ar fi o baladă, p. 53 / Moderato cantabile, p. 56 / Non grata, p. 58 / La cărămidă, p. 60 / Denis cel Scurt / La moartea lui Zed, p. 63 / Ingenioaso!, p. 65 / Dormind, p. 66 / Pietrele scrise, p. 68 / A treia ciripitoare, p. 70 / Citiți!, p. 72 / Glin, p. 73 / Istorisiri, p. 76 / Turnișor, p. 77 / Iberia, p. 79 / Anii mei, p. 82 / Thalassa, p. 83 / Cu privire la tabloul lui Delacroix, p. 84 / De l'infinito universo e mundi, p. 87 / Somnul, p. 90 / La cortul nopții, p. 92 / Fachir, p. 94 / Vrăjitoarea, p. 96 / Epistola către Corinthiana, p. 98 / Altul, același, p. 100 / Păsările de Aristofan, p. 102 / Ivire, p. 104 / încet, lumina, p. 105 / Iluzoria, p. 107 / Plus și minus, p. 109 / Moartea la pictorul Whistler, p. 111 / Egalii cu zero, p. 115 / Ruga fericitului

ÎNTUNECATUL APRIL

ORDIN (p. 35) : Publicată în *Vremea*, nr. 449 din 9 august 1936, p. 9. Poezia a fost inclusă în volumul *întunecatul April*; reluată cu modificări în volumele : *Poezii, Versuri, Poeme*.

Variantă

v. 7—17 au apărut în *Vremea* și în *întunecatul April* după cum urmează :

mi s-a făcut părul măciucă, pielea e o năframă mînjită de sînge,
mă vor zdrobi ca pe-un pesmete fălcile nopții.

N-am detestat niciodată amurgul și tăcerea
care sosesc hămesite din peșteri, din grote,
dar acum le insult și le strig :

REMEMBER (p. 36) : Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele : *Poezii, Versuri și Poeme*.

DOMNUL AMĂRĂCIUNE (p. 37) : Publicată în revista *Vremea*, nr. 462 din 8 noiembrie 1936, p. 4, cu titlul *Ceai* și fără motto. Inclusă cu modificări în *întunecatul April* și reluată în volumele : *Versuri și Poeme*.

Variat_

v. 3—4 au apărut în revista *Vremeot* după cum urmează :

Să nu mă cerți, să nu te miri, să nu cîrtești
dacă la frunte, pe recea tîmplă, un semn de taină ai să zărești.

v. 8—11 au apărut în revista *Vremea* și în *întunecatul April* astfel:

Îngerul morții, m-a luat de mână și m-a condus peste o punte...
Dă-mi pălăria, bastonul, masca, dă-mi și mănușile,
e cam târziu și de-am să plec, cerniți oglinzile, închideți ușile.

IDILĂ (p. 38) : Publicată în *întunecatul April*. Reluată cu modificări în *Poezii* și apoi reprodușă în *Versuri* și *Poeme*.

Variante

v. 5—8

Iubita mea și-a gravat numele pe nisip
pentru ca Dumnezeu sa-l poată citi ;
Dar oamenii prefera inscripțiile de granit
închipuindu-și că veșnicia le va șlefui.

(*întunecatul April*)

v. 10 stele veneau și ni se așezau pe umeri, în palmă,

(*întunecatul April*)

v. 13—18

Dar blestemele au adus într-o noapte furtuna,
Și rătăceam, două deznădejdi, pe negrele țărături.
Ți-s pleoapele celțuite de plms, și-e suflarea de gheață...
E numele tău, iubito, pe care-l îngînă oceanul,
Numele care mă lovește ca un gîrbaci peste față.

(*întunecatul April*)

ACUM ȘI AICI (p. 39) : Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Week-end*, și reluată cu modificări în *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 5 Splendorile mi-au examinat fața

(*întunecatul April*)

v. 10 și am rămas culcat pe spate

(*întunecatul April*)

v. 15 peste trupul nemișcat

(*întunecatul April* și *Poezii*)

EPISOD (p. 40) ; Publicată în *Vremea* nr. 449, 9 august 1936, p. 9. Inclusă în volumul *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 11 și cum se agită ca o eșarfă vocea

(*Vremea* și *întunecatul April*)

COSMOS (p. 41) : Publicată în volumul *întunecatul April* și produsă în *Poezii* și *Versuri*.

PRAZNIC (p. 42) : Publicată în volumul *întunecatul April*. Reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 5 Vai, iubito, ce umflate ți-s buzele !

(*întunecatul April*)

v. 11—12 Dar cine ți-a mâncat un sîn
ca un cancer hapsîn ?

(*întunecatul April*)

A FOST UN MISTER (p. 43) : Publicată în volumul *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 10 E moartea care te scrutează, care te paște.

(*întunecatul April*)

UN CUCERITOR (p. 44) : Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Balangoir*. Reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 5—8 Lăsați-mă să cad, lăsați-mă să mor
Toiagule, nu sprijini toamna și jalea.
Cînd mustul din struguri e stors
nălucile viei își iau calea și valea.

(*întunecatul April*)

VACANȚA (p. 45) : Publicată în volumul *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

ALEGORIE (p. 46) : Publicată în volumul *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 3 Dumnezeu trecea prin camera de culcare
(*întunecatul April*)

MILA PĂMÎNTULUI (p. 47): Publicată în volumul *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

PROVERB (p. 48) : Publicată în *întunecatul April* cu titlul PROVERB (I, II). Reprodusă în *Poezii* și reluată în *Versuri*. PROVERB II nu mai apare în nici un alt volum.

Variante

v. 1 Prichindeii cu capul cît o gălușcă
(*întunecatul April, Poezii*)

v. 22 Și pe trupul meu așternu o năframă.
(*întunecatul April, Poezii*)

Proverb (II)

Noaptea cu tichie de mărgăritar
a suflat în far.
Voi expedia mateloților o semilună
care să-i poarte pe calea cea bună.

Paznicul care ținea valurilor piept
avea stigmatetele morții pe brațul drept.
Spune, întunec, cine l-a tatuat
pe acest apostat ?.

Asupra mea planau negre bănuiele
pescărușii m-au atras în cursă cu momeli
și mi-au promis marea cu sarea
dacă le depăn întâmplarea.

A fost o năpastă;
viața paznicului era o pastă
care de miini se lipea
ca de o faptă rea.

fipoi, șontic, șontic veni și crima
inima lașă s-a predat prima.
Buzele amețite de un foarte vechi vin,
susurau în neștire : Amin.

Și poate moartea nu avea țile
dacă paznicul nu tăcea milc
și poate sîngele șarlantan
se irosea în van.

Voi, pescărușilor,
ungeți cu smoolă pragul și clanța ușilor.
Crima cînd o lua-o la sănătoasa
Tîrască după ea lucrurile, casa.

(*întunecatul April*)

FABULĂ (p. 49) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii*, ~~*Versuri*~~, *Poeme*.

Variantă

v. 8 să citesc ziare, să fumez, să dorm.

(*întunecatul April*)

ANTIPOD (p. 50) : Publicată în volumul *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

LECȚIE (p. 51) : Publicată în *întunecatul April*.

NOCTURNĂ (p. 52) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variante

v. 9—10 - Profesorul avea părul roș,
gușă, creastă și era cocoș.

(*întunecatul April*)

v. 13 Ei se ascundeau în funerarul pian
(întunecatul April)

v. 17—18 Și de trupul adolescenței se apropiiau
și cu lanțuri vrăjite o legau.
(întunecatul April)

UN DOMN BINE (p. 54) : Publicată în *întunecatul April*.
LECȚIA DE OPIUM (p. 55): Publicată în *întunecatul April*.
VIZITE I, II (p. 56) : Publicată (VIZITE I) în *Vremea* nr. 468,
20 decembrie 1936, p. 24, cu titlul *Vizita*. Inclusă în *întunecatul April* împreună cu *VIZITE (II)*. *VIZITE I* a fost reluată cu modificări în *Poezii, Versuri* și *Poeme*, iar *VIZITE II* a fost reprodusă în *Poezii, Versuri* și *Poeme*.

Variante

* Vizite I

v. 2 A*sosit în drumul meu pe o luntre fragilă.
(*Vremea, întunecatul April*)

SINGUR (p. 58): Publicată în *întunecatul April* cu titlul *VIZITA III* și reprodusă în *Poezii* (cu titlul *Soledad, Versuri* și *Poeme*).

? (p. 59): Publicată în *întunecatul April* cu titlul *VIZITA IV* și reprodusă în *Poezii* și *Versuri*.

VIZITE V (p. 60): Publicată în *întunecatul April*

FRIVOLITATE (p. 61) : Publicată în *întunecatul April*.

DIN SENIN (p. 62): Publicată în *Poezii* și reprodusă în *Versuri* și *Poeme*.

ORDINE, DEZORDINE (p. 63) : Publicată în *Poezii* și reprodusă în *Versuri*.

FANTASMAGORIA (p. 64) : Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în *Poezii, Versuri* și *Poeme*.

JAF (p. 65): Publicată în *Vremea* nr. 469, 3 ianuarie 1937, p. 13, cu titlul *SEMNE*. Inclusă în *întunecatul April* și reprodusă în *Poezii, Versuri* și *Poeme*.

NUANȚE (p. 66) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii* și *Versuri*.

VARIANTĂ

v. 11—14 Somnul meu era un Egipt mănos adăpat de fluviul Nil
somnul meu era veghiat de întunecatul April.

(întunecatul April)

APOTEOZA (p. 67) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 2 *Minunatele straie,*

(întunecatul April)

v. 10—14 Dă ordin ca priculiciul
să lase biciul.
Și pe cruntul gîde
întrebăM, pădure, de ce ride ?

(întunecatul April)

VEDENIILE PĂDURARULUI (p. 68): Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Marele păianjen (I)*. Reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

ACEL „EU ÎNSUMI” (p. 69) : Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Marele păianjen (II)*. Reprodusă în volumele *Poezii, Versuri* și *Poeme*.

Variante

v. 7—8 Și cum rideam,
calau somnului de ceață, slîi

(Întunecatul April)

v. 9—12 Și cînd moartea s-a ivit,
de pe umeri capul mi s-a destituit.
Și cîfegâij^roce s-a încrunțat,
ștergerile viații șăgalnice s-au predat.
(întunecatul April)

MIREASA CARPENA (p. 70) : Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Marele păianjen (III)*. Reluată cu modificări în volumele *Poezii* (cu titlul *SENTINȚA*), *Versuri*.

Variante

v. 1 Asasinul năzdrăvan urmărit de dulăul spaimei

v. 7 Palidule ucigaș, închină-te.
(întunecatul Apt ii)

v. 10—16 de gheara cleștelui de calvar, de cruce.
Smulgeți-mi nn^hiile și veșnic voi fi
asasinul crud,
anahoretul crimei.

Domnule procuror, apropie-te;
voi lămuri enigma teribilă,
misterul care-mi prăda și-mi omora somnul :
Am sugrumat statuile vîrstei mele.
(întunecatul Ajtril)

TOMA NECREDINCIOSUL (p. 71) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

VARIANTĂ

v. 3—4 E liliacul vieții
care-și caută noaptea și cîntăreții.
(întunecatul April)

AVENTURA I, II (p. 72): Publicată în *Vremea* nr. 458, 11 octombrie 1936, p. 4. Inclusă în volumul *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Aventura I

Variante

v. 9 Tărîna de asemeni fu extrem de mirată :
Vremea, întunecatul April)

v. 13—16 Maștera lună aruncă năvoade,
noaptea trimite poteri, iscoade ;
Să mi-1 aduceți legat burduf
pe cel care a tras chiulul morții și doarme acum
pe o pernă de puf.
Dar Dumnezeu a intervenit la vreme :
Omul palid e aici, nu se vaită, nu se teme,
nu-1 mai căutați degeaba pe jos
printre lucruri compromise.
El e în oastea mea un nour, un fulger,
o ploaie pare-mi-se.

(Vremea, întunecatul April)

EPITHALAM (p. 74) : Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

SPECTACOL (p. 75) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 5—6 Un dezastru se postase aproape de scenă
și o blazare avea migrenă
(întunecatul April)

v. 9—14 O plictiseală
vagabonda prin sală.
O naivitate
căzuse pe spate.
O candoare
zăcea în picioare.
(întunecatul Ap-ii)

v. 27 Atunci apăru la rampă Ariei
ca un mieluşel
(întunecatul April)

ȘI FAUNA (p. 77): Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Bal*. Reluată cu modificări în *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

AEDIFICABO ET DESTRUAM (p. 86): Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 4 din care îngerii au încercat să se-nfrupte.
(*întunecatul April*)

TOAMNA 1934 (p. 87): Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

LEVIATHAN (p. 88): Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

PRINOS (p. 89): Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

PORTRET (p. 90): Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 9 Guzgani, de ce i-ați ros ghetetele?
(*întunecatul April*)

RECOLTA (p. 91): Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

CA SAUL... (p. 92): Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

AȘTEPTARE (p. 93): Publicată în *întunecatul April*.

PE FLUVIUL HAOS (p. 94): Publicată în *întunecatul April*

T.B. (p. 95): Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Ivan Turbincă*. Reluată cu modificări în *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

Variante

v. 1—4 Noaptea m-a zgâlțit de umeri și m-am trezit.
La naiba cearșafuri, la o parte arzătoare
tunică a lui Nessus,
dintr-o fotografie tatăl îmi face semne
și aruncă din ramă un zîmbet nespus.
(*întunecatul April*)

v. 5—8 Tată, spune-mi ce se petrece în cer,
sînt și acolo păduri, anotimpurile se succed
în aceeași ordine?
Dumnezeu cînd aude cîntarea măiastră a paserilor
nu tresare ca cineva trăznit de oracolul
propriei sale voci?
(*întunecatul April*)

v. 10 Ah, le stă bine așa, în hainele negre,
la concertul de gală.
(*întunecatul April*)

v. 11 Cum ascultă cu ochii închiși bocetul viorilor.
(*întunecatul April*)

v. 12 cînd bagheta dezlănțuie o furtună finală,
(*întunecatul April*)

v. 13—16 Fiule, fiule, cum ți s-a muiat glasul,
și umbra consternată vine către mine, subțiratic val,
nu ești tu oare o fantomă,
patul tău nu e cumva un cal?

v. 11 cum ascultă cu ochii închiși un lamento
(*întunecatul April*)
(*Poezii*)

v. 11 cum ascultă, ochii închiși, un lamento
(*Versuri*)

VersuTli **ZI*** *reIU3ta C'' m0dU1Cări în*

Variante

v. 11 Și un album și o plimbare cu sania pe strada
care se clătina.
(*întunecatul April*)

v. 14 un pas cutezător care trecea peste abis...
(întunecatul April)

v. 15—21 odaia în care amurgul roșcovan cădea
și un pumnal uitat pe dușumea.

Aceste lucruri sibilice îmi dau de furcă,
grăi vîntul prin vis ;
un amurg, un pumnal, un abis.
Ce se ascunde oare în falduri, în perdea ?
Cine pindește, dacă nu Ea ?

(întunecatul April)

ARMADA (p. 97): Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Cînd apele vin mari* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 3 De cînd îl admir, de cînd îl plac,
(întunecatul April)

ALB ȘI NEGRU (p. 98) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 8 Puneți-i măcar un fluier la chimir
(întunecatul April)

PETRECERE (p. 99) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 4 veniți cu sutele, cu miile
(întunecatul April)

v. 6 veniți cu miile, cu milioanele.
(întunecatul April)

PACT (p. 100) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 11—12 Doamne unde ți-s zalele
și unde chimvalele.
.....
(întunecatul April)

INTIMITATE (p. 101) : Publicată în *întunecatul April*

A VEDEA, VEDERE (p. 102) : Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Descinderea în prăpastie* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 6 care aleargă ca un mesager nebun prin vinele vieții
(întunecatul April)

v. 9—12 Dați-mi lampa lui Aladin, ..
vreau să mă plimb prin labirintul morților.
Rugăciune, așterne-mi pe buze cucută, pelin,
așteaptă-mă, lună, în umbra porților.
(întunecatul April)

SURPRIZĂ (p. 103) : Publicată în *întunecatul April*

SPIRIDUȘUL SOMNULUI (p. 104) : Publicată în *întunecatul April* și reprodușă în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

O NOUĂ PLANETĂ (p. 105) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 10—13 Eu îi șoptesc : poftim păpușă !
ii ofer dulceață și cafea
doar o mai sta. >>
(întunecatul April)

VESTIGII (p. 106): Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

- v. 2 de Muma-Pădurii care nu avea nici un dinte
(*întunecatul April*)
- v. 4 de culoarea straiului tău, Părinte.
(*întunecatul April*)
- CRAIUL AMURG* (p. 107) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variante

- v. 4 pe copacii care începuseră a plînge
(*întunecatul April*)
- v. 6—7 aveau aripi de diamant, de cărbune
Și aruncau către ceruri
(*întunecatul April*)

ERES (p. 108) : Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

GUARDA E PASSA (p. 109) : Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Prezență*. Reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

- v. 4 jalea ta să nu se compromită
(*întunecatul April*)
- v. 10 ca peste o plictisitoare carte
(*întunecatul April*)

O ULTIMA ÎNTREBARE (p. 110) : Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

A VII-A INDULGENȚĂ (p. 111) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variante

- v. 6 a rămas printre jerbe de flăcări, printre amulete ;
(*întunecatul April*)

- v. 9—12 Voi dormi somnul fără umor al pietrei rude.
Spectrele mascaradei s-au risipit,
A expirat autorul acestor poeme
băiatul certat cu îngerii.
(*întunecatul April*)

- v. 13—16 Tată, fii atent să nu te păteze
noroiul singelui meu frenetic.
Purpura lui e amăgitoare :
un vierme perfid îi ciugulește slava.
(*întunecatul April*)

COPILUL NOSTRU (p. 112) : Publicată în *întunecatul April* cu titlul *Qalis artifex pereo* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

- v. 5 Iară și iară mă voi lovi cu capul de pereți
(*întunecatul April*)

MÎNTUIRE (p. 113) : Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

EPITAF (p. 114) : Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

ORAȚII DE NUNTĂ (p. 115) : Publicată în *întunecatul April* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

CONFIDENȚĂ (p. 116) : Publicată în *întunecatul April* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

- v. 5 Clopote, dangătul vostru mă sperie
(*întunecatul April*)
- v. 8 alean, vino de mă sperie
(*întunecatul April*)
- v. 11 și 12 așa mă voi supune cînd uraganele
urla-vor nebune : în genunchi, în genunchi.
(*întunecatul April*)

Variantă

v. 4 privighetori din balcon de alun
(*Universul literar*)

DE CAELO (p. 130) : Publicată în *Universul literar*, nr. 13, 23 martie 1940, fără titlu, făcând parte din ciclul *Pe-o gură de rai*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 15 ce-i rătăcitoare
(*Pe-o gură de rai*, *Universul literar*)
15 ce-i clocotitoare
(*Poezii*)

ANOTIMP (p. 131) : Publicată în *Universul literar*, nr. 39, 30 sept. 1939, p. 1, reluată cu modificări în *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 9 Cereștile drumuri
(*Universul literar*)

BRUMARIUL (p. 132) : Publicată în *Universul literar*, nr. 36, 30 august 1931, p. 3. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

Variantă

v. 4 Și îngerii, triști castelani la geamuri.
(*Universul literar*, *Pe-o gură de rai*)

TOTUL ÎN JURU-MI (p. 133) : Publicată în *Universul literar*; nr. 33, 10 august 1940, p. 5, făcând parte din ciclul *Sanctuar*. Reluată în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*.

'*CLIPEI* (p. 134) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 august 1940, p. 5. Inclusă în *Pe-o gură de rai* și reprodusă în *Poezii*, *Versuri*.

OBERON (p. 135) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

NUNTA (p. 136) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 21 decembrie 1940, p. 3. Reprodusă în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Versuri*.

ROB CODRU (p. 137) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și este reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 4 pe munte, în lumina de sus !
(*Pe-o gură de rai*)

v. 5—6 îngerii chiar s-au mirat
gloanțe de aur cum te-au secerat,
(*Pe-o gură de rai*)

v. 13—14 Când stoluri de stele s-au dus
la neagra noapte, scut al tăcerii,
(*Pe-o gură de rai*)

v. 4 pe muntele Daciei, sus !
(*Poezii*)

MUZA TRAGICA (p. 138) : Publicată în *Universul literar*, nr. 36, 30 august 1941, p. 3 și reprodusă în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Poeme*.

AERUL. TREMURĂTORUL (p. 139) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 19 august 1939, p. 5, făcând parte din ciclul *Noaptea regilor* și avînd dedicația „lui Dan” (este vorba de scriitorul Dan Botta, fratele mai mare). Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

Variante

v. 5 oh, noaptea întreagă a lunecat
(*Universul literar*)

v. 10 o amiază faunescă ; acesta fu darul.
(*Universul literar*, *Pe-o gură de rai*)

RÍZI DE NOI (p. 140): Publicată în *Universul literar*, nr. v 33, 19 august 1939, p. 5, făcînd parte din ciclul *Noaptea regilor*, ciclul ce poartă dedicația „lui Dan”. Reprodusă în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

MĂIASTRĂ (p. 141) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodusă în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

PREA MULTĂ UMBRĂ (p. 142) : Publicată în *Pe-o gură de rai*.

GLOSSE (p. 143) : Publicată în *Pe-o gură de rai* cu mottoul „Domnul îmi spuse : Nu te turbura. Îți voi da carte Vie.” (Sfânta Theresa din Avila). Reluată cu modificări în *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variante

- v. 1—5 Carte Vie Domnul mi-a dat
cu inscripții strălucitoare,
în cerul de îngeri sculptat.
Și la magica filă a șaptea,
acolo e noaptea.
(Pe-o gură de rai)
- v. 8 cu îngerul ce mă protege.
(Pe-o gură de rai)
- v. 13 Nu, îngere, nu,
(Pe-o gură de rai)
- v. 17 cea plină de cîntece.
(Pe-o gură de rai)

BĂRBAT VOIEVODUL (p. 144) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodusă în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

SĂ FIU AMURGUL (p. 145) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 august 1940, p. 5, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Sanctuar*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*, reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

HECATE (p. 146) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variante

- v. 1—4 De-aș fi Noapte ! In mare să bat
cu a lunei de morți purtătoare săgeată,
de sulița stelei brațul să reazim,
să încing, domnește, a zeilor spată !
(Pe-o gură de rai)
- v. 5—8 Neomenoaso,vii tot mai rar,
și treci tot mai rar peste nopțile mele, pe frunte...
Pulberea, ea, doar a rămas
din gloria dusei, detronatei nunte !
(Pe-o gură de rai)
- v. 10 și toarnă-mi, însingerato, vinul uitării în cană.
(Pe-o gură de rai)
- v. 16 și toarnă-mi însingeratul, vinul uitării în cană.
(Poezii)

VENIȚI ADIERI (p. 147) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

- v. 4 și voi fulgerări și voroave !
(Pe-o gură de rai)
- v. 5—6 Dumnezeire și Noapte ! Un înger își trece
aurele-daruri de pe un umăr pe altul.
(Pe-o gură de rai)

VINO, NU VENI (p. 148) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 19 august 1939, p. 5, făcînd parte din ciclul *Noaptea regilor*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*.

Variante

- v. 4 sorbindu-ne privirile adinei, amare.
(Universul literar)
- v. 5 Ah, frumoasă și tristă erai !
(Universul literar)

Și mă ridic. Și tremur. Văpaia mă-ncinge,
cumplit ca pe rug mă-nfășoară.
Oh, cine, cine văpaia va stinge,
și ochii tăi puri de vioară !

(*Pe-o gură de rai*)

ISAIA XIX, 20 (p. 163) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 19 august 1939, p. 5. Reluată cu modificări în volumul *Pe-o gură de rai*.

Variantă

v. 1—4 O stea în ceruri e furia Mielului
Zadarnic în păduri te amesteci cu noaptea !
Umbra nu poate opri furia Mielului
ea vine, vine ca o sabie, noaptea...

(*Universul literar*)

DULCIULE ASCUNSULE (p. 164) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodușă în volumele *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

NEFIINȚEI (p. 165) : Publicată în *Universul literar*, nr. 13, 23 martie 1940, p. 3, fără titlu, făcând parte din ciclul *Pe-o gură de rai*. Reluată cu modificări în *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*.

Variante

v. 6 Oh, destul am jelit și destul

(*Universul literar*)

v. 13—14 ticăloșia ta somptuoasă oricărei fidelități sarbede.

(*Universul literar*)

MATTINATA (p. 166): Publicată în *Universul literar*, nr. 48, 2 decembrie 1939, p. 3, fără titlu, făcând parte din ciclul *Sălbatece visuri*. Reluată cu modificări în volumele : *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Versuri*.

Variante

Spună îngerii că ești
lumina ochilor dumnezeiești ;
de-ar fi să fii dulcele-mi sicriu,
vare nu vreau să știu.

(*Universul literar*, *Pe-o gură de rai*)

v. 12 vale, argintia mea cruce.

(*Universul literar*)

v. 12 vale de liniște, cruce.

(*Pe-o gură de rai*)

CA FRUNZA (p. 167) : Publicată în *Pe-o gură de rai*. Reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 2 dară pe lume și tristețea cade.

(*Pe-o gură de rai*)

v. 13—16 Ca frunza-n codru și tristețea cade.
Sînt vinovat de jale, oare, lume ?
în care stea, pe care țârm anume
Stai tu, Rai dulce? Sau tu, hîde Iade?

(*Pe-o gură de rai*)

TOAMNĂ, TRIMISUL (p. 168) : Publicată în *Universul literar*, nr. 44, 4 noiembrie 1939, p. 3, fără titlu, făcând parte din ciclul *Solie*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

Variantă

v. 1—16 în lunca unde visam
visul în care te cunoșteam
cil sabia descriind paradisul
a sosit albastrul, trimisul.

Rătăceam pe aproape de lacuri,
prin pădurea veche de veacuri,
numai cu visul. Noi doi.
Ne luase cerescul șuvoi !

Dar moartea văzu cum treceam
prin șoptireă pădurii ce ascultam.
Ea văzu. Și albastrul, trimisul,"

: < mi-a ucis fericirea și visul.

în lunca în care visai mai an,
doarme limpedele meu mărgean ;
prin pinza cerurilor eterne,
grea ploaie se cerne !

(Universul literar)

ÎN LOC DE SONET (p. 169) : Publicată în *Universul literar* nr. 36, 30 august 1941, p. 3, fără motto, cu titlul *Hossanah in Excelsis*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

Variante

v. 1—15 Printre lacrimi te caut
Arcadie a toamnei înalte ;
dar inger, cîntărețul din flaut,
cunoaște oare Arcadii alte ?
E masca lunei aprinse, pe dealuri,
sărutarea Fericii pe văi ;
o, pastora serbare a lunei
și steaua umedă a ochilor tăi !
Mi-ai spus doar : „Sînt în pace”
și aruncat-am cuvintele unei teribile renunțări,
și m-am depărtat în tăcere și lacrimi,
veșnic prins în hora Eumenidelor.
O, numai că nu muream de multă voie rea î
Dar veniră foarte clarii, plinitorii Legii,
îngeri, să te ia.

(Universul literar)

v. 12 pururi prins în hora Eumenidelor.

(Pe-o gură de rai)

AM DECĂZUT (p. 170) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3, cu titlul *Castelul interior*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri*.

Variantă

v. 17—19 O, sunt singur în lutul meu,
ascultînd pasul purtătorilor
cu moartea mea pe umere, greu.

(Universul literar, Pe-o gură de rai)

SPAIMĂ (p. 171) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3, cu titlul *Teamă*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

V. 6—7 Era ziuă-n zori. Pal înger pluti,
pe coarde pluti loviridu-le-n treacă.

(Universul literar și Pe-o gură de rai)

PE-O GRAVURĂ DE MUNCH (p. 172) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 aug. 1940, p. 5, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Sanctuar*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*.

Variante

v. 1—20 Printre umbre
în odaia străveche.
Fetișcana începe să danseze
și eu ca un Irod stau sîngeros,
totul măsurînd
alintînd gînduri de răzbunare și ură
contra nebunei mele tinereți.
Destul, destul ! Jocul acesta ce-mi fu drag
îl știu ; și mîna ce palpită
culegînd lăcrimioarele unei primăveri închipuite
și dimineața care intra ca un sicriu
aceeași de totdeauna dimineață-anemonă.
Oh, atunci întunerecul mă acoperă
și noaptea primordială din care se născură
miriadele.
Și același dans, aceeași fetișcană,
aceeași dimineață-anemonă și cuvintele mele
ce se repetau, aceleași : Destul, destul !

(Universul literar)

v. 1—20 Printre umbre,
în odaia străveche.
Aici e cuprins Paradisul,
în odaia străveche,
unde totul e har, simetrie și pace.

Și iată că roza palpită în vase,
 muiată-i în singe suava ei floare.
 Și crinii aminte-și aduc
 de a lor neroniană splendoare ; -
 Și rarele dalii aminte-și aduc
 de saturnalii.
 Ah, demonica natură ascunsă a florilor,
 metamorfozele l
 Ce capete de ciini răsar din rozele
 întunecate ca haitele iadului.
 Dar veghează-n fereastră o cruce,
 o rază de aur ce a înger aduce.
 în albastra noapte spumoasă
 înecată-i Gomora...
 Și fetișcana începe să joace.
 Destul, destul î Jocul acesta ce-mi fu drag
 îl știu.
 Și aurora
 și lăcrimioarele unei primăveri închipuite,
 și dimineața care intra ca un sicriu,
 aceeași, de totdeauna dimineață-anemonă
 Ah, atunci întunerecul mă acoperă
 și noaptea primordială din care se nascură
 miriadele.
 Și același joc, aceeași fetișcană,
 aceeași dimineață-anemonă și cuvintele mele
 ce se întorceau aceleași: Destul, destul!
 (Pe-o gură de rai)

PSYCHE (p. 173) : Publicată în *Universul literar*, nr. 47, 7 noiembrie 1942, p. 3 și inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*.

PĂDURILE RĂPITE DE VÎNT (p. 174) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 august 1940, p. 5 și inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*.

EPOPEE (p. 175) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reproducă în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

AȘTEAPTĂ (p. 176) : Publicată în *Universul literar*, nr. 36, 30 august 1941, p. 3. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Versuri*.

Variante

- v. 5—8 Și cimpoiașul, amarul, când trece
 chemîndu-mă, stam împietrit
 sub mistica licărire din astre :
 ochii lynxului, ochii răi m-au orbit.
 (*Universul literar, Pe-o gură de rai*)
- v. 14 Așteaptă !
 (*Universul literar*)
- CEL MAI ASPRU* (p. 177) : Publicată în *Universul literar*, nr. 47, 7 noiembrie 1942, p. 3, cu titlul *Ad astra*. Inclusă, cu același titlu în volumul *Pe-o gură de rai*, și reluată cu modificări în volumele *Poezii* (cu titlul *Celui mai aspru*) și *Versuri*.

VARIANTĂ

- v. 1—8 Cu mine împacă-mă îngere,
 că, iată și una, și-n lună șipriul...
 Dacă am ars, dă nopții cenușa,
 viu de mai sunt, usucă-mi viul.
- O, auzi, mintea-mi rup alăute,
 în pădurea ce freamătu-mbată...
 Și adoniana lucire a stelei pierdute,
 îngerul cu luna în pleată.
 (*Universul literar, Pe-o gură de rai*)
- v. 2 ca Ivan Turbincă să închidem sicriul
 (*Poezii*)

VEI FI JUDECATĂ DUPĂ LEGEA FLORILOR (p. 178) : Publicată în *Pe-o gură de rai* cu titlul *Elegie*. Reluată cu modificări în volumele *Poezii* (unde apare cu același titlu) și *Versuri*.

Variante

- v. 1 și 3 O Simplitate, un fum,
 (*Pe-o gură de rai, Poezii*)
- v. 13 și-i nesfirșit ecoul nebun...
 (*Pe-o gură de rai*)

În ediția de *Poezii*, poezia se încheie la versul 10 inclusiv. *CÎNTEC* (p. 179) : Publicată în *Universul literar*, nr. 39, 30 septembrie 1939, p. 1 și inclusiv în *Pe-o gură de rai*. Reprodușă în volumele *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

DINTR-O IARNĂ (p. 180) : Publicată în *Universul literar*, nr. 10, 7 martie 1942. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri*.

Variantă

v. 4 E Molda, poate, ce-și cheamă stăpînul
(*Universul literar*, *Pe-o gură de rai*)

CAVALERUL CU MELC DE AUR (p. 181) : Publicată în *Pe-o gură de rai* cu titlul *Cavalerul cu Melcul de aur* și reprodușă în *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

LUMEA BUNĂ (p. 182) : Publicată în volumul *Poezii* și reprodușă în volumele *Versuri* și *Poeme*.

LOCUL ALES (p. 183) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*.

Variantă

v. 17 nu crede că-i, în Prater, chivără lunei,
(*Universul literar*)

ÎN MUNȚI (p. 184) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 21 decembrie 1940, p. 3. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*.

Variante

v. 6—10 O noapte de paradisuri
asupra-mi se cerne.
Voi, Umbră cu jalea să umplu valea,
ci, carpatică noapte, arată-mi tu calea
spre îndurătoarele cîmpuri eterne.
(*Universul literar*)

v. 21—25 Mă încercă un demon
la căderea serii ;
stă la hotare, între bine și rău,
între demoni, el, cel mai rău,
amicul tăcerii.
(*Universul literar*)

v. 21—25 Mă încercă un demon
la căderea serii ;
la cumpănă stă, între bine și rău,
printre demoni, el, cel mai rău,
heraldul tăcerii.
(*Pe-o gură de rai*)

AURĂ (p. 185) : Publicată în *Universul literar*, nr. 48, 2 decembrie 1939, p. 3, cu titlul *Halo*. Inclusă cu același titlu în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 5—16 Singurătatea mie nu-mi spune
că luna se învață ca o rugăciune,
că-s palorile ei aceste medalii
ascunse-n vitralii.

Sortile mele prea darnice
datu-mi-au bunuri amarnice,
ursitele mele deșarte,
datu-mi-au crezul în moarte.

Și tu, lumină, oare ce-mi dăruie ?
Culmile reci de pe care te năruie !
Și tu, dragoste (căci așa te socot) ?
Doar o durere ; și asta e tot !

(*Universul literar*, *Pe-o gură de rai*)

MORGANA (p. 186) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

V. 1 Cîmpia locuită de morți,
(*Universul literar*)

CETELE (p. 187) : Publicată în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 7 Cînd îmbătrînești
(*Pe-o gură de rai*)

v. 21 în cumplita lumină vei sta !
(*Pe-o gură de rai*)

v. 22 o, ma voi ruga
(*Pe-o gură de rai*)

v. 7 Cînd încărunești
(*Poezii*)

CHIPUL MORȚII (p. 188) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 1940, p. 3, fără titlu făcînd parte din ciclul *Cetatea inger*. Reluată cu modificări în volumul *Pe-o gură de rai*.

Variante

v. 6 să fug lasă-mă.
(*Universul literar*)

v. 19 te apuc de toarte
(*Universul literar*)

v. 24—27 Aho, aho ;
am de tine parte,
lunatece chip,
dulce, lină Moarte.
(*Universul literar*)

TRANSILVANIA 1940 (p. 189) : Publicată în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 35—41 roata e visul, visele amare,
roata e perna în lacrimi scăldată,
în lacrimi amare.
Zadarnic, zadarnic spui morții :
Vino ! Sunt gata !
Ea nu te aude, nu. Roata
nu te dă morții.
(*Pe-o gură de rai*)

ÎN CER ÎN ALT SAT (p. 191) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3 și inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*.

INSCRIȚIE PE MARMURA NOȚII (p. 192) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodușă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

LUCIFER (p. 193) : Publicată în *Pe-o gură de rai* cu titlul *Deschide-te mormînt* și reprodușă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

LAUDE (p. 194) : Publicată în *Universul literar*, nr. 44, 4 noiembrie 1939, p. 3, făcînd parte din ciclul *Solie*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reprodușă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

ANACRENOTICĂ (p. 195) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodușă în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

ISPITELE (p. 197) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 august, p. 5, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Sanctuar*. Inclusă în *Pe-o gură de rai* și reprodușă în *Poezii*. Reluată cu modificări în volumele *Versuri*.

Variantă

v. 5—9 Pădurile toamna-și aruncă
masca de aur. E o sfidare,
Naiada, satirul, elanii,
odată cu apa, cu anii,
odată cu toate, s-au dus.
(*Pe-o gură de rai, Poezii*)

SĂLBATECE VISURI (p. 198) : Publicată în *Universul literar*, nr. 48, 2, decembrie 1939, p. 3. Inclusă în *Pe-o gură de rai* și reprodușă în *Poezii* și *Versuri*.

FLOARE (p. 199) : Publicată în *Universul literar*, nr. 44, 4 noiembrie 1939, p. 3, fără titlu, făcând parte din ciclul *Solie*. Inclusă în *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 1—12 De ți-ar sta șoimul pe umărul drept
ai fi solia pe care-o aștept,
cu cerul pe buze, cerul știind
și ca îngerul ferice fiind.

Solia vine prin străini
trasă de lebede și pinguini !
Solia vine prin păduri
purtînd zdrențe și regești vechituri !

Ah, Solie de moarte, străbuno,
toba ta bate-o și sun-o î
Și sun-o și bate-o nebun, toboșare,
că se lasă frigu-n oscioare !

(*Universul literar*, *Pe-o gură de rai*)

SANCTUAR (p. 200) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 august 1940, p. 5, făcînd parte din ciclul *Sanctuar*, fără titlu și fără motto. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*.

PRIN MĂRILE VII (p. 201) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 21 decembrie 1940, p. 3, făcînd parte din ciclul *Cetatea înger*. Reluată cu modificări în volumul *Pe-o gură de rai*.

Variantă

v. 24—27 Ah, corbi croncănituri
ai nopții răi feciori,
mă bintuie foarte
dorul de moarte.

(*Universul literar*)

MILUL UMILUL (p. 202) : Publicată în *Universul literar*, nr. 47, 7 noiembrie 1942, p. 3. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 16—20 — Primește-1, primește-1,
că e frig și e seară,
oaspele acesta era Cel Dorit.
O, m-am săturat de vocea ta clară,
m-am săturat de Poetul iubit.

(*Universul literar*, *Pe-o gură de rai*)

PE TEMA NOPTII (p. 203) : Publicată în *Universul literar*, nr. 13, 23 martie 1940, făcînd parte din ciclul *Pe-o gură de rai*, fără titlu. Inclusă în *Pe-o gură de rai* cu același titlu și reproducă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

CĂLĂTORIA (p. 204) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3, făcînd parte din ciclul *Priveghi*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 1—3 Un înger codobelc
din morți, din rovine,
la vatra mea vine.

(*Universul literar*)

v. 19—20 eu, pe apa luminii,
de mult eram dus.

(*Pe-o gură de rai*)

NU CULES, CI SMULS (p. 205) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 21 decembrie 1940, p. 3, făcînd parte din ciclul *Cetatea înger*. Inclusă în *Pe-o gură de rai*.

THANATOS (p. 206) : Publicată în volumul *Poezii* și reluată cu modificări în volumele *Versuri* și *Poeme*.

v. 16—20 Talpa-Iadului, nu răspunde încă
prezent, omniprezent,
la apelul nostru.
Nu mă fascina încă
stea colțuroasă, fintină adîncă.

Moarte, părul tău
ea o întunecime cade,
ochii îmi ard, mă frige negura lui,
părul tău, moarte, ca un demon cade.
Ah, eu sînt fructul, eu aşteptarea,
dar ştiu bine că nu voi fi cules
alb ca noaptea
sub al Cintyei suris argintiu :
voi fi smuls de către moarte,
voi fi smuls, asta ştiu.

(Poezii)

ÎNALTA CLARA (p. 207): Publicată în *Universul literar*, nr. 13, 23 martie 1940, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Pe-o gură de rai*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri* şi *Poeme*.

Variante

v. 1—25 Acel palid August s-a întors,
plecat era şi s-a întors.
Regele cu schiptrul de aur
ce dus a fost
August al nostru dezolatul,
mult iubitul August s-a întors.
îi ard stelele haina de-a lungul, de-a latul,
de ochiadele jalnicei luni fiind el săgetatul.
(Incendiul pornit în ceruri, după orînd,
sfrîşeşte în agonie, în August luminatul
suspînând...)
Mină arhaică a Măriei
din icoanele copilăriei,
dezmiardă-mi fruntea ce focuri dogoare.
Fîntîni de poveste, ape rătăcitoare
veniţi-mi în jur
ca bocitoarele crăieşei ale basmului
să vă dărui lacrima învierii mele
din pustiul „Nu-mi pasă”,
a învierii dintr-o secetă decît moartea mai dureroasă !
Ah, inimă, îţi jur
că tristeţea cade ca o ploaie din stele reci,
că doar am văzut-o cum cădea
frumoasa tristeţe în August,

ah, am văzut-o cum se culca
la picioarele mele,
cum curgea
delicata, fluida, fugara tristeţe.

(*Universul literar*)

v. 1—25

August al tristeţei s-a întors,
din amarele şi veşnic noptatecul Nord, s-a întors.
Regele cu schiptrul de aur,
cu inel din pur ametist,
August al nost', August cel trist,
s-a întors. Arde în cerul autumnal,
arde Potirul, Sfîntul Graal.
Şi înaltă Clara plină-i de trofee...
Oh, o purtau prin cer alizee
şi boarea din codri, din adîncea-mi Vlăsie
plină de a. mierlelor volubilă, vie
desperată Ossanah, de păsăreasca babilonie.
Toată paserea, vorbind pe limba ei,
îmi spune de farmecul înaltei Clarei.
Sădiţi, ingeri, ca un arbore ancora
şi trageţi la ţărături opalul ;
întă Clara e a Regelui corabie Clară.
Oh, să nu o fure iară
valul vandalul,
să nu mi-o atragă în cîmpia moartă,
luna cu ghiţa şi ghiara-i de moartă !

(*Pe-o gură de rai* — apare şi mottoul :

Moult est qui aime obeissant —

Chretien de Troyes)

INTERMEZZO (p. 208) : Publicată în voi. *Pe-o gură de rai* şi reprodusă în volumele *Poezii*, *Versuri* şi *Poeme*.

ARMONIA (p. 210) : Publicată în *Universul literar*, nr. 13, 23 martie 1940, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Pe-o gură de rai*. Publicată în volumul *Pe-o gură de rai*.

DOR ŞI NELINIŞTE (p. 211) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 21 decembrie 1940, p. 3, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Cetatea înger*. Reluată cu modificări în volumul *Pe-o gură de rai*.

Variantă

v, 1—18 Un jăratec
o şuviță din părul îngerului
asupra-mi port.
Dar sint urmărit de Dor și Neliniște
cînd trec valea ce adormită-i în liniște.
Pentru şuvița din părul îngerului,
s-au pornit gonacii în pădure ;
îngeri licurici cu făclii în mîini,
luminează calea celor doi rumâni,
Dor și Neliniște.
Ah, port la piept şuvița îngerului,
string la piept luminata comoară...
Și într-o seară ai venit
solitară moarte, solitară,
ca o veche romanță care omoară ai venit
și mi-ai deschis al inimei sipet :
acolo era şuvița îngerului,
acolo era hoția mea,
una cu seara.

(Universul literar)

CUVINTE (p. 212) : Publicată în *Universul literar*, nr. 10, 7 mar
tie 1942, p. 3. Acum nu apare mottoul. Reluată cu modificări în
volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 3 E o haină scumpă liniștea,
(Universul literar)

DIN NEFERICIRE (p. 213) : Publicată în voi. *Pe-o gură de rai*
cu titlul *Cîntecul spînzuraților în mai*. Reprodusă în volumele
Poezii și *Versuri*.

OCHIUL DE AUR (p. 215) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și re-
produsă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

SEMNE DE PRIMĂVARA (p. 216) : Publicată în *Pe-o gură de rai*
și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 17 Moartea, primăvara, cine știe î
(Pe-o gură de rai)

FÎRTAT (p. 217) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai
1941, p. 3 și reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*,
Poezii și *Versuri*.

Variantă

v. 19 O, e Vrăjmașul, e Ucide-1 Tămîie !
(Universul literar, Pe-o gură de rai)
DUO (p. 218) : Publicată în *Universul literar*, nr. 36, 30 august
1941, p. 3 și inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*. Reluată cu
modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 25—28 Ca Prinț Henry nici că mai stau
cu Dragoste vărul. Ci m-am trezit
Nici cîntec nici riset. Pierdute-s ;
cu dragostea m-am învrăjbit.
(Universul literar)

DESCRESCENDO (p. 220) : Publicată în *Universul literar*, nr. 47.
7 noiembrie 1942, p. 3. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și
reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

NOAPTE-MINUNE (p. 221) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20,
10 mai 1941, p. 3. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată
cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variantă

v. 23—26 — Mort a fost și pierdut,
îngerii buni vor spune,
mort a fost și pierdut,
într-o noapte-minune !
(Universul literar, Pe-o gură de rai)

CELE NOUĂ SURORI (p. 222) : Publicată în voi. *Pe-o gură de rai*
și reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri*, *Poeme*.

Variante

v. 4 diavolițelor cu ochi de mure,
(Pe-o gură de rai)

v. 18 Ohoho, ce-au mai ris diavolițele,
(*Pe-o gură de rai*)

PORTRETUL VECHI (p. 223) : Publicată în *Universul literar*, nr. 39, 30 septembrie 1939, p. 1, făcând parte din ciclul *Pandora*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*, reprodusă în volumul *Poezii* și reluată cu modificări în volumul *Versuri*.

Variante

v. 7 Pe sub lună, fericiți, ne-am legănat
(*Universul literar, Pe-o gură de rai, Poezii*)

v. 11 Oasele albe se ciocneau,
(*Universul literar, Pe-o gură de rai, Poezii*)

HUMORESCA (p. 224) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 august 1940, p. 5, fără titlu, făcând parte din ciclul *Sanctuar*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 7 cu aventurile, cu balivernele, cu palavrele sale ;
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)

v. 15—17 cîine-camarade cu care-mi duc traiul
într-o dulce unire,
să lăsăm pustiului domnișoarele roze
în taverna celor Două Roze.
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)

GERARD DE NERVAL (p. 225) : Publicată în *Universul literar*, nr. 10, 7 martie 1942, p. 3, cu titlul *Nerval*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 3 Ah, o umbră trece valsînd,
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)

v. 14—17 Și marea ce copii ne socoate,
aruncă din funduri tritonii și monștrii drept daruri,
— împlinite vi-s placul și voile toate,
iată glume și jocuri și zaruri !

(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)

CORTEGII (p. 226) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 19 august 1939, p. 5, fără titlu, făcând parte din ciclul *Noaptea regilor*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai, Poezii, Versuri* și *Poeme*.

Variante

v. 5—12 Verzuile, foșnitoarele rochii de fir
lucesc mai mult ca Altair.
Cadă pe al gurii voastre potir,
Sărutul meu, însetat suvenir.

Mîndre tulpini, sub Orion,
legănați-vă lent, monoton ;
la cîntecul vostru, la dulcele zvon
să geamă al mării, al morții demon !

(*Universul literar*)

v. 9—12 Noaptea mă frînge adese,
mortuara noapte și umbrele-i moi.
O, inima-mi saltă, Crăieșe,
saltă nebună cu voi.

(*Pe-o gură de rai*)

CUGETE RELE (p. 227) : Publicată în *Pe-o gură de rai*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai* și reluată cu modificări în volumele *Poezii, Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 6—13 Și lunei din cer i-aș lua
cadavericul chip,
și paserei dulciul cirip,
toate, toate le-aș lua.

Spune-i-aș soarelui: te voi cuceri,
așteaptă, zău, într-o nebună zi.
Nu mă tem de Amiezi, de Amurg, de bătrinele Dochii,
lumea-i a mea, cît vezi cu ochii.

(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)

TÎNGUIOASE, CRENGILE (p. 228) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 august 1940, p. 5, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Sanctuar*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai, Poezii, Versuri și Poeme*.

Variante

v. 11 Ah, bine-i să mori prea timpuriu,
(*Universul literar*)

v. 16—18 cînd în brațe m-ai luat pădure cernită,
murmurau îngrozite crengile
cînd veni viermăraia în pădurea cernită.
(*Universul literar*)

LATINEASCA PASERILOR (p. 229) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33, 10 august 1940, p. 5. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai și reluată*, cu modificări în volumele *Poezii și Versuri*.

Variante

v. 18—21 Cîntă o privighetoare în brad, le spun :
deși un țipăt, O sau I,
de-ajuns ar fi fost fi
să arăt nătîngilor minunea.
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)

v. 22—25 în cer îngerul asculta
viersul de aur î
Și diavoli ce cuminți ascultau
în iad l
O sau I !
Cîntă o privighetoare în brad.
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)

FIUL VORBIND MAICEI SALE (p. 230) : Publicată în volumul *Pe-o gură de rai și reluată* cu modificări în volumele *Poezii și Versuri*.

Variante

v. 1—2 Maică jale, măicuță cumplită,
a noștilor mele regină cumplită.
(*Pe-o gură de rai, Poezii*)

v. 9 și tremuratele, prietine astre.
Părăsindu-m-au visul, voioșia, pădurile.
(*Pe-o gură de rai*)

ADUSE DE NOAPTE (p. 231) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 21 decembrie 1940, p. 3, făcînd parte din ciclul *Cetatea înger*, avînd titlul *Doamne ajută*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai, Poezii, Versuri și Poeme*.

Variante

v. 1—24 Cînd macii își înalță corolele
fometoasele corole spre cer,
din inima lor țîșnește un înger
suind, suind la foșorul albastru.
Crai înger, întoarce, te rog
către mine fața !
Și s-a întors
și demon buzat văzui,
un cetățean al iadului,
oh, coarnele căpriei,
un spîn, o Iuda, un Iago văzui,
sărutînd ale cerului cununii,
privindu-mă rău, învăluindu-mă
cu ardoarea lui.
E lucru iertat să strig,
peste conversația făcută morților,
Doamne Ajută să strig
și să pier apoi cu dragă inimă,
e lucru iertat ?

(*Universul literar*)

v. 1—7 Cînd macii înalță corolele,
însetatele corole spre cer,
din inima lor țîșnește un înger
suind, suind la foișorul albastru.
Te rog, înger Crai
cătrec mine întoarce,
fețișoara de rai !

(*Pe-o gură de rai*)

v. 13 un spîn, o iudă, un lago văzui

(*Pe-o gură de rai*)

Varianta din *Pe-o gură de rai* are ca titlu *Ce naște noaptea*.
MOARTEA ÎN PĂDURE (p. 232) : Publicată în *Universul literar*,
nr. 33, 19 august 1939, p. 5, fără titlu, făcînd parte din ciclul
Noaptea regilor. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*.

LA FRUMUSEȚEA EI (p. 233) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și
reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

AL NOPTII (p. 234) : Publicată în *Pe-o gură de rai*. Reluată cu
modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

VARIANTĂ

v. 7 din iarna-mi adincă nu mă poate scula.

(*Pe-o gură de rai*)

IPOSTAZE ALE ÎNGERULUI (p. 235) : Publicată în *Universul li-*
terar, nr. 33, 10 august 1940, p. 5, fără titlu, făcînd parte din
ciclul *Sanctuar*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură*
de rai, *Poezii* și *Versuri*.

VARIANTE

v. 5 Și am înțeles înger,

(*Universul literar*)

v. 18—19 Mi-e rușine de tonul meu gros, bisericesc,
doar amvonul și tămîia lipsesc.

(*Universul literar*)

v. 9—25 E un alhîmist, desigur,
un doct, un Prospero, un prinț al înșelăciunii,
fiindcă văd, la flacăra lunii,
arborii prefăcuți în oseminte de aur.

Și tu ești o mîerlă,
o păsărică hohotitoare
ce saltă pe ramuri,
laconic grăindu-mi
într-un grai muzical.

O, Vis, comedie a somnului,
lasă-mă, Vis, în plata Domnului.

(*Pe-o gură de rai*)

v. 10 un doct, un Prospero, un prinț al înșelăciunii,

(*Poezii*)

COLERIDGE (p. 236) : Publicată în *Universul literar*, nr. 39,
30 septembrie 1939, p. 1, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Pan-*
dora. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*
și *Versuri*.

VARIANTĂ

v. 4 ci lasă haina să-mi fluture !

(*Universul literar*)

CERURI ARZÎND (p. 237) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33,
10 august 1940, p. 5, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Sanctuar*.
Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai*.

DOCUMENTE ASUPRA MELANCOLIEI (p. 238) : Publicată în
Universul literar, nr. 13, 23 martie 1940, fără titlu, făcînd parte
din ciclul *Pe-o gură de rai*. Reluat cu modificări în volumele
Pe-o gură de rai, *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

VARIANTE

v. 14 și Nemaivăzutului îi răpești haina,

(*Universul literar*)

v. 18 evenimente ale sufletului meu

(*Universul literar*)

PRIVEGHIUL (p. 246): Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3, cu titlul *Priveghiu*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Versuri*.

Variante

- v. 1—27
- 1 O stea murise în frământul de ziuă,
aruncînd letargica-i, ruinata-i rază.
îngerii în arme cernite
la catafalc au stat de pază.
- 5 Relicva stelei strălucea palidă,
atît de palidă că aurora o luă cu ea,
soarele a consumat-o în vîltoarea-i de flăcări.
o, steaua pe rug parcă suferea.
- 10 Despre steaua ce murise nu știa nimeni,
orice știință era dată uitării,
parabola rugului n-o știa nimeni,
cum luminase tîmpla și arcadele zării.
- 15 Și noapte nouă veni. Sau poate
s-a întors dispăruta, noaptea cea veche,
dacă e să ascultăm unele sacre înțelepciuni
cari spun că multul e Una, fără pereche.
- 20 O noapte veni. Din înaltele candelii
cădea pietatea decît miedul mai dulce...
Frumusețea domnea. Și nici întru Domnul
sufletul nu cuteza să se culce.
- Și în orbul nopții, pe cer,
se vădiră ale îngerilor statui monahale,
un aer funebru veghind, o palidă umbră :
a stelei pierdute în aurore letale.
(*Pe-o gură de rai*, *Universul literar*)
- v. 9—13 (din varianta aflată în *Pe-o gură de rai*):
Ziua luase ființă din greu nepătruns,
faura lumină plăsmuia toate,
un copil e ziua, un mugure

plin de gingășie și taină,
apoi tînăr în vigori, o efemeră
tinerețe de cîteva ceasuri,
apoi ziua intra în a veteranilor
veninată haină.

Despre steaua ce murise nu știa nimeni
orice știință era dată uitării
parabola rugului n-o știa nimeni,
cum luminase tîmpla și arcadele zării.

v. 24 a stelei pierdute în aurore rivale.

(*Universul literar*)

MIERLĂ, DELIR ÎNTRARIPAT (p. 247) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 1940, 21 decembrie, p. 3. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. 9 împrășcă-mă, Noapte, cu el,

(*Universul literar*)

DRUMUL (p. 248) : Publicată în *Universul literar*, nr. 10, 7 martie 1942, p. 3, și reluată cu modificări în volumul *Pe-o gură de rai*.

Variantă

v. 1—27
Drumule de pulbere plin,
frunte-n cer coperită de laur,
Drumule colindat de aștri giganți,
De Scorpion, Capricorn și de Taur,
Pelerin ce aduci peste țară
noptile mari, minunate,
lacteele căile tale
hieroglificele pe veci ferecate,
unde e Raiul, Drumule Sfînt,
de-mi sună rapsodul aproape, aproape,
ca în eolienele harfe
vîntul, seraficul vînt ?
„Drept înainte”,
a spus fantastul acela, Drumul fierbinte,

„dincolo de a stelelor claie,
 dincolo de a lunii văpaie,
 acolo unde se-mbat
 de un.dor nesecat
 frățior cu sor,
 de luciferianul, rău dor,
 afla-1 vei, Raiul, acolo. Drept înainte !"
 Ca gladiatorii în circuri
 imploram grația stelelor :
 Clementă, Demonicelor,
 Drumul e lung,
 la poarta lui cînd, Mare Doamne, s-ajung ?
 Departe e Raiul, drept înainte
 și pînă la el,
 Caribdele reci, lătrătoare Scylle,
 vor sufla,
 vorbite să mă stingă cu zile.

(Universul literar)

VRĂJMAȘUL A TOATE (p. 249): Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii* și *Versuri*.

Variante

v. 13—17 Ce tristețe superbă într-o noapte hazlie !
 Pălăria vrăjmașului luna o știe,
 a purtat-o un ungur, cu pană, la Buda.
 O, e pălăria uitată de frăține-său, Iuda,
 la piciorul sălciei.

(Universul literar)

v. 11 peste nemărginirile mării de stele
 (Pe-o gură de rai, Poezii)

LOGODNA (p. 250) : Publicată în volumul *Pe-o gură de rai* și reprodusă în volumele *Poezii* și *Versuri*.

UNA (p. 251) : Publicată în *Universul literar*, nr. 10, 7 martie 1942, p. 3 cu titlul *Marioneta*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri*.

Variante

v. 15—26 Sufletul ei în lemn se muncește,
 de asprele coapse, de piept se lovește,
 articulațiile sînt de lemn,
 totul e densitate și corp ;
 dar ce ireală e Marioneta
 prezicătoarea nonexistenței...
 și arhaicul circ, umila baracă,
 linse de valuri se pleacă,
 se afundă jumătate în vis.
 Ah, striga Primăvara,
 se ruga Violeta :
 Saltă, saltă Marioneta !

(Universul literar)

v. 12—22 Ah, strigam ca pierduții,
 aruncînd în arenă bumbii, marota, boneta :
 saltă, saltă Marioneta !
 Ah, cade ploaia de aur
 peste mîinile tale desprinse din lună î
 Oare să mă mir dacă ingerul
 te-o dezlega, te-o citi ca pe-o rună ?
 Graiul ceresc al ochilor tăi,
 îmi spune de orele — veacuri, de clipe — decade.
 Oare să mă mir dacă ingerul
 te-o semui orgolioasei Pleiade ?

(Pe-o gură de rai)

POARTA SUBLIMĂ (p. 252) : Publicată în *Pe-o gură de rai* cu titlul *Poarta* și reluată cu modificări și cu același titlu în volumul *Poezii*. Reluată cu modificări în volumul *Versuri*.

Variante

v. 1 Dormi Suflet
 (Pe-o gură de rai, Poezii)

v. 9—10 învăluită în tulpanele norilor,
 steaua funebră strălucea nedescris.
 (Pe-o gură de rai, Poezii)

- v. 14 Un înger herald a deschis Poarta
(*Pe-o gură de rai, Poezii*)
- V. 17 ca mîndrele-ți ziduri, Ierusalime Cetate !
(*Pe-o gură de rai, Poezii*)
- v. 22 Aș fi putut ridica o hartă
(*Pe-o gură de rai*)
- v. 26 a nemiloșilor șerpi ai focului,
bătînd înspre mine.
(*Pe-o gură de rai*)

DEFENSIO AUCTORIS (p. 254) : Publicată în *Universul literar*, nr. 13, 23 martie 1940, făcînd parte din ciclul *Pe-o gură de rai*.
Reprodusă în volumele *Pe-o gură de rai, Poezii și Versuri*.
PE CIMPIA TURZII (p. 255) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3 cu titlul *Mihai*. Inclusă în volumul *Pe-o gură de rai și reluată cu modificări în volumele Poezii și Versuri*.

Variante

- v. 3—4 dăscălița noastră, creștina, vrabia.
Luna frumuseții astrale
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)
- v. 25 dar cu învierea, ba.
O, Mihai de s-ar întoarce cîndva...
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)

ASCULTÎND CÎNTECELE (p. 256) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3, inclusă în volumul *Pe-o gură de rai și reluată cu modificări în volumele Poezii, Versuri și Poeme*.

VARIANTĂ

- v. 7 Un spirit, un oaspe temut :
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)
- PANDAEMONIUM* (p. 258) : Publicată în volumul *Pe-o gură de rai și reluată cu modificări în volumele Poezii și Versuri*.

Variante

- v. 22 lună cu gust de cucută î
(*Pe-o gură de rai*)
- v. 22 lună de miere, cucută !
(*Poezii*)

LEGENDELE MELE (p. 259) : Publicată în *Pe-o gură de rai și* reproducă în volumele *Poezii, Versuri și Poeme*,

SATIRA DUHULUI MEU (p. 260) : Publicată în *Universul literar*, nr. 52, 21 decembrie 1940, p. 3, făcînd parte din ciclul *Cetatea-Înger*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai, Poezii și Versuri*.

Variante

- v. 3 oh, mi-e inima un pui de vrabie...
(*Universul literar*)
- v. 9 nu, mulțumesc Domnule Patru-Scînduri !
(*Universul literar*)

AUSPICII (p. 261) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3, cu titlul *Acei pe care mă pot bizui*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai, Poezii și Versuri*.

Variante

- v. 1—4 O dac-am locui
în pavilionul, în albul crinului,
sub egida seninului,
dac-am locui...
(*Universul literar*)
- v. 1—4 O dac-am fi,
dac-am putea fi,
în albul crinului,
sub egida seninului,
(*Pe-o gură de rai*)

DE NIMENI IUBIT (p. 262) : Publicată în *Universul literar*, nr. 48, 2 decembrie 1939, p. 3, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Sălbatece visuri*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai, Poezii și Versuri*.

Variantă

- v. 9—12 Tîrziul cu brațele-i reci
mi-1 prinde și mi-1 înfășoară,
înaltul din turnu-i de veci,
cu săgeata lunii mi-1 omoară
- Ci ia-1 întuneric, ia-1 că-i obosit
pe apa cea oarbă.
Alungat de toți, de nimeni iubit
apele să-1 soarbă.

(Universul literar)

STAMPA (p. 263) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodusă în *Poezii și Versuri*.

SOLEIDAD (p. 264) : Publicată în *Universul literar*, nr. 10, 7 martie 1942, p. 3, cu titlul *Doamna Seară*. Reluată cu modificări în volumele *Pe-o gură de rai*, *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variante

- v. 10 cărăm cu noi al bătrîneții pas...
(Universul literar)
- V. 15 în poartă bat și mă omor : deschide,
(Universul literar)
- v. 16 Nu te cunosc, îmi spune Doamna Seară.
(Universul literar)

DIATĂ (p. 265) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodusă în volumele *Poezii și Versuri*.

CHIPUL TRANSFIGURAT AL ACTRITELI (p. 266) : Publicată în *Universul literar*, nr. 48, 2 decembrie 1939, p. 3, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Sălbatece visuri*. Reluată cu modificări în volumul *Pe-o gură de rai*.

Variante

- v. 6 sosesc tăcerile profunde,
(Universul literar)

- v. 13—16 Mă întreb de voi ști să primesc
ecoul acesta nelumesc !
Ah, aș dori să aud cum sună
angelicul pas de lună !

(Universul literar)

VERBA VOLANT (p. 267) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodusă în volumele *Poezii și Versuri*.

FILOMELA (p. 268) : Publicată în volumul *Pe-o gură de rai* și reprodusă în volumele *Poezii și Versuri*.

OARE... (p. 269) : Publicată în *Universul literar*, nr. 20, 10 mai 1941, p. 3, cu titlul *Unui poet*. Reluată cu modificări, cu același titlu, în volumul *Pe-o gură de rai*, de asemeni reluată cu modificări în volumele *Poezii și Versuri*.

Variante

- v. 20—23 Să creadă îngerii că sînteți legislator,
că dezechilibrul vostru e trecător,
că orientările voastre sînt paralele,
scutindu-i de injuria unei afinități
să creadă că nu așteptați cu groază
sabia lor demiurgică
(Universul literar)
- v. 1 Un panegiric pentru Noapte ! Ofranda
(Pe-o gură de rai, Universul literar,
- v. 7 O singurătate absolută
(Pe-o gură de rai, Universul literar)
- v. 10 și 11 e inelegant să vă rupeți în bucăți, în pale de fum,
e inelegant să repetați o experiență, un drum.
(Pe-o gură de rai, Universul literar, Poezii)
- v. 12—13—14 în magicul Tîrziu îngerii ceterași vor veni,
trecînd zîmbitori granițele absolutului,
îngerii cîntînd din alăute vor veni,
(Pe-o gură de rai, Universul literar)

- 19 lumina teribilă se va îmblînzi.
(*Pe-o gură de rai, Universul literar*)
- v. 20 Să creadă îngerii că sînteți Legislator,
(*Pe-o gură de rai, Universul literar*)
- v. 22 că miracolul vostru nu este ci ar putea fi,
(*Pe-o gură de rai, Universul literar*)
- v. 29 Ah, nu e aici paradisul erorilor
(*Pe-o gură de rai, Universul literar*)
- v. 30 și nu confundați sinedriul îngerilor cu boema
(*Pe-o gură de rai, Universul literar*)
- v. 32—33 Un panegiric pentru Noapte ! în ceruri
se înalță votovele arcuri albastre.
Și îngerii cupe înalță
în amintirea Domniei Voastre, Poete.
(*Universul literar, Pe-o gură de rai*)
- v. 13 trecînd zîmbitori fruntariile absolutului, (*Poezii*)
- V. 20 Să creadă grangurii că sînteți legislator, (*Poezii*)
- v. 32—33 Și răspundeți, Poete, acestor Oarecare
cu o lapidară splendoare :
Ah, rea cale ați apucat domniile-voastre,
nu se află Rusalim prin părțile noastre.
(*Poezii*)

ADORAȚIA LUNEI (p. 271) : Publicată în *Pe-o gură de rai*. Re-
luată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

- v. 1—14 împodobită cu crinul veneratei morți
Lună cu iubirea-mi apusă te asemeni.
Mînă-n mînă pe măguri singuratece
sîntem noi, trecători pe măguri singuratece.

Duce-m-aș departe de tine,
viață calvar, viață martiriu !
Gîndul mă ia și mă poartă la îngeri,
robit mi-e gîndul de falnicii îngeri.

Spînzurători ! Dezarmonii i Proiectări ale minții '
Profilul vostru ca un crin mă îmbie !
N-am alt dar a vă face decît
o frunte damnată, un suflet de neguri.

Ah, m-aș întoarce la religia Lunei î
Să adorm, să visez, o apă turburată de Lună,
ca doar atuncea Domnul să-și plimbe
instelatele degete, în mine să-și plimbe.

(*Pe-o gură de rai*)

SEPTENTRION (p. 272) : Publicată în *Universul literar*, nr. 33,
19 august 1939, p. 5, fără titlu, făcînd parte din ciclul *Noaptea
regilor*. Reluată cu modificări în volumul *Pe-o gură de rai*.

Variantă

- v. 1—16 Lacomei înecată în spume
aduceți-i o bucată de lume.
Toamnă sîngeroasă, înfometato,
dijma noastră iat-o !

Paserile gîngurind în acea seară
amară, amară,
așteaptă pe ramura săracă
zeul din lună semn să le facă.

O lacrimă ruptă din al lunei argint
cade prin al somnului meu labirint.
Vrea oare noaptea cea tare, cea mare
cu noaptea-mi firavă să se măsoare ?

(*Universul literar*)

NENUMĂRAȚII (p. 273) : Publicată în volumul *Poezii* și repro-
dusă în volumele *Versuri* și *Poeme*.

ARCTURUS (p. 274) : Publicată în volumul *Pe-o gură de rai* și
reluată cu modificări în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

Variantă

v. ?—8

La pieptul tău luna rea spînzura
bătrînele-i vrăji vrînd să ne lege.
Feri-ne, înger stemat,
că de noi fumul s-alege.

(*Pe-o gură de rai*)

Aceasta este o strofă ce nu mai apare ulterior și figurează ca strofa II, poezia avînd acum patru strofe.

DIMINEAȚA (p. 275) : Publicată în *Pe-o gură de rai* și reprodusă în volumele *Poezii*, *Versuri* și *Poeme*.

INDICE ALFABETIC AL POEZIILOR (DUPĂ TITLU)

- A
- Acel „eu ipsiimi” 69
Acum și a^ci 39
Adorația Junei 271
Aduse de noapte 231
Aedificabo et destruam 86
Aerul, tremurătorul 139
A fost un mister 43
Alb și negru 98 ·
Alegorie 46
Al nopții 234
Am decăzut 170
Anacreontică 195 ·
Anotimp 131
Antipod 50
Ape și vis 245
Apoteoză 67
Arcturus 274
Armada 97
Armonia 210
Ascultînd cîntecele 256
Așteaptă 176
Așteptare 93
Atunci, acolo 162
Aură 185
- Auspicii 261
A vedea, vedere 102
Aventura I 72
Aventura II 73
A VH-a indulgență 111
- B
- Bărbat Voievodul 144
Brumariul 132
Briareu 126
- C
- Ca frunza 167
Ca Saul... 92
Cavalerul cu Melc de aur 181
Călătoria 204
Către Fantasio 244
Cele nouă surori 222
Cel mai aspru 177
Cenaclu 78
Cerb 128
Ceruri arzînd 237

Cetele 187
 Chipul morții 188
 Chipul transfigurat al ac-
 triței 266
 Ciclu 118
 Cîntec 179
 Cîntec 242
 Clipei 134
 Coleridge 236
 Comentariu la o viață pier-
 dută 127
 Confidență 116
 Copilul nostru 112
 Cortegii 226
 Cosmos 41
 Craiul Amurg 107
 Cugete rele 227
 Cuvinte 212

D

Dă-mi freamătul 153
 De caelo 130
 Defensio auctoris 254
 De nimeni iubit 262
 Descrescendo 220
 Diată 265
 Dimineață 275
 Din nefericire 213
 Din senin 62
 Dintr-o iarnă 180
 Docta ignorantia 117
 Documente asupra melanco-
 liei 238
 Domnul Amărăciune 37
 Dor și Neliniște 211
 Drumul 248
 Dulciule, ascunsule
 Duo 218

E

Elegie 159
 Elisafta 160
 Episod 40
 Epitaf 114
 Epithalam 74
 Epopee 175
 Eres 108

F

Fabulă 49
 Fantasmagoria 64
 Fericirile 152
 Filomela 268
 Fiul vorbind mamei sale 230
 Firtat 217
 Floare 199
 Frivolitate 61

G

Gerard de Nerval 225
 Glosse 143
 Gravitațiuni 83
 Guarda e passa 109

H

Hecate 146
 Humoresca 224

I

Idilă 38
 Inscripție pe marmura nop-
 ții 192

Intermezzo 208
 Intimitate 101
 Ipostaze ale îngerului 235
 Isaia XIX, 20 163
 Ispitele 197

î

înaltă Clara 207 *
 în cer, în alt sat 191
 în loc de sonet 169
 în munți 184

J

Jaf 65

L

La frumusețea ei 233
 La moartea lui Paul Po-
 pescu 154
 Laude 194
 Latineasca paserilor 229
 Lecția de opium 55
 Lecție 51
 Legende mele 259
 Leviathan 88
 Liniște 119
 Locul ales 183
 Logodna 250
 Lucifer 193
 Lumea bună 182

M

Mattinata 166
 Măiastră 141

Mierlă, delir întraripat 247
 Mila pământului 47
 Milul Umilul 202
 Mireasa Carpena 70
 Mireasa Carpena 161
 Mîntuire 113
 Moartea în pădure 232
 Morgana 186
 Mozart 151
 Muza tragică 138

N

Natura și poetul 84
 Neființei 165
 Nenumărații 273
 Nirvana 79
 Noapte din Andersen 239
 Noapte-minune 221
 Nocturnă 52
 Nuanțe 66
 Nu cules, ci smuls 205
 Nunta 136

O

Oare... 269
 Oberon 135
 Ochiul de aur 215
 O nouă planetă... 105
 Orații de nuntă 115
 Ordin 35
 Ordine, dezordine 63
 O ultimă întrebare 110

P

Pact 100
 Pandaemonium 258

Pădurile răpite de vînt 174
Pe Cîmpia Turzii 255
Pe fluviul Haos... 94
Pe o gravură de Munch 172
Pe tema nopții 203
Petrecere 99
Poarta sublimă 252
Poetul și lumea lui 243
Portret 90
Portretul vechi 223
Post ludum 120-^
Praznic 42
Prea multă lumină 85
Prea multă umbră 142
Preistorie 156
Prin mările vii 201
Prinos 89
Priveghiul 246
Protocol 82
Proverb 48
Psyche 173

R

Recolta 91
Remember 36
Revederea din parc 240
Rîzi de noi... 140
Rob Codru 137

S

Sanctuar 200
Satira duhului meu 260
Să fiu amurgul 145
Sălbatece visuri 198
Schiță pentru infernul meu 90
Scut 157

Semne de primăvară 216
Septentrion 272
Seraphita 150
Singur 58
Soledad 264
Solilocviu 158
Spaimă 171
Spectacol 75
Spiridușul somnului 104
Spre stîncă primejdiei 80
Stampă 263
Surpriză 103

Și fauna 77

T

T.B. 95
Thanatos 206
Tinguiose crengile 228
Toamnă, Trimisul 168
Toamna 1934 87
Torna Necredinciosul 71
Totul în juru-mi 133
Transilvania 1940 189
Trif nebun 129
Tristul 149

U

Una 251
Un cuceritor 44
Un domn bine 54
Un dor fără sațiu 125

V

Vacanță 45
Vedeniile pădurarului 68
Vei fi judecată după legea
 florilor 178
Veniți, adieri 147
Verba volant 267
Vestigii 106

Vino, nu veni... 148
Vita nuova 81
Vizite I 56
Vizite II 57
Vizite V 60
Vrăjmașul a toate 249

59

INDICE ALFABETIC AL POEZIILOR (DUPĂ PRIMUL VERS)

A

Aerul, tremurătorul, copilul,
clarul, 139
Aho, aho, 188
Aici, în această feerică vale,
81
Ai o viperă în păr, ia sea-
ma! 195
Aiure, frate, aiure, 141
Ala, bala, portocala, 100
Al lui Marsyas flaut aș
lua, 227
Amar, amar se mai zbate 203
Anotimp transparent, al ar-
derii 55
Arborii torturați de friguri 68
Asasinul năzdrăvan prin ar-
canele nopții 70
Ascultă. E luntrea vikingi-
lor! 239
Astăzi nu vă acord audien-
ță 45
Așteptînd Cetele, 187

A

Ăst cerb din vremea lui Ge-
lu 128

B

Bate Asmodeu pădurea 258
Bate, bate peste flori 173
Birul ne-a fript, săraci sîn-
tem 217

C

Cade pe copaci blestemul să-
racilor 176
Ca firul trandafirului te
pleci, 159
Carpeno mireasă, 161
Carte de aur 143
Ca Saul pmorînd vrăjitoare-
le 92
Ceasuri agonice trec peste pă-
dure, 72
Ce cauți aici 206
Ce departe ești întunecata
mea iubită, 36
Ce foc te arde, pămînt? 265
Cei douăzeci și opt murmu-
rau pe coline, 154
Cele trei surori mi-au venit
de hac, 74

Cerbi și silfi și azuria ză-
re **232**
Ce restrîște porți pe targa
brațelor **86**
Cine rătăcește prin a ceru-
rilor lagună **71**
Ciute, cerbi, **182**
Cîmpia străbătută de morți
186
Cînd macii înalță corolele, **231**
Cîntați, cete, din ceteri, din
oboaie, **82**
Cîntă o privighetoare-n brad...
229
Clară e vocea Clarei Marii,
202
Claritate a nopții! Liră 151
Conduș de lumina surisului
tău 101
Copacii înamorați vorbeau cu
glia în șoaptă, **87**
Craiul Amurg, ucigașul ma-
cilor, 107
Ctitori ai veșniciei, Înaripa-
ților, 88
Cum ascultam un glas prea
cunoscut, 156
Cum cîntați de pierdute, voi,
paseri, 208
Cu mine împacă-mă, repede,
repede... **177**
Cu Prince Henry am stat **218**

D

Dați-mi lampa lui Aladin, 102
Dă-mi freamătul, pădurea
mea, 153

De-aș fi noapte î In mare să
bat, **146**
De cînd le port ca pe niște
piini **97**
Delicata, fluida, fugara tris-
tețe, **267**
De lună deplîns căutam **221**
De m-ar atinge vraja **127**
De mult visez că Roland e pe
aici... **175**
Deschide-te, mormînt arză-
tor ! **193**
De ți-ar sta șoimul pe umă-
rul drept, **199**
De un dor fără sațiu-s în-
vins **125**
Dincolo de linii, 63
Dincolo erai de clarul stele-
lor **233**
Din estimp ascult **249**
Din predica cerurilor nu în-
țeleg o boabă **116**
Din Saturn **250**
Dînsele, Dianele, **220**
Domnișorul tomnatec, pala-
dinul morții, **60**
Dormi, Psyhe, **252**
Doruri, m-ați făcut harcea-
parcea, 44
Draga mi-e libertatea **152**
Drumule de pulbere plin **248**
Dulciule, ascunsule-n tăcere,
164

Elita luase loc la parter **75**
E noaptea mai albastră ca
oricînd **225**

E o barcă de argint în port î
236
Eram lunarul cavalier, **181**
Era una Marioneta, **251**
Ești al nopții miez putred, 133

Flacăra jucăușă, dogoritoare,
54

H

Huliții cu piei tărcate 78

Iată ora metamorfozelor : **67**
Iubirea-n cer cu luna se
certa **158**
Iubirea mă apără, **157**
Izvoare petrec **136**
Izvor nesecat, minune, pro-
fil 119

î

împodobită de crin, **271**
împotriva nopților clare **197**
în acea noapte pedepsită, **255**
în aria nopții, **205**
în ceresul fapt al dimineții
166
în fastul nopților, **268**
îngerul murînd în frămîntul
de ziuă **246**
în lunca unde visam **168**
înșetoșatul de auroră **171**

în slăvită seară am pornit **80**
în timp ce sufletele rătăceau,
148
întristare care cuprinzi 238
în vis m-a lovit cineva cu
o nuielușă **104**

La cina înecaților 42
Lacomei, înecate în spume 272
Laolaltă cu vîntul, cu-el, fără
el 223
Las noaptea să ardă. Și-n
sfioasele zori, 222
Laurii visului fruntea-mi în-
cing, 243
La vale, la vale curg dealu-
rile, 174
Lebedele aurorii dalbe 108
Leii, paraleii, militarii 77
Lin, lin 149
Luați-vă de mină, liane, 226
Lumi alăptate de lupoaica
ceață, **50**

M

Maică jale, măicuță, 230
Mă duce dorul către umbre
iară, **264**
Mă încearcă un demon 184
Mă privea, mă îngheța 215
Mi-aduc vag aminte **106**
Miss Anabell, Miss Anabell,
61
Mortule, să nu te rătăcești **79**
Mult iubesc luminișul ago-
nic, **194**

Munților, nu mai bateți mă-
tânii 47
Murmurau a dragoste cren-
gile 228

N

Nebunatacul zefir mi-a răs-
foit hîrtoagele 58
Nebun, nebun de durere, 189
Necunoscută clipă ce treci 134
Nici viori, mici fluiere, 131
Noaptea buclucașă se duce
hoața 51
Noaptea, cînd vînătorul a-
dormi, 96
Noaptea, nostalgia, refugiile
mele ! 237
Noapte bună î Pieriți insom-
nii, 95
Noapte. După călătoria 235
Nu e bine să stai 256
Numele meu a fost scris pe
o apă 38
Numele meu e Dorință, 83
Nu sînt pe placul inimii me-
le 224
Nu sta la fereastră cu ochii
țintă, neurastenie 93

O

Oare ce mi-a scris pe frunte
afurisitul destin 43
Oasele mele nu sînt dalbe
flori î 234
O aură porți, de moarte și
liniști, 266
O, dac-am fi, 261

Odihnește-te-n pace, 115
O, iată cerul, tremură prin
ramuri, 132
O raritate 247
Ore, încingeți o horă 99
O Simplitate, un fum, 178
O spulberare, un clocot sus,
274
O stea în-ceruri e furia Mie-
lului, 163

P

Pădurea se cufundă în ex-
taz, în seninătate... 85
Pe fluviul Haos mi-a fugit
ursita 94
Pe lume de mă voi întoarce,
118
Peste marea mare și lată 142
Peste noapte, în cer 210
Pe ramurile tale, arbore nop-
tatec, 130
Pe reci întinsori se mișcau
150
Pictează-ți pe obraji o letar-
gie, 109
Piratul din Mările Chinei 56
Poezie, să te duci la stejarii
de strajă în cel mai înain-
tat post 120
Pretutindenși nicăieri, Noap-
te oceanică î 192
Prichindeii 48
Prin al iepurilor somn spe-
riat, 66
Prind să geamă 245
Prin mările vii, 201
Prinsu-m-au înlănțuiri ama-
re, 167

I

Printre lacrimi te caut, 169
Printre mormintele pierdute-
lor stele 200
Printre oglinzi la ora cincii,
am să cobor, 37
Printre umbre, 172
Prințul norilor, tatăl florilor,
Adonai 89

R

Ridică-te din jilț, tată, 90
Rimele mele, unde ați zbu-
rat ? 112
Rob Codru, cum te suferi su-
pus 137
Robit mi-e gîndul de falnice
gînduri, 273

S

Saltă și cîntă, inimă nebu-
nă, 275
Să fiu amurgul aș vrea, 145
Să mă refugiez în cortul pă-
durii, 35
Sărac de speranțe cînd trec
162
Săriți, lupii î April s-a în-
tors ! 207
Să trecem 260
Se apropie depărtarea, 254
Singuratecule, stacojiule, O-
mega, 117
Singur eu te-am făurit, Noap-
te, 259
Singur umblam prin desime,
126

Splendorile, slava, ecourile, 39
Spunea stanca, nu și nu, 144
Spune, columbă senină, 244
Spus-am stelelor : Sînteți frii-
moașe 212
Spusu-mi-a odată moartea 69
Stăm la masă cu tristul sus-
pin, 179
Stele ascunse în telescop 64
Sub lespede, înmărmurite,
dorm isprăvile mele, 114
Suie, suie spre lună 165

Ș

Școlarii cînd au asediat sa-
la 52

T

Te întreb, înșelătorule, unde
sînt legiunile mele 59
Terasa, spectacolele, pianul 40
Te rog, baladă, spune cuvinte
frumoase 113
Terorile mele, fiți mai bla-
jine 111
Tinerii vircolaci, atleții, 105
Toamna mi-a scuturat pe
frunte 91
Toarnă-mi pahare de rouă,
160
Toate sînt 198
Tragedienii au stîrnit furtuna
98
Trecă paharul acesta, 147
Treaptă cu treaptă 170

Trecînd prin locul acela săl-
bateg, voi murmura : 173
Trecutul pierdut 204
Trei cerești copii 240
Trif nebun ! Vi, og, vi, 129
Tristul, sofistul, al meu al-
ter-ego 62
Tu, care-mi vorbești doar în
surdină 110

u

Unde-mi urlă viscolul prin co-
dri 180
Un DE PROFUNDIS pentru
Noapte ! Ofranda 269
Unde se duce, în amurguri
cernit, 262
Unde ți-s aripile, căprioară ?
140
Un farmec îmi spune : Vin
să murim, 135
Un gong de argint : ming !
ming î 263
Un jăratec, 211
Un mugure gingaș, poate cel
mai pur, 216

Un semn și te voi ajunge
în ceruri 191
Unul în brațele altuia dor-
meau 46
Urma îndrăgostiților s-a pier-
dut pe cer 41
Ușa tainelor se deschide tip-
til 103
Ușuratice duhuri mi-au luat,
185

v

Văd bine acum : 183
Văd prin ochian malul și co-
libele, 65
„Vă voi ridica la rangul de
copac, 49
Venim, venim 213
Veștede ramuri ! Superb 138
Vino, vino în port Irodiadă,
242
Voi, cetini și munți, voi, ar-
bori în delir, 84

Q

Quincey și Anne mă așteptau
în gang 57

CUPRINS

<i>Prefață</i>	5
<i>Notă bibliografică</i>	27
<i>Notă asupra ediției</i>	^1

ÎNTUNECATUL APRIL

o r d i n	35
Remember	36
Domnul Amărăciune	37
id i i ă	38
Acum și aici	39
Episod	40
Cosmos	42
Praznic	^ 42
A fost un mister	43
Un cuceritor	44
Vacanță	45
Alegorie	46
Mila pămîntului	47
Proverb	48
Fabulă	49
Antipod	50
Lecție	* 5 ^
Nocturnă	50
Un domn bine	51
Lecția de opium	55

Vizite I	56
Vizite II	57
Singur	58
?	59
Vizite V.	60
Frivolitate	61
Din senin	62
Ordine, dezordine	63
Fantasmagoria	64
Jaf	65
Nuanțe	66
Apoteoză	67
Vedeniile pădurarului	68
Acel „eu însumi”.	69
Mireasa Carpena	70
Toma Necredinciosul	71
Aventura I	72
Aventura II	73
Epithalam	74
Spectacol	75
Și fauna	77
Cenaclu	78
Nirvana	79
Spre stinca primejdiei	80
Vita nuova	81
Protocol	82
Gravitațiuni	83
Natura și poetul	84
Prea multă lumină	85
Aedificabo et destruo	86
Toamna 1934	87
Leviathan	88
Prinos	89
Portret	90
Recolta	91
Ca Saul	92
Așteptare	93
Pe fluviul Haos	94
T.B..	95
Schiță pentru infernul meu	96
Armada	97

Alb și negru	98
Petrecere	99
Pact	109
Intimitate	101
A vedea, vedere	102
Surpriză	103
Spiridușul somnului	104
O nouă planetă	105
Vestigii	108
Craiul Amurg	107
Eres	108
Guarda e passa	109
O ultimă întrebare	110
A VH-a indulgență	111
Copilul nostru	112
Mintuire	113
Epitaf	114
Orații de nuntă	115
Confidență	116
Docta Ignorantia	117
Cielu	118
Liniște	119
Post ludum	120

PE-o GURĂ DE RAI

Un dor fără sațiu	125
Briareu	126
Comentariu la o viață pierdută	127
Cerb	128
Frif Nebun	129
De caelo	130
Anotimp	131
Brumariul	132
Totul în juru-mi	133
Clipei	134
Oberon	135
Nunta	136
Rob Codru	137
Muza tragică	138

Aerul, tremurătorul	140
Rizi de noi	140
Măiastră	141
Prea multă umbră	142
Glosse	143
Bărbat Voievodul	144
Să fiu amurgul	145
Hecate	146
Veniți, adieri	147
Vino, nu veni	148
Tristul	149
Seraphita	150
Mozart	151
Fericirile	152
Dă-mi freamătul	153
La moartea lui Paul Popescu	154
Preistorie	155
Scut	156
Solilocviu	157
Elegie	159
Elisafta	160
Mireasa Carpena	161
Atunci, acolo	162
Isaia XIX, 20	163
Dulciule, ascunsule	164
Neființei	165
Mattinata	166
Ca frunza	167
Toamnă, Trimisul	168
în loc de sonet	169
Am decăzut	170
Spaimă	171
Pe o gravură de Munch	172
Psyche	173
Pădurile răpite de vînt	174
Epopee	175
Așteaptă	176
Cel mai aspru	177
Vei fi judecată după legea florilor	178
Cîntec	179
Dintr-o iarnă	180

Cavalerul cu Melc de aur	181
Lumea bună	182
Locul ales	183
în munți	184
Aură	185
Morgana	186
Cetele	187
Chipul morții	188
Transilvania 1940	189
în cer, în alt sat	191
Inscripție pe marmura, nopții	192
Lucifer	193
Laude	194
Anacreontică	195
Ispitele	197
Sălbatece visuri	198
Floare	199
Sanctuar	200
Prin mările vii	201
Milul Umilul	202
Pe tema nopții	203
Călătoria	204
Nu cules, ci smuls	205
Thanatos	206
înalță Clara	207
Intermezzo	208
Armonia	210
Dor și Neliniște	211
Cuvinte	212
Din nefericire	213
Ochiul de aur	215
Semne de primăvară	216
Firtat	217
Duo	218
Descrescendo	220
Noapte-minune	221
Cele nouă surori	222
Portretul vechi	223
Humoresca	224
Gerard de Nerval	225
Cortegii	226

Cugete rele	227
Tînguioase, crengile	228
Latineasca paserilor	229
Fiul vorbind mamei sale	230
Aduse de noapte	231
Moartea în pădure	232
La frumusețea ei	233
Al nopții	2 3 4
Ipostaze ale îngerului	235
Coleridge	236
Ceruri arzînd	237
Documente asupra melancoliei	238
Noapte din Andersen	239
Revederea din parc	240
Cîntec	242
Poetul și lumea lui	243
Către Fantasio	244
Ape și vis	245
Priveghiul	246
Mierlă, delir întraripat	247
Drumul	248
Vrăjmașul a toate	249
Logodna	250
Una	251
Poarta sublimă	252
Defensio auctoris	254
Pe Cîmpia Turzii	255
Ascultînd cîntecele	256
Pandaemonium	258
Legende mele	259
Satira duhului meu	260
Auspicii	261
De nimeni iubit	262
Stampă	263
Soledad	264
Diată	265
Chipul transfigurat al actriței	266
Verba volant	2 6 7
Filomela	268
Oare	269
Adorația lunei	271

Septentrion	272
Nenumărații	273
Arcturus	274
Dimineața	275
<i>Note și variante</i>	277
<i>Indice alfabetic al poeziilor (după titlu)</i>	349
<i>Indice alfabetic al poeziilor (după primul vers).</i>	355